

TRØNDERSK NATUR

Årgang 43 | Nr. 2-2016

Ørin feltstasjon

Endelig har ringmerkerne
fått tak over hodet

Knoppsjørre

En ny art for Trøndelag

Hekkebestanden av grågåås øker fortsatt i Trondheimsfjorden

Norsk Ornitologisk Forening
avd. Sør- og Nord-Trøndelag

natur og fritid.no

Butikken for alle fugleinteresserte som har kunnskap og lang erfaring om det det beste fuglekikkerutstyret, til gunstige priser. Med NOF som eier skaper vi overskudd til fuglevern og kommer fuglemiljøet til gode.
Natur og Fritid - Det naturlige valget!

Kikkert.no - Stor kikkertbutikk på nett

Nikon Monarch 7 - God optikk

Monarch 7 har ED-glass og betydelig bedre optikk enn standard Monarch-modeller. Spesielt stort synsfelt.

2,5 m
nærgrense

Monarch 7 8x42 - kr 4990

Monarch 7 10x42 - kr 5390

Nikon Prostaff teleskop

Tilbudspakker med stativ

Rimelige teleskop for fuglekikking, felt- og terrassebruk. Vanntett med skarpt bilde og høy synskomfort.

Leveres i sett med teleskophus, okular og Manfrotto 290 stativ med Manfrotto 128 RC2 videohode. Alt til redusert pris.

Prostaff 60mm 30x okular Manfrottostativ Nå kr 5490
Prostaff 82mm 20-60x okular Manfrottostativ Nå kr 6490

Frøautomater Meget solid kvalitet

Ordretelefon
38 70 67 50

Liten - 4 frøuttak	kr 298
Med. - 6 frøuttak	kr 359
Stor - 10 frøuttak (Kan ta 1,75 kg frø)	kr 895
XL - 12 frøuttak (Kan ta 3,5 kg frø)	kr 995
Stang til bakkemontering	kr 179
Førskål til å feste under	kr 179

Følg med på livet i din egen fuglekasse!

Ferdigmontert sett med fuglekasse og kamera til å plugge rett i din egen skjerm.

Fuglekasse fargekamera-kit m/IR-lys for nattbilde og kabel for tilkobling til TV.

Pris kr 1750

Swarovski ATX Teleskop

95 mm objektiv m/30-70x zoom
Swarovskis toppmodell er bestselgeren blant alle våre kvalitetsmodeller.

Pris kr 34.000

Illustrated Checklist of the Birds of the World

Komplett 2-vol set

Den første illustrerte sjekkliste noensinne over verdens fugler er egentlig to verk i ett. En fullstendig oppdatert taksonomisk sjekkliste, samt illustrasjoner og utbredelseskart for alle verdens fuglearter.

Omfatter de opprinnelige planser fra HBW-serien, samt flere hundre nye illustrasjoner, ca 1600 sider. Utgis i to kompakte bind. Vol II utgis i januar 2017.

Pris Bind I - Kr 1890

Pris Bind II - Kr 1990

Komplett Bind I & II - Kr 3690

Redaktøren hilser

Velkommen til TN nr 2/16. Det har vært et skifte i TN-mannskapet i 2016 og flere gode krefter i en ny redaksjon har trådt sammen for å videreføre et av landets beste fugletidsskrifter. Tidligere redaktør Trond Haugskott har vært en ildsjel i arbeidet med bladet over svært mange år. Det står stor respekt av det arbeidet og det er åpenbart at han er blant de få som er på «Fossekall» nivå i Trøndelag (jf. kandidater til NOFs ærespris). Han har gjort en konkret jobb, uten at det har vært hans betalte og regulære jobb eller at noen har kunne kreve slik innsats som hans arbeidsgiver. Det er ikke selvsagt at personer ofrer tiår etter tiår for NOF på dette vis. Æres den som æres bør.

Jeg tror at TN som trykksak er noe leserne setter pris på. Ikke minst er det forskjell på å se flotte bilder på papir kontra digitalt. TN som trykksak bør derfor fortsette som nå. Derimot tror jeg at TN også burde legges ut digitalt, f.eks. fra og med 2018. I tillegg bør man vurdere å digitalisere eldre hefter. Det styrker bruken av bladene ved at heftene blir lettere tilgjengelig for søkemotorer ifbm bl.a. artikkel-skriving. Jeg peker på 2018 fordi da slås Nord- og Sør-Trøndelag sammen til en region. Styrene i fylkeslagene må før det ta

Skal vi forbli bivånere til at neste fjærområde fylles igjen?

stilling til hvordan avdelingene skal organiseres og hvordan TN skal se ut.

I lys av den store krisa naturen, planter og dyr opplever i Norge og mange andre land, så er det nå påkrevd at TN, fylkeslagene og lokallagene i Trøndelag tenker mye mer på hvordan vi kan bidra til ivaretagelse av miljøet. Offentlig miljøvern er dessverre ikke svaret alene, her må det gode arbeidet som nylig er startet innen NOF-sentralt følges opp lokalt. Kritiske spørsmål om verneområder, sirup-prosesser med nye verneområder, fortsatt ødeleggelse av fjærområder og våtmarker, vindmøller, oppdrettsanlegg, jakt på trua arter osv er tema som hver enkelt av oss kan bidra

inn i. La 2017 bli det året da du i alle fall bidrar i tellinger slik som NOF nå etablerer i bl.a. Ramsar-områder og IBAer. Fuglemiljøene i bl.a. Trøndelag er sterke og har mye å bidra med, men tiden er knapp. Tenk også på å sammenstille informasjon du har samlet inn og sett alltid spørsmål ved statlige etater og myndigheters uttalelser og oppfølging av Stortingsvedtak og internasjonale forpliktelser. Vær bevist på at dagens norske politikere ikke har miljøets beste øverst på sin agenda og tenker lite på langsiktigheten i sin politikk og ser ikke at miljøvern er det samme som å ta vare på oss selv. Til det er snever fokus på «business as usual» og bunnlinja fortsatt for viktig. Er du beredt til å bidra i kampen eller skal vi forbli bivånere til at neste fjærområde i Trondheimsfjorden fylles igjen? Hvem tror du skal si i fra?

Øystein R. Størkersen

Øystein R. Størkersen
Redaktør

Foto: Dirk Ingo Franke.

Trøndersk Natur (TN)

Et medlemstidsskrift for medlemmer av Norsk Ornitologisk Forening (NOF) avd. Sør- og Nord-Trøndelag.

Adresse: Trøndersk Natur c/o NOF avd. Sør-Trøndelag, Postboks 139, 7401 Trondheim

E-post: trondersk.natur@gmail.com

ISSN: 0806-0517

Trykk: Skipnes Kommunikasjon, Trondheim

Layout og sats: Thomas Kvalnes

Opplag: 600 eks.

Ansvarlig utgiver: NOF avdeling Sør- og Nord-Trøndelag

Redaktør: Øystein R. Størkersen

Øvrig redaksjon: Rolf Terje Kroglund, Charlotte Hallerud og Per Inge Værnesbranden

Manuskriptfrister: Nr. 1 2017 - 1. mars, Nr. 2 2017 - 1. oktober

Om TN: TN utkommer med to hefter pr år. Artikler og innlegg sendes redaksjonen digitalt pr e-post eller pr post på egnet lagringsmedie. Vennligst orienter redaksjonen i god tid før innsending. Forfattere og fotografer gir utgiver rettigheten til å

publisere innsendt materiale i trykt og digital form. Det utbetales ikke honorarer.

Adresseforandringer: Tidsskriftet sendes ut til alle som har betalt lokalt tillegg for NOF avd. Sør- eller Nord-Trøndelag på grunnlag av medlemslistene. Endring av adresse, etterlysning av manglende blad rettes til respektive fylkeslag.

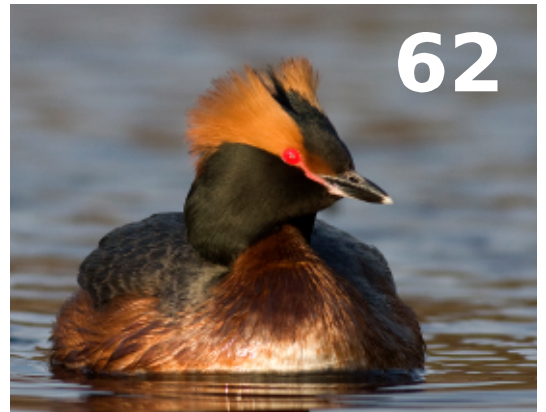
Forsidebilde: Hekkebestanden av grågås har siden 70-tallet økt i sterk i antall i Norge, så vel som i store deler av Europa.

Foto: Jan Erik Røer.

Innhold

- 59 Redaktøren hilser**
Øystein R. Størkersen
- 61 Lederen i NT har ordet**
Kjell Thore Leinhardt
- 62 God forvaltning av IBAene våre**
Martin Eggen og Oddvar Heggøy
- 66 Ørin feltstasjon**
Rolf Terje Kroglund og Jan Eivind Østnes
- 69 Hekkebestanden av grågåås øker fortsatt i Trondheimsfjorden**
Magne Husby, Tore Reinsborg og Arne Follestad
- 74 Knoppsjørre - ny art for Trøndelag!**
Andreas Winnem
- 76 Smånytt**
- 78 Fugler i Nord-Trøndelag 2015**
Tore Reinsborg, Per Inge Værnesbranden, Trond Sørhuus, Bård Nyberg og Terje Kolaas
- 101 Kommentaren**
Øystein R. Størkersen

Lederen i NT har ordet

Jeg ønsker med dette alle lesere et riktig godt nytt år. Samtidig vil jeg gi alle som har deltatt i arbeidet med TN en fortjent ros og hederlig omtale for den gode status som er oppnådd siden TN ble stiftet for 43 åranger tilbake.

Det gjelder også både den midlertidige og den nye redaksjonen som berget bladets fortsatte utgivelse og på en mesterlig måte fikk bladet hurtig ut til medlemmene med ny trykk og layout. Jeg tror alle deler mitt syn på at TNs innhold er slående og interessant med god blanding av tekst og bilder. Layout er tidsmessig og bladet fremstår som lett leselig med preg av lesehygge og faglige artikler som gleder alle og enhver. Jeg anmoder alle lesere om å støtte opp om bladet, slik at nåværende nye redaksjon ikke møter veggen når de ber om tjenester i form av artikler, notiser, reklame og flotte bilder.

Trøndelagsfylkene er rike på ornitologer og feltarbeidere enten de tilhører en organisasjon eller driver som privat på hobbybasis som fuglekikkere. Regionen er

med andre ord stor og sterk på fagpersonell relatert til fugleliv og fuglevern.

Gleden av å være ute i naturen og oppleve fugler er stor og det skal alle og enhver være stolt av. Det er viktig at

Ønsker både ny redaksjon og alle lesere et riktig godt nytt år.

resultater av dette blir synliggjort i TNs papirformat og ikke bare i den digitale medie verden.

Undertegnede ønsker både ny redaksjon og alle lesere et riktig godt nytt år med flotte naturopplevelser! Nøl ikke med å ta kontakt med redaksjonen eller din lokale fugleforening.

Kjell Thore Leinhardt

A handwritten signature in black ink that reads "KJELL THORE LEINHARDT". The signature is written in a cursive, slightly slanted style.

Kjell Thore Leinhardt
Leder NOF avd. Nord-Trøndelag

Hvert år velger NOF en fugleart til å være «Årets fugl» og for 2017 er taksvale valgt. Flere land har dokumentert betydelige tilbakeganger i sine bestander av taksvale, uten at man vet sikkert de underliggende årsakene til dette. I Norge er taksvalen er på rødlista som «Nær truet» og du kan bidra til å øke kunnskapsnivået om arten gjennom å rapportere dine observasjoner på artsobservasjoner.no. Foto: Ingar Jostein Øien.

God forvaltning av IBAene våre - en prioritert oppgave for NOF

NOF har en overordnet visjon om livskraftige bestander av alle fuglearter i en sunn natur. At ivaretagelse av norske Important Bird and Biodiversity Areas (IBA) skal prioriteres i arbeidet er nedfelt i NOFs strategiske plan 2014–2019. Her heter det at «NOF skal arbeide for at norske IBA-områder (viktige fugleområder) og naturvernområder skal bevares og forvaltes på en bærekraftig måte».

Martin Eggen

Naturvernrådgiver
Norsk Ornitologisk Forening

Oddvar Heggøy

Førstekonsulent
Norsk Ornitologisk Forening

IBA-konseptet til Birdlife International kom i gang i 1981. Det er identifisert over 12 000 slike områder over nesten hele

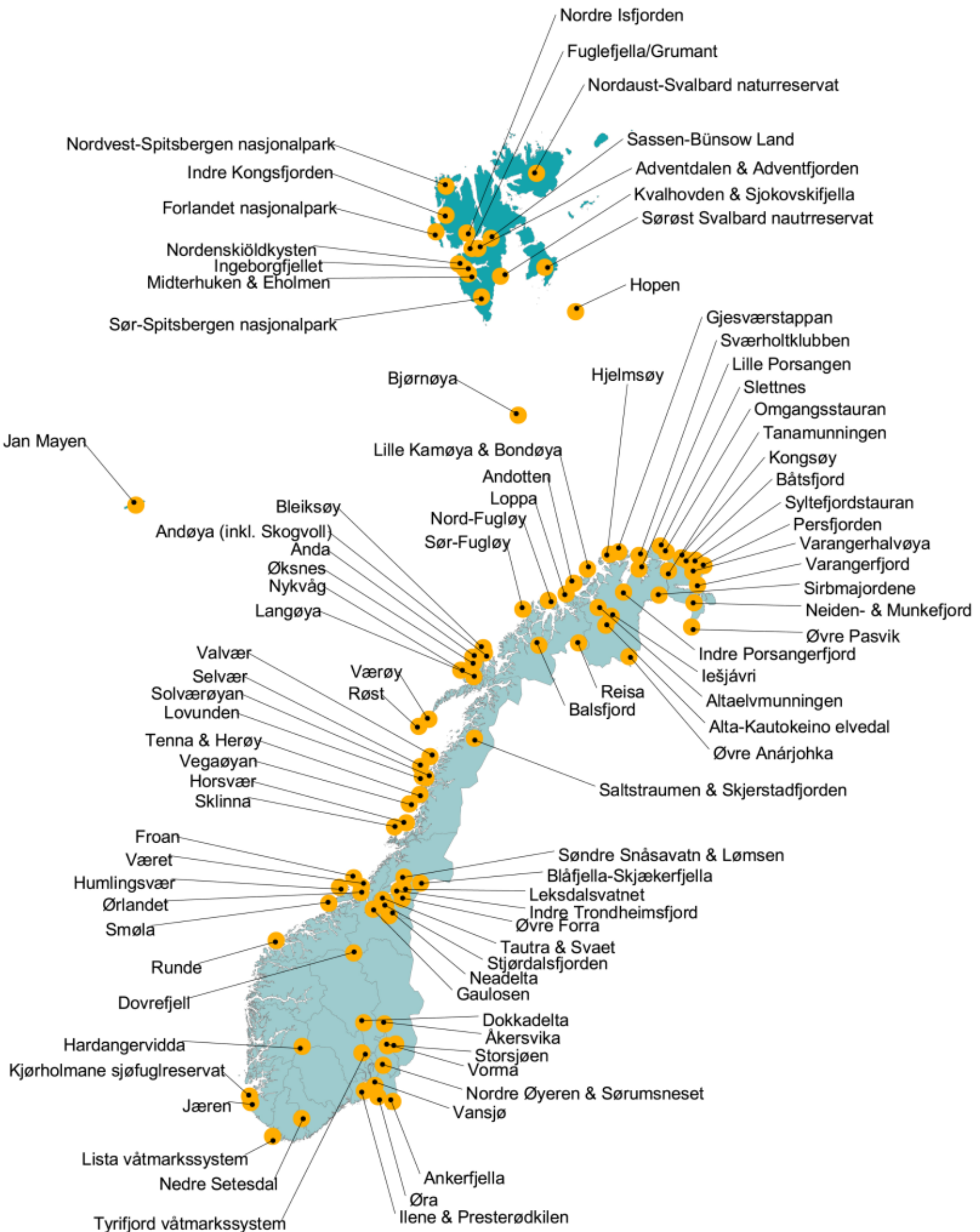
*Bilde øverst: Kortnebbgås overflyvende Nidarø, Trondheim, den 17. april 2014.
Foto: Håvard Eggen.*

verden. Til sammen utgjør de et nettverk som regnes som et absolutt minimum for å sikre den langsiktige overlevelsen til ulike fuglepopulasjoner. Både hekkeplasser, rastelokaliteter under

Hver og en av oss har verdifulle områder der vi bor.

trekket og overvintringsområder er med. NOF er en del av BirdLife International, og det er vi som har ansvaret for opprettelsen og ivaretagelsen av IBAer i Norge. Nylig har NOF gjort en betydelig jobb med å stedfeste Norges viktigste områder

for naturmangfold med utgangspunkt i fuglelivet. Ser man på oversikten over norske IBAer, vil man raskt avdekke mange viktige hekkelokaliteter for sjøfugl som lunde og storskarv, rasteplasser for kortnebbgås og sangsvane, og overvintringsområder for havelle og sjøorre. Vi kaller artene som medfører IBA-status for et område for «triggerarter». IBA-ene er opprettet for dem. Her til lands er 38 % av IBAene tilstrekkelig vernet. Vi opplever at også vernede områder har forvaltningsmessige problemstillinger knyttet til seg, mest i forbindelse med ferdsel og forstyrrelse, men også arealinngrep og arealforandringer.

Status for norske IBAer

NOF ga ut en rapport om norske IBAer i 2015, og gjennomgangen her viser at vi har 76 IBAer på fastlands-Norge og 17 på Svalbard og Jan Mayen, altså totalt 93 stykker. Finnmark er fylket med flest IBAer, etterfulgt av Nordland. I tråd med NOFs strategiske plan har sekretariatet det siste året gjort en hel del fremstøt for å gjøre konseptet kjent og sikre ivaretagelse av IBAene:

- Våren 2016 fikk vi politisk gjennomslag for bedre ivaretagelse av IBAer i Norge. Stortinget vedtok at IBAer skal prioriteres i videre vernearbeid for å sikre viktige hekke-, raste- og overvintringsområder for fugler.
- Vi har sendt brev til mange norske kommuner om IBA-konseptet, med informasjon om at de har slike områder i kommunen. Områder uten tilstrekkelig vern er prioritert, og der vi har IBA-voktere

er brevene sendt ut i samarbeid med disse.

- Vi har laget en rekke nettsaker om IBAer og ulike utfordringer de står ovenfor.
- Vi har tatt kontakt med mange personer som vi anser som egnede IBA-voktere. Nå har cirka 30 IBAer en IBA-vokter.
- Vi har laget en manual og annet skriftlig materiale for IBA-vokterne våre.
- Vi har opprettet en Facebook-gruppe som letter informasjonsarbeidet mellom IBA-voktere og mellom sekretariatet og IBA-vokterne.
- Vi planlegger ytterligere offentlig informasjonsarbeid, blant annet publikumsvennlige skilt ved IBAene med informasjon om områdenes betydning og om IBA-konseptet.
- Det jobbes med å skaffe til veie midler som kan bedre informasjonsmateriell og dekning av utgifter til IBA-vokterne.

Bli en vokter du også!

Rask hoderegning med bakgrunn i tallene over tilsier at vi fortsatt mangler IBA-voktere for mange områder. Noen IBAer ligger langt til havs, eller er nokså utilgjengelig på andre måter. Det betyr ikke at de ikke er viktig å overvåke, men heller at det finnes utfordringer knyttet til det. Det mangler imidlertid også IBA-voktere i områder der det finnes mange aktive ornitologer, etablerte lokallag og fylkesavdelinger. Det er ikke slik at det bare skal være én vokter for hvert IBA. NOFs sekretariat bør ha en kontaktperson å kunne forholde seg til, men jo flere personer som samler informasjon, følger med og snakker om IBA, desto bedre. Har du, eller ditt lokallag, et IBA i nærområdet oppfordres du/dere til å bli IBA-voktere for området. Knapt noe er mer meningsfullt enn å være vokter for et globalt viktig naturområde!

Aktivitetene du velger å delta i som

Jaktfalk fotografert på Røstlandet, Nordland, i september 2012. Foto: Håvard Eggen.

IBA-vokter baseres på IBAet og egne interesser og ferdigheter. I enkelte tilfeller vil enkeltpersoner eller lokallag ha kapasitet, interesse og evne til å gjennomføre mange ulike aktiviteter, men dette er naturligvis lettere om et antall personer med forskjellige evner og interesser sammen utgjør en gruppe av voktere. Uansett hvilken innsats man velger å legge ned, vil arbeidet og informasjonen som samles inn være verdifull. Et minimum er likevel at området besøkes én gang i året eller hyppigere, og at trigger-artene overvåkes spesielt. IBA-voktere forventes å rapportere resultater fra overvåkingen til NOF minst én gang i året, og hvert år innen årets utgang (31. desember).

Et sentralt poeng her er spekteret i aktiviteter man kan gjøre som IBA-vokter, og hvor viktig dette er. Som utgangspunkt for turer, sosiale aktiviteter, læring, for positivt informasjonsarbeid, for fuglevernarbeid og samarbeid med sekretariatet er konseptet unikt, og passer godt for lokallagsarbeid. Vi håper alle lokallag ønsker å være med der det finnes IBA-er i områder de dekker, og at mange medlemmer melder sin interesse direkte på IBA@birdlife.no

Det meste her i livet er ikke IBAer

IBAene våre omtales gjerne som globalt viktige områder. Så lever du kanskje med den realitetsoppfatningen at det finnes uhorvelig viktig natur også utenfor de 93 norske IBA-områdene. Det har du selvsagt helt rett i. Bortfall av fuglers leveområder eller negative påvirkningsfaktorer i form av bl.a. forstyrrelser og forurensning er ensbetydende med lavere fuglebestander. Når fuglenes hekkeplasser forsvinner ettersom arealene de benyttet forandres, vil det i de fleste tilfeller bety et redusert antall fugler. Sjelden står det ledige,

gunstige områder og venter på dem et annet sted. Lavere hekkesuksess, lavere kroppskondisjon og høyere voksendødelighet følger av stadige forstyrrelser, lavere kvalitet på leveområdene og forurensning.

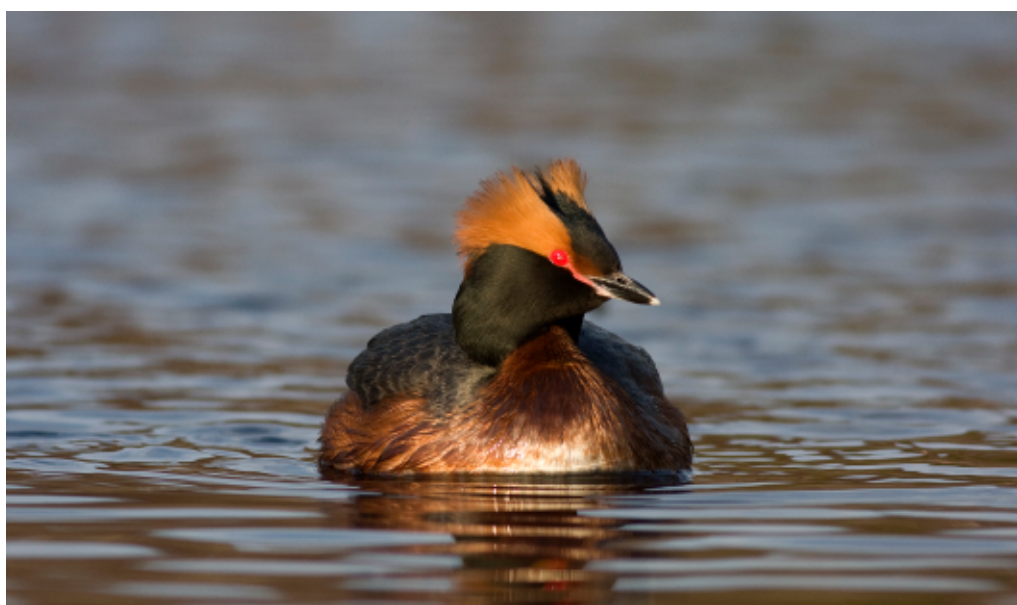
Det betyr at hver og en av oss har verdifulle områder der vi bor. Oppfordringen om å være voktere for dine områder, også der det ikke finnes IBAer gjentas derfor her. Tips ditt lokallag eller din fylkesavdeling dersom du mener naturkvalitetene i dine områder er truet. NOF har mange dyktige folk i sin portefølje, og det gjøres mye godt fuglevern

over hele landet. Imidlertid er det et problem å få oversikt over alle store og små inngrep som planlegges og utføres. Altfor ofte kommer man for sent på banen. I noen saker kunne mye skade ha vært begrenset med tilførsel av riktig kunnskap tidlig i prosessene. Her har alle medlemmer i NOF en kjerneoppgave med å være varslere, og bidra med lokal kompetanse. Ta i bruk NOFs unike nettverk. NOFs natuvernrådgiver sentralt, Martin Eggen, kan kontaktes på martin@birdlife.no, eller på telefon 905 65 108.

Unik overvåking

- IBA-overvåkingen representerer et unikt konsept fordi det ikke finnes noen tilsvarende samlet overvåking av naturtilstanden i de mest verdifulle norske naturområdene for fugl.
- Bruk artsobservasjoner.no, og legger inn dine observasjoner med så nøyaktige antall og kartplottinger som mulig. Ta i bruk observasjonskoder eller hekkkoder, da blir registreringen av ekstra verdi. Kontaktpersonen for IBA-vokterne får enkelt oversikt over tilstanden for fugler i IBAet ved hjelp av nettstedet.
- Hvordan det går med fuglene i IBAet indikerer om forvaltningen er god eller ikke, enten området er helt eller delvis vernet, eller står uten særskilt beskyttelse. Dersom bestandene minker kan NOF slå i bordet med konkret informasjon om utviklingen, og kreve at miljøforvaltningen håndterer årsakene: Kanskje er forvaltningsplanen for området ikke god nok for «triggerartene»? Det oppdrettsanlegget som ble lagt tett inntil verneområdet for fem år siden, har det hatt en effekt storskarvkolonien? Bruker fuglene andre områder nå enn tidligere – kanskje må grensene for IBAet justeres? Slike og lignende problemstillinger må adresseres dersom vi skal ta vare på våre aller viktigste fugleområder!

Horndykker fotografert i Hamarøya, Nordland, i 2012. Foto: Håvard Eggen.

Ørin feltstasjon

I løpet av våren og sommeren 2016 har et nytt bygg kommet opp på sørsida av Verdalselva's utløp. Ørin feltstasjon er på plass som det heter i ornitologiske kretser!

Rolf Terje Kroglund

Førstelektor
Nord Universitet

Jan Eivind Østnes

Førsteamanuensis
Nord Universitet

Bygget var i utgangspunktet en litt sliten brakkerigg, men etter innsats fra mange ildsjeler og god støtte fra det lokale næringslivet ble brakkeriggen totalrestaurert og fikk også et tilbygg. Organisator og daværende styreleder i Trondheimsfjorden Våtmarkssenter Svein Karlsen, sammen med snekker og tusenkunstner Geir Vie, var helt avgjørende i denne prosessen.

*Bilde øverst: Ørin ringmerkingsstasjon fotografert i august 2016.
Foto: Jan Eivind Østnes.*

Innsatsen til mange av medlemmene i NOF Verdal og Levanger lokallag, med Arnstein Indahl i spissen, var også helt nødvendig for å realisere den nye feltstasjonen.

Etter utallige arbeidstimer ble Ørin feltstasjon åpnet med pomp og prakt

Ildsjeler har i mange år ringmerket fugler på denne lokaliteten.

fredag 26. august 2016. Under åpninga deltok nye og gamle styremedlemmer i Trondheimsfjorden våtmarkssenter, representanter fra NOF, generalsekretær Kjetil Aadne Solbakken, assisterende fylkesmann i Nord-Trøndelag Gerd Janne

Kristoffersen, miljøverndirektør i Nord-Trøndelag Bjørnar Wiseth, ordfører i Verdal Bjørn Iversen, og mange representanter for det lokale næringslivet.

Ørin feltstasjon er et hus med to eiere. Trondheimsfjorden Våtmarkssenter eier og disponerer hoveddelen av bygget, mens NOF eier den andre delen som er tilrettelagt for ringmerking. Ringmerkingsaktiviteten og daglig tilsyn/drift er imidlertid overlatt til NOF Levanger og Verdal lokallag. Samtidig er det klart at aktivitetene griper inn i hverandre og gir felles uttelling for begge parter.

Plasseringen av Ørin feltstasjon må forøvrig sies å være ideell i forhold til å studere fuglelivet like utenfor «stuedøra». Det er bare 200 meter bort til det nybygde fugletårnet som ligger på sørsida av utløpet til

Verdalselva. Fra dette tårnet er det utsikt til store deler av verneområdet på Ørin. Fugletårnet er satt opp av Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Trondheimsfjorden våtmarkssenter

Trondheimsfjorden består av et nettverk av verneområder som har internasjonal verneverdi for fuglelivet. Mange av disse er nå vernet som såkalte Ramsarområder, og er derved underlagt en internasjonal konvensjon for bevaring og bærekraftig bruk av våtmarker. Dette var også utgangspunktet for å etablere Trondheimsfjorden Våtmarkssenter. Senterets hovedformål er å ta imot besøkende, og å informere om våtmarker og de artene som er avhengige av denne naturtypen.

Dessverre har Trondheimsfjorden Våtmarkssenter foreløpig ikke en statlig autorisasjon som er nødvendig for å sikre en stabil og sikker drift. Miljødirektoratet har inntil nå

Visste du at NOF tilbyr avtalegiro?

Vi anbefaler alle medlemmer å benytte seg av avtalegiro for å betale medlemskontingenten til NOF. Det er både enkelt og miljøvennlig, og så unngår man irriterende purringer. Let opp «Norsk Ornitologisk Forening» i din nettbank, og inngå en avtale om avtalegiro med oss. Hvis du inngår en slik avtale vil denne tas i bruk ved fakturering av neste års medlemskontingent.

autorisert seks slike våtmarkssenter i Norge; Nordre Øyern, Ilene, Jæren, Ørland, Oslo og Lista. Gjennom autorisasjonen er hvert av disse sikret et årlig tilskudd på omlag 850 000 kroner som skal styrke formidlingen og sikre driften i en periode på minimum fem år.

Det betyr at det meste av aktiviteten ved senteret foreløpig har skjedd gjennom frivillig innsats fra en

rekke ildsjeler, med noe prosjektstøtte fra forvaltningsmyndighetene. Den viktigste aktiviteten har vært utviklingen av et skoleprosjekt. Gjennom dette har mange skoleklasser besøkt Ørin, hvor de blant annet har fått en demonstrasjon av ringmerkingsaktiviteten ved den nye feltstasjonen. Her bidrar medlemmer i NOF med en betydelig frivillig innsats slik at ivrige barn får

Her er noen av de mest sentrale personene under restaureringsarbeidet av Ørin feltstasjon fra venstre: Geir Vie, Svein Karlsen, Trygve Forberg, Harald Nekstad og Knut Krogstad. Foto: Arnstein Indahl.

mulighet til å studere fuglene på nært hold. Det er alltid en suksess!

Våtmarkssenteret har også utviklet en god del produkter som benyttes til informasjon og utstillinger. Her kan en mobil vegg om kortnebbgås, og en tilsvarende vipe-vegg nevnes. Våtmarkssenteret har også utviklet en informasjonsbrosjyre om Ramsarområder i Trøndelag, og en film som presenterer disse. For tiden jobbes det med en presentasjon av korallrevene i Trondheimsfjorden, og utvikling av informasjonsmateriell om svartelistede og uønskede arter i Trøndelag. For de som ønsker mere informasjon om Trondheimsfjorden våtmarksenter har de en egen hjemmeside på trondheimsfjordenvatmarkssenter.no, hvor du også finner mer informasjon om de ulike informasjonsproduktene.

Ringmerkingslokalet til NOF Verdal og Levanger lokallag

Med Ørin feltsatsjons nybygg på plass ble det også endelig gode fasiliteter for ringmerking på Ørin. Ildsjeler i NOF Verdal og Levanger lokallag har i mange år ringmerket fugler på denne lokaliteten, men tidligere under svært så kummerlige forhold. Litteratur, ringer og det som kreves har gjerne vært i baksetet eller bagasjerommet på biler, mens bakluka på bilene har fungert som tak dersom det har vært yr i lufta. Med Ørin feltstasjon som har fått et eget lokale spesialtilpasset for ringmerking, ligger nå forholdene til rette på en helt annen måte. Her er gode arbeidsbenker, godt med lys fra store vinduer, plass til å henge opp ringseriene, strøm med opplegg til avspilling av lyd, luke i veggen til å slippe fuglene etter merking m.m. I

løpet av vinteren vil det bli vurdert standardiserte nettoppsett, systematisk bruk av playback, vaktlister m.m.

Etter åpning av stasjonen i høst ble de første nettgatene frisert og flere nett ble satt opp. Det var imidlertid ingen organisert bemanning og innsatsen ble derfor litt tilfeldig. Likevel ble over 1000 fugler merket, hvorav ca. halyparten var bjørkefink. Det mest spesielle som hang i nettmaskene var nok en svarttrødstjert, helt mot slutten av sesongen.

Kan du komme til Ørin ringmerkingsstasjon å være med på dette? Ja, her er alle velkommen! Enten du er autorisert ringmerker, vil forsøke å få innblikk hvordan dette foregår, eller kanskje til og med ønsker å starte på veien mot å kvalifisere deg for å få egen ringmerkingslisens.

Her demonstrerer ringmerker Inge Joar Indahl ringmerking for små og store skuelystne. Foto: Arnstein Indahl.

Hekkebestanden av grågås øker fortsatt i Trondheimsfjorden

Selv om de fleste fugleartene i det trønderske jordbrukslandskapet er i sterk tilbakegang (Husby, Kålås og Vang 2014), utnytter grågåsa dette landskapet til sin fordel. Hekkebestanden av grågås er fulgt i Trondheimsfjorden siden første påviste hekking i 1998, og i denne artikkelen presenteres oppdaterte resultater etter undersøkelsene i 2016.

Magne Husby
Førsteamanuensis
Nord Universitet

Tore Reinsborg

Arne Follestad
Forsker II
NINA

Grågåsa har fra gammelt av bare hekket på holmer og øyer langs kysten, og den er fram til 1971 aldri funnet rugende

inne i landet (Haftorn 1971). De siste tiårene har det vært en trend mot at den øker i antall også innover i flere fjordstrøk, fra sør til nord i landet. En enda nyere trend er at den også har begynt å hekke i ferskvann, kanskje særlig på Østlandet og Jæren, og siden 1998 også i Trondheimsfjorden. Dette gir grågåsa langt flere potensielle hekkeplasser og dermed videre potensiale for en fortsatt vekst i bestanden. I ferskvann kan den enten legge reiret i kratt og kjerr langs vannkanten, eller i kraftige takrørbelter. I takrørbeltene kan

reirene ødelegges hvis vårflommen blir for kraftig og kommer i rugeperioden.

Siden grågåsa ikke legger reir på dyrket mark, blir ikke reirene ødelagt under innhøsting i jordbruket slik det skjer hos mange andre fuglearter. Den hekker dessuten ofte så tidlig på våren at ungene har klekt i god tid før slåtten begynner. Etter klekking,

Bilde øverst: Hekkebestanden av grågås i Trondheimsfjorden har økt siden slutten av 90-tallet. Flere par har etablert seg i kystnære ferskvann. Foto: Arild Espelien.

derimot, trekker gjerne kullene inn mot strandenger eller dyrket mark, der høsting av gresset flere ganger i året medfører at grågåsa har ungt og næringsrikt gress tilgjengelig som mat gjennom hele sommeren.

Metodikk

Vi har registrert hekkebestanden av grågås på tre ulike måter: 1) telling av par før egglegging, 2) telling av reir, og 3) tellinger av ungekull etter klekking. Dette er samme metodikk som vi har brukt tidligere år i Trondheimsfjorden (Follestad og Husby 2004; Husby 2009; Husby 2013), og som er i samsvar med anbefalt metodikk for arten (Follestad og Lorentsen 2011).

Telling av par før de starter hekking er godt egnet på oversiktlige lokaliteter. Da opptrer parene som regel parvis, selv om det noen ganger kan være en av fjorårets unger sammen med foreldrene. I mellom-europeiske hekkebetsander forlater vanligvis ungene foreldrene og drar

til andre områder når foreldrene vender tilbake til hekkeklassen (Cramp og Simmons 1977). I en lagtidsstudie av merkede grågjess i Danmark, ble det vist at eldre gjess som regel kom noen uker tidligere tilbake til hekkeområdet enn de ett-årige gjessene (Kampp og Preuss 2005). Undersøkelsen viste også at noen av ett-åringene og flere av to-åringene kan danne tilsynelatende par, men at de var forholdsvis løse med svake parbindinger (kunne ha en ny partner neste år). Dette kan bety at ved videre tellinger i Trondheimsfjorden kan man få mer pålitelige tall ved å telle parene kort tid etter ankomst. Men da må en også være oppmerksomme på at ikke alle parene kommer samtidig. Et problem kan også være at de tidligste kan starte egglegging før de siste parene ankommer, slik at man helst bør telle flere ganger for å få med seg alle parene.

Vi har definert observasjonene som sannsynlig hekking når fuglene

har vært parvis og har territorieatferd, det vil si at en fugl holder vakt, er engstelig eller har avledende atferd, noe som kan tyde på at de hekker eller har tenkt å gå til hekking. Slike sannsynlige hekkinger er inkludert i dette arbeidet. De danske studiene viser imidlertid at overraskende mange par sjelden eller aldri gjør hekkforsøk (Kampp og Preuss 2005). Vi inkluderer dem likevel i hekkebestanden, men de vil helt klart påvirke den gjennomsnittlige ungeproduksjonen i bestanden.

Single individer kan være hanner som er borte fra reiret for å beite, men ettersom de fleste venter med å hekke til de er tre år gamle (Cramp og Simmons 1977), kan et enkeltindivid også være en ikke-hekkende fugl. Dessuten kan predasjon på en av fuglene i paret medføre at den andre opererer alene. Enslige fugler er derfor ikke inkludert som sannsynlig hekking.

På noen lokaliteter er det søkt etter

Det raster store antall grågjess i grunnvannsområdene i Trondheimsfjorden under vår- og høsttrekket. Foto: Georg Bangjord.

reir med egg, rugende fugl, eller reir av året som er predatert. Dette er mulig på noen lokaliteter, men er generelt meget krevende og nesten ikke gjennomførbart uten bruk av store ressurser. I noen områder, f. eks. deler av Tautra, er det så tett med løvtrær, løvkratt og rosebusker at det er tilnærmet ugjennomtrengelig for mennesker, men likevel hekker det grågås her (Roar Pettersen pers. med. M.H.). I tillegg kan reirleting medføre så mye forstyrrelse at gjessene skyr reiret, eller det kan bli røvet av kråkefugler eller stormåker som blir oppmerksomme på det ubeskyttede reiret. Det er derfor bare få områder med reirsøk i dette arbeidet, og da helst i kombinasjon med andre registreringer.

Telling av ungekull noen uker etter klekking er den enkleste og minst tidkrevende metoden for å registrere hekkende grågås (Follestad og Lorentsen 2011), og er både i år og ved tidligere undersøkelser i Trondheimsfjorden den metoden som har gitt mest data. Grågåsa er da svært forsiktig. Hvis telleren er på land, kan gjessene svømme utover med ungene på slep slik av vi også får oversikt over antall unger i hvert kull. Noen par kan imidlertid overgi noen (eller alle) små unger til andre par, men det er ikke alltid at dette vil være tydelig i form av ekstra store kull (les mer om dette i Kampp og Preuss 2005). I slike tilfeller kan antall hekkende par som har fått fram unger, avvike fra det antall kull tilsier. Når ungene begynner å bli store, kan mange par med og uten unger samles i flokker der det kan være vanskelig å se hvor mange unger det er i hvert kull. Men er ungene små og de får tid til å gå rolig på sjøen, vil det ofte være lett å skille kullene. Der dette ikke har vært mulig, har vi her antatt at antall unger pr par er fire, og matematiske avrundingsregler er brukt ved utregning av antall par. I små grupper er antall voksenfugler

Rastende grågås. Foto: Georg Bangjord.

brukt til å beregne antall par.

I enkelte bestander og områder kan kanskje opp mot halvparten av parene, eller mer i områder med sterk forstyrrelse eller etterstrebelse av folk eller predatorer, gi opp hekkeforsøket før de har fått frem unger (A.F. egne data). Derfor er det viktig at vi ikke bare søker etter ungekullene utpå sommeren, men at også territorieholdende fugler og reirfunn inngår i vurderingen av antall par. Det er spesielt viktig å inkludere reirfunn når antall predaterte reir varierer fra år til år.

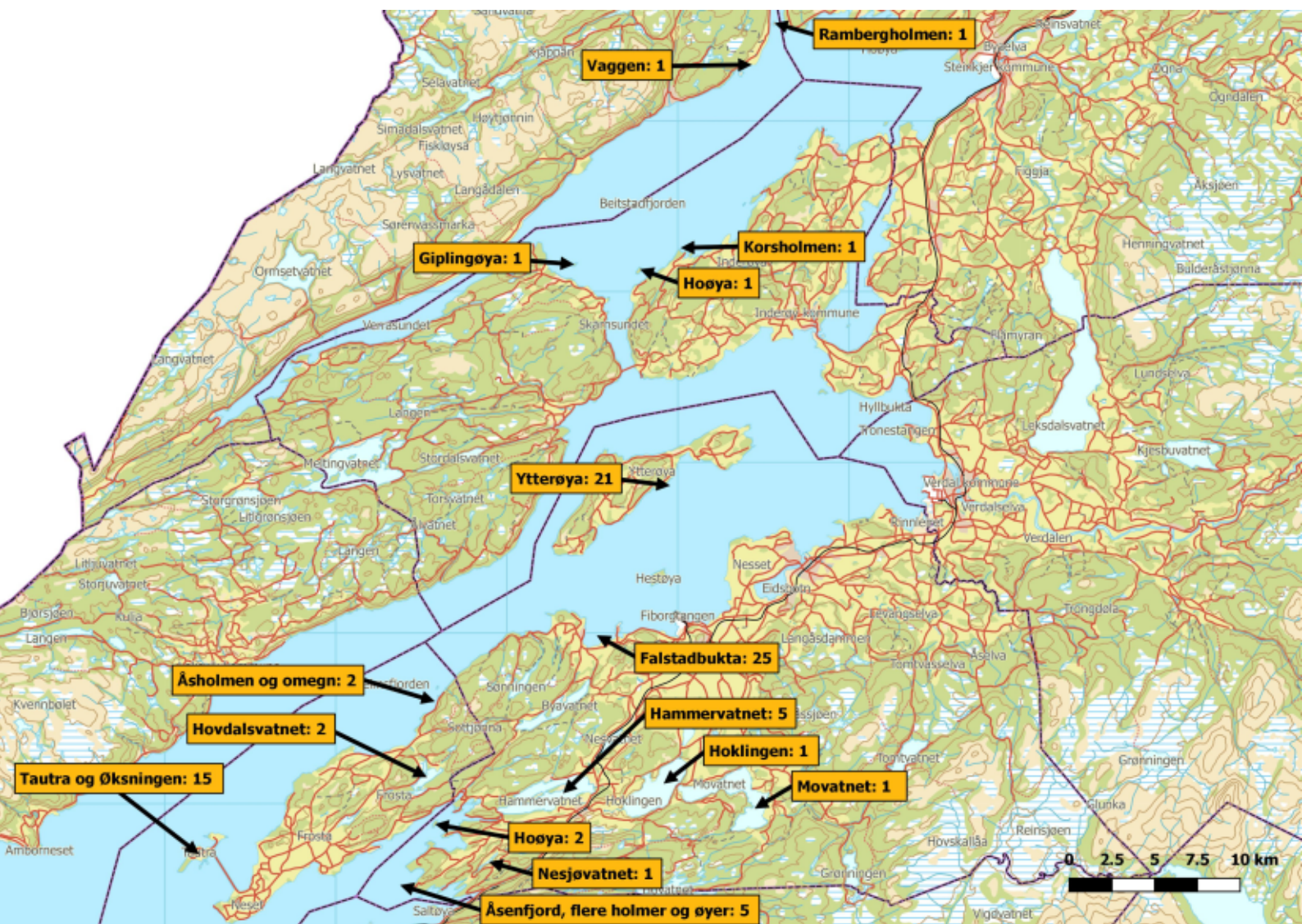
Vi har her undersøkt grågåsas hekkebestand ved å besøke mange aktuelle lokaliteter, fortrinnsvis for å se etter par med territorieatferd. Noen områder er undersøkt med båt uten at vi har gått i land. Dette er f.eks. tilfellet når Fylkesmannen i Nord-Trøndelag sjekket de fleste øyer og holmer fra Åsenfjorden til Beitstadfjorden med bruk av båt 5.5, 19.5 og 30.5. Resultatene fra disse undersøkelsene er inkludert her.

Inkludert er også registreringer av grågås i forbindelse med flytellingene av ærfugl i Trondheimsfjorden som ble gjennomført av NINA 11. mai 2016. Flytype var Cessna 175, og vanlig høyde var 150-200 meter unntatt over reservater der høyden var minst 300 meter.

Dessuten er registreringer lagt inn i Artsobservasjoner fra de siste dagene av april (parvise fugler, og atferd som indikerer hekking) til de første dagene av juli (ungekull) kontrollert.

Resultat

Grågåsa ble i 2016 funnet hekkende fra Åsenfjorden i sør til lengst nord i Beitstadfjorden (Figur 1). Fem av lokalitetene var i ferskvann, mens 18 lokaliteter var på øyer og holmer i fjorden. De største antallene var på Tautra, Falstadbukta og Ytterøya, som var de eneste lokaliteter med over 10 par. Ellers hadde de fleste lokalitetene kun ett eller bare få par. Hekkeområdet er temmelig likt det vi har hatt tidligere

Figur 1 Oversikt over områdene i Trondheimsfjorden med sannsynlige og påviste hekkinger av grågås i 2016, og antall par på hver lokalitet. Falstadbukta inkluderer også Vestremsholmen, Hestøya og Alfnesholmen. Kartet er utformet av Thomas Kvalnes. Kartkilde: © Kartverket.

år, selv om det er litt justering i hvilke øyer i sjøen eller hvilke ferskvann som er blitt brukt.

Hekkebestanden av grågås øker fortsatt i Trondheimsfjorden (Figur 2). Hekkebestanden økte årlig med i gjennomsnitt 13 % fra 2008 til 2012, og med 14 % fra 2012 til 2016, beregnet ut fra at vi har eksponentiell vekst (samme prosentvis økning hvert år).

Diskusjon

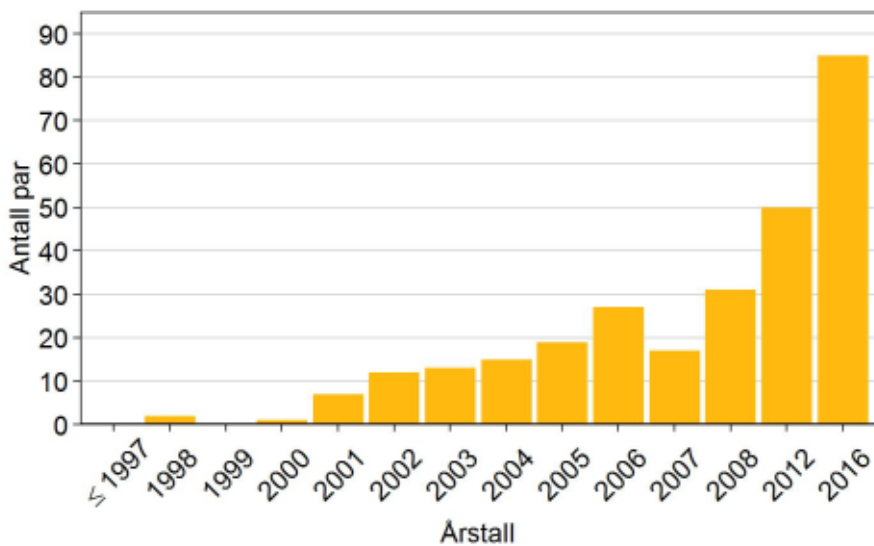
Hekkebestanden av grågås i Trondheimsfjorden er økende. De kan hekke ganske tett, og noen ganger kan de gi inntrykk av å hekke i løse kolonier. I og med at den hekker både i Trondheimsfjorden og i

ferskvann er hverken antall mulige hekkeplasser eller næringstilgangen i øyeblikket en begrensende faktor for videre bestandsvekst. Det må derfor antas en fortsatt vekst i hekkebestanden av grågås i Trondheimsfjorden. Fortsetter økningen med 14 % i året slik det var mellom 2012 og 2016, vil hekkebestanden være på 144 par i 2020, 242 par i 2024 og 410 par i 2028.

Metodikken som er brukt under tellingene, gjør at bestandsstørrelsen blir et minimumstall. Dette er diskutert i Follestad og Husby (2004). Hekkebestanden er derfor sannsynligvis høyere enn det vi har funnet her, spesielt fordi det er

observasjoner av ungekull som utgjør den aller største andelen av materialet. Mislykkede hekkinger og ungekull som vi ikke har sett ville medført enda høyere hekkebestand. Både bruk av båt og fly krever åpent vann eller forholdsvis små holmer/øyer for at gjessene skal oppdages. Litt større øyer med mer vegetasjon vil medføre at gjessene trykker på land når båt og fly passerer. Dermed unngår de lettere å bli oppdaget.

For en fremtidig overvåking er det viktig å velge en effektiv metode, som ikke vil medføre en negativ effekt for bestanden. Dette kan skje ved reirletting, hvis den gjennomføres på rett måte. Telling av kull er en enkel

Figur 2 Antall påviste og sannsynlige hekkinger av grågås i Trondheimsfjorden t.o.m. 2016. I perioden 1998-2008 er kun påviste hekkinger inkludert, mens det i 2012 og 2016 også er inkludert sannsynlige hekkinger. Fra 1998 til 2008 er alle år inkludert, mens deretter kun hvert fjerde år. Figuren kan derfor gi inntrykk av raskere bestandsvekst enn vi egentlig har. Figuren er utformet av Thomas Kvalnes.

metode, men den gir ikke et mål på hele hekkebestanden. Dette gjelder særlig for par som prøver å hekke, men som av en eller annen grunn mislykkes. Hvor mange par dette vil gjelde for, kan man prøve å korrigere for ved å telle både par før egglegging og sammenholde dette med antall kull i områder som egner seg for begge metodene.

Ved en langsiktig overvåking kan tellinger av kull likevel gi et brukbart mål på bestandsutviklingen, gitt at antall par som ikke får fram unger ikke endres vesentlig i løpet av perioden. Tellinger av kull gir også svar på et vesentlig spørsmål knyttet til videre bestandsutvikling, som er hvor mange unger som blir flygedyktige og kan bidra i en videre bestandsvekst. Dette vil også gi en nyttig pekepinn om hvor mange gjess som har tilhørighet i et hekkeområde, og som senere på sesongen kan forventes å trekke inn på dyrket mark og gjøre skade der.

I tillegg til hekkebestanden er det en god del grågås som ikke hekker. Det kan være ett og to år gamle fugler som ikke har startet hekking enda, eller fugler som har forsøkt

hekking og mislyktes. Hvis de etablerer seg på spesielle områder hvor de kan gjennomføre fellingen (mytingen) av de store vingefjærene, kan de trekke inn mot dyrket mark når de igjen er blitt flygedyktige. I mange områder langs kysten er det i stor grad store flokker av slike gjess som skader dyrket mark, mens kullene utgjør et mindre problem. En viktig oppgave fremover kan være å

kartlegge om slike myteplasser kan finnes i fjorden.

Med en slik forventet økning som resultatene antyder, kan problemene rundt beiteskader i landbruket bli så store at man bør allerede nå begynne å tenke gjennom hvordan man ønsker å forebygge slike skader. I og med at dette er gjess som vil være til stede i hekkeområdene store deler av sommerhalvåret, vil skadeproblemene kunne arte seg på en helt annen måte enn for de store flokkene som raster her under høsttrekket, og som i stor grad beiter på spillkorn. Noen grunneiere mener allerede at grågåsa eter for mye av gresset, gir tråkkskader i fuktig vær og at det kommer ekskrementer i siloslåttene. Da kan det være nyttig å gjøre seg kjent med andre tiltak enn jakt for å redusere problemene.

Takk

Takk til alle bidragsytere, både de vi har vært i direkte kontakt med og til dere som har lagt inn observasjonene på Artsobservasjoner. Takk også til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag for økonomisk støtte til undersøkelsene på grågås.

Litteratur

- Cramp, S. og Simmons, K.E.L. 1977. *The birds of the Western Palearctic. Vol. 1: Ostrich-Ducks*. Oxford University Press.
- Follestad, A. og Husby, M. 2004. Grågås som ny hekkeart i Trondheimsfjorden. *Trøndersk Natur* 31: 36-38.
- Follestad, A. og Lorentsen, S.-H. 2011. *Takseringsmanual for måker, terner, skarv, teist, arfjøl og grågås*. NINA rapport 716, s. 28.
- Haftorn, S. 1971. *Norges fugler*. Universitetsforlaget, s. 862.
- Husby, M. 2009. Utviklingen av antall hekkende grågås i Trondheimsfjorden tom. 2008. *Trøndersk Natur* 36: 4-6.
- Husby, M. 2013. Antall hekkende grågås i Trondheimsfjorden i 2012. *Trøndersk Natur* 40: 4-9.
- Husby, M., Kålås, J.A. og Vang, R. 2014. *Moderne landbruk og effekter på biologisk mangfold*. Natur og næring i samspill (eds J. Grande, M. Husby & P. Moa), s. 199-224. Akademika forlag, Trondheim.
- Kampp, K. og Preuss, N.O. 2005. The Greylag Geese of Utterslev Mose. A long-term population study of wild geese in an urban setting. *Dansk Ornitologisk Forening Tidsskrift* 99: 1-78.

Knoppsjørre - ny art for Trøndelag!

Trøndelags første knoppsjørre holdt til på Tautra og i Leangenbukta tre vårmåneder i 2016. Fuglen holdt seg sammen med sjørrer og ble gjenstand for mange besøk av skuelystne ornitologer den tiden den var til stede.

Andreas Winnem

Rådgiver

Norsk Ornitologisk Forening

Fuglen ble oppdaget og fotografert av Gunnar Stenhaug 11. mars. Nyheten om funnet spredte seg fort i miljøet, og dagen etter dro mange trønderske ornitologer på tur til Tautersvaet for å kikke på den sjeldne sibirske dykkanden. Den lå hele tiden et godt stykke fra land, men det særegne nebbet gjorde at den likevel var lett å plukke ut blant sjørrerne. Fuglen

Bilde øverst: Sjørre (øverst) og knoppsjørre fotografert 20. mars 2016. Det særegne nebbet gjør det greit å plukke ut fuglen i flokker med sjørre. Foto: Tore Vang.

holdt seg på Svaet i nesten to måneder frem til 6. mai. Den siste tiden lå den mye nær moloen, og den kunne da studeres og fotografes på fint hold.

Tolv dager etter siste observasjon

Den trønderske fuglen var årets første, og den utgjorde dermed det fjerde funnet i landet.

på Tautra ble knoppsjørren gjenoppdaget ved Leangenbukta i Trondheim 18. mai av Bjørn Steinar Tanem. Her lå fuglen i par med en sjørrehunn. Paret lå gjerne rett utenfor fjæremålet og lot seg fint

beskue i teleskop. Tidvis la de seg også langt ute på sjøen og var da ikke synlige fra land. Fuglen ble sist sett i Leangenbukta 2. juni. Etter at den forsvant herfra ble den igjen sett på Tautra 10.-12. juni, før den forsvant for godt.

Taksonomi

Knoppsjørre er nok en ganske ukjent art for mange norske ornitologer. Det finnes tre ulike former av sjørre. Opprinnelig ble disse beskrevet som tre ulike arter. De siste tiårene har imidlertid de fleste taksonomer betraktet de tre formene som underarter av én art. I 2009 ble sjørre igjen offisielt splittet av europeiske sjeldenhetskomitéer.

Med status som en litt ukjent underart, som knapt var påtruffet i

Tabell 1 Norske funn av knoppsjørre.

Alder	Kjønn	Underart	Sted	Dato
3K+	M	<i>stejnegeri</i>	Ravn, Larvik, Vestfold	26.6.2016
Ad.	M	<i>deglandi</i>	Porsangerfjorden, Porsanger, Finnmark	25.6-7.7.2016
Ad.	M	<i>stejnegeri</i>	Berlevåg havn, Berlevåg, Finnmark	30.5-13.6.2016
Ad.	M	<i>stejnegeri</i>	Langesund, Bamble, Telemark	26.5.2016
Ad.	M	<i>stejnegeri</i>	Tautra, Frosta, Nord-Trøndelag	11.3-6.5.2016 ^a
3K+	M	<i>stejnegeri</i>	Klungsetvika, Fauske, Nordland	15.7-14.8.2015 ^b
3K+	F		Varangerfjorden, Nesseby, Finnmark	7.-23.7.2015
2K	F	<i>stejnegeri</i>	Persfjorden, Vardø, Finnmark	21.-22.6.2011

^aBle etterpå sett i Leangenbukta, Trondheim den 14.5-2.6.2016 og tilbake ved Tautra den 10.-12.6.2016

^bOgså sett 7.7-6.8.2016 samme sted.

europiske farvann, har knoppsjørre ikke vært illustrert i europeiske fuglebøker før de siste årene. Det siste tiåret har imidlertid arten blitt viet mer oppmerksomhet av europeiske ornitologer. Samtidig har kunnskapen om hvordan arten gjenkjennes, økt, noe som har ført til at knoppsjørre nå ses årlig i Europa. Trolig har den vært en regelmessig, men oversett, gjest også tidligere.

I dag betraktes vår norske sjørre som en monotypisk art. Denne hekker i høyreliggende ferskvann i taigabeltet fra Skandinavia og østover gjennom Russland til Jenisej. I tillegg finnes en liten isolert hekkebestand i Kaukasus. De to siste formene regnes i dag som underarter av knoppsjørre. Fuglen som besøkte Trøndelag denne våren, var av underarten *stejnegeri*, som hekker øst i Sibir. Dette er den formen av knoppsjørre med flest funn i Europa. Den andre underarten heter *deglandi* og hekker i Nord-Amerika fra Alaska østover til Hudson-bukta i Kanada. Hanner skiller enkeltst fra hverandre ved å studere detaljer i proporsjoner og tegninger på nebbet. Hunner er svært like, men også de kan skiller på nebbproporsjoner. Forskjellene er ikke store, så man er avhengig av å se fuglen på relativt nært hold og helst ha gode bilder for

å kunne underartsbestemme den med sikkerhet.

Funn i Norge

Norges første funn av knoppsjørre ble gjort i Persfjorden i Finnmark i juni 2011. Dette er foreløpig det eneste som er ferdig behandlet og publisert som godkjent av NSKF. Det var det første funnet av en hunnfugl i Vest-Palearktis. De neste to funnene kom sommeren 2015, da nok en hunn først ble sett ved ulike lokaliteter i Varangerfjorden i Finnmark, før en hann ble sett ved Fauske i Nordland. Den siste fuglen dukket opp igjen også den påfølgende sommeren. I 2016 er hele seks ulike knoppsjørrer rapportert i landet. Den trønderske fuglen var

årets første, og den utgjorde dermed det fjerde funnet i landet. I løpet av sommeren ble en hann sett ved Langesund i Telemark, en hann holdt til i Berlevåg i Finnmark, en annen hann ble sett i Porsangerfjorden i Finnmark, mens en hann trakk forbi Ravn i Vestfold. Seks av de norske fuglene er rapportert å være av den sibirske underarten *stejnegeri*, én fugl var av den amerikanske underarten *deglandi*, mens én fugl ikke er underartsbestemt. De norske funnene er gjort mellom 11. mars og 14. august, så det kan se ut til at sommerhalvåret er en god tid for å lete etter knoppsjørrer i Norge. De syv siste fuglene er ikke behandlet av NSKF og er derfor ennå ikke å regne som offisielle funn.

Knoppsjørre og sjørre. Foto: Tore Vang.

Smånytt

Illustrated checklist Birds of the World vol. 2

Det andre og siste bindet i den illustrerte sjekklisen er omsider tilgjengelig! Lynx Edicions i samarbeid med Handbook Birds of the World og BirdLife International står bak de to bindene. Volum 1 omfattet ikke-spurvefugler og det andre volumet omhandler spurvefuglene. De to bindene sammen utgjør en usedvanlig god oversikt over verdens fuglearter og er den mest utfyllende illustrerte sjekklise noensinne. Her er i alt 10.965 arter illustrert og omtalt. Eneste ulempe med bøkene er at de er nokså dyre! Se NOFs egen bokhandel Natur og Fritid for mer info.

Mer barskog vernet

Arbeidet med vern av skog i Norge går meget sent og det er et spørsmål nå om det kanskje er for sent til å ta vare på det som burde vært tatt vare på. Faglig målsetting ligger på minst 10% av produktivt skogareal i landet må vernes, mens med de siste nye verneområdene i 2015 og 2016 (en plan hvert år) så er vi kommet opp i 3%. Eller sagt på en annen måte: 97% av skogen kan hogges uten videre omtanke for verken fugleliv eller planteliv med spesielle krav til gammel skog. Følgende nye skogvernearealer er lagt til i de to Trøndelagsfylkene

(gjelder i de fleste tilfellene naturreservater): 12.11.2015: Guselva (Lierne) 726da; Blåfjella-Skjækerfjella NP utvidet med 4841da (nytt total areal er 1928km²); Migaren (Grong) utvidet med 4620da (nytt total areal er 5129da); Lødding (Namsos) 31.160da (derav 2232da produktiv skog); Buvika (Namdalseid) 213da; Gravhaugen (Namdalseid) 305da; Aunskaret-Lakshølhaugen (Namdalseid) 3890da (derav 1278da produktiv skog); Finnvollalen-Esplingdalen (Namdalseid) utvidet med 803da (nytt total areal er 51.197da); Kvamsfjellet (Steinkjer) 28.126da (derav 12.751da produktiv skog); Storgaulstadhøgda-Trollfossklumpen (Namdalseid) 7880da (derav 5177da produktiv skog); Ramsås (Verdal) 664da; Homla (Malvik) 1271da og Tangvolla (Klæbu/Selbu) 5480da. Den 25.11.2016 ble også disse verneområdene lagt til den nasjonale lista: Seterelva (Osen) utvidet med 194da (nytt total areal er 444da); Grytelva (Hitra) utvidet med 1103da (nytt total areal er 3418da); Vikalian (Rissa/Leksvik) 408da; Gullaugtjønnerga (Midtre Gauldal) 1198da og Gråura (Oppdal) 1483da. Den 16.12.2016 fikk skogen en ny julegave ved at følgende områder ble vernet: Oksdøla (Namdalseid) 605da; Erikskulen (Namdalseid) 1484da (derav 714da produktiv skog); Hemna (Namsos/Namdalseid) 12.886da (derav 3134da produktiv skog); Storåa (Lierne) 1101da; Finnsåsmarka (Snåsa) 789da; og Hemrasmarka (Stjørdal) 1686da (derav 1004da produktiv skog).

Sædgås med egen handlingsplan

Den europeisk-afrikanske avtalen for vern og forvaltning av vannfugl (AEWA) vedtok i 2015 en ny handlingsplan for sædgås. Planen kom som følge av stadig synkende bestander innen alle delpopulasjoner av taigasædgås (*Anser fabalis fabalis*). På 1990-tallet talte denne underarten ca 100.000 individer, mens i 2009 var de nede i 65.000. Taigasædgåsa deles nå i tre delbestander: Skandinavisk vestlig bestand med ca 1500 ind, en sentralbestand med ca 45.000 ind og den østlige taigasædgås med ca 15.000 ind (denne er delt i inn i to forvaltningsenheter, der den ene overvintrer i Nord-Tyskland og den ande i sørlige deler av Kazakhstan). I tillegg kommer den langt vanligere tundrasædgås (*A.f. rossicus*) som hekker langs de nordlige kystene fra Kola og østover til Yamal. Tundrasædgås overvintrer i Sentral-

Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, utsikt fra skogen på sørsida av Sonvatna med fjellet Røsshauget i bakgrunnen. Foto: Per Inge Værnesbranden.

Et klassisk møte med sædgjess i Røyrvik i månedsskiftet april/mai hvor gassen ser til at hunnen får tak på det som trengs for å bygge opp tilstrekkelig kondisjon. Foto: Jan Eivind Østnes.

Europa fra Tyskland og sørøstover. De skandinaviske taigasædgås overvintrer i avgrensete områder i hhv Skottland, Norfolk og nordvest på Jylland. Av disse anser vi at det finnes rundt 30-50 hekkende par i Norge og at disse hovedsakelig overvintrer i Danmark. Sentralbestanden som hovedsakelig hekker i Finland og inn i Russland overvintrer i Skåne. Under et møte i Skåne i desember ble aktuelle land enige om videre oppfølging av forvaltningsstrategi for alle delbestandene, som sikter mot å øke bestandene av taigasædgås til hhv ca 4000, 60.000 ind og 30.000 ind. innen 20 år. På lengre sikt ønskes bestander på hhv 5000-10.000; 60.000-80.000 og 100.000 individer for de ulike delbestandene.

Vern i Norge og Sverige

Svenske myndigheter sikter nå mot å doble antall verneområder i landet som følge av regjeringens nye bevilgninger og satsing på vern av verdifull natur. I dag har i gjennomsnitt enhver svenske 3 km til sitt nærmeste verneområde. I Örebro og Gotlands län er dette bare 1,8km. I Norge er mangelen på verneområder påpekt gjennom flere rapporter allerede fra 1990-tallet (våtmark, skog, lavlandsmyr etc), mens for vern av fjell er vi bortimot verdensmester. Areal med vernet skog i Norge øker fortsatt og er nå ca 3%, men fortsatt langt unna forskernes minimumsanbefaling. NOF har også påpekt mangelfull beskyttelse av viktige fugleområder (IBAer) i Norge. NOF er også bekymret for det mangelfulle beskyttelsesnivå og mangelfull forvaltning av eksisterende verneområder, foruten ville arter som f.eks. sjøfugl og f.eks. ryper. IBAene og sjøfugl er nylig blitt lovt ny fokus

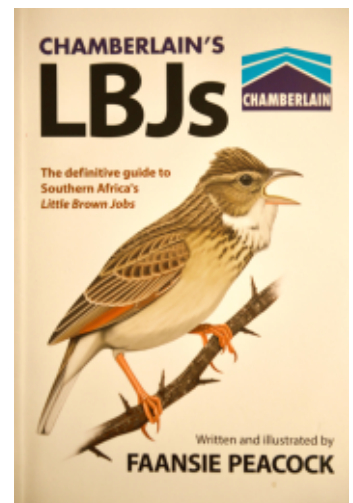
fra 2017. Det gjenstår å se hva myndighetene gjør og om fagorgan som NOF får delta i dette arbeidet.

Fugleplattform på Være

I neste nummer av TN forteller Georg Bangjord om det viktige initiativet han tok for å sikre pålene på Være for fuglelivet og ikke minst som en opplevelse for fuglekikkere og andre. Disse pålene var kanskje et tema som de fleste ikke ville ha ofret mer enn et skulderrykk for? Initiativet viser at fuglefolk og naturvernere må tørre å ta kontakt med myndigheter i små og store saker. Fugleplattformer er for øvrig ikke et nytt fenomen. Faktisk er dette satt i system flere steder i verden. Namibia er et eksempel der tusener av skarv og pelikaner samles på store plattformer. Der er målet er at deres guano skal samles inn som verdifull gjødsel. En vinn-vinn situasjon med andre ord!

Little Brown Jobs?

Forkortelsen LBJ er en velkjent forkortelse i ornitologiske kretser og noe som mange av oss kommer opp i. For å hjelpe fuglekikkerne er det produsert mye litteratur som fokuserer nettopp på dette med arter som er vanskelig å bestemme. En slik bok som fuglekikkerne flest kan ha glede av å kjenne til er Faansie Peacock's fuglebok som heter

nettopp LBJ, og som dekker landene i det sørlige Afrika. En utrolig flott bok som dekker spurvefugler (vevere, finker, sangere, piplerker etc). Boka selges hos jernvarehandler kjeden Chamberlain i Sør-Afrika (mest i Pretoria og Johannesburg), men kan heldigvis også skaffes fra nhbs i Storbritannia. I januar 2017 kommer en ny bok fra Peacock som dekker vadere. Også denne kan du også kjøpe fra nhbs. Begge bøkene anbefales på det varmeste pga fantastisk flotte illustrasjoner og gode dyptpløyende artstotaler. De er også rimelige i innkjøp! Mer info kan du se på faansiepeacock.com og nhbs.com

Smånytt er skrevet av Øystein R. Størkersen.

Fugler i Nord-Trøndelag 2015

Rapport fra den lokale rapport- og sjeldenhetskomitéen (LRSK) i Nord-Trøndelag.

Tore Reinsborg

Per Inge Værnesbranden
Sekretær

Trond Sørhuus

Bård Nyberg

Terje Kolaas

Denne rapporten er en sammenstilling av uvanlige observasjoner og andre spesielle funnforhold av fugler i Nord-Trøndelag i 2015. Et stort antall rapportører og observatører som har bidratt med en lang rekke

Bilde øverst: Gulbrynsangeren opptrådte rekordartet i 2015 med 38 ind. Denne fuglen var en av få som ble sett utenom Sklinna, ved Nesheimveien, Levanger. Foto: Terje Kolaas.

observasjoner takkes herved. Vi vil også takke fotografene som velvilligst har latt oss bruke sine bilder til å illustrere rapporten.

LRSK`s sammensetning og arbeid

Den lokale rapport- og sjeldenhetskomite i Nord-Trøndelag (LRSK/NT) er en komite underlagt NOF avd. Nord-Trøndelag og har som oppgave å registrere og kvalitetssikre observasjoner av sjeldne og uvanlig fuglearter i fylket. For 2015-rapporten har LRSK/NT bestått av Terje Kolaas, Bård Nyberg, Trond Sørhuus, Tore Reinsborg og Per Inge Værnesbranden. Henvendelser til LRSK gjøres til PIV (naturobservatoren@gmail.com, tlf 45619219).

Rapportering

Ved rapportering av observasjoner er det Artsobservasjoner (AO,

www.artsobservasjoner.no) som skal brukes. Nærmere forklaring for hvordan man bruker rapportsystemet er gitt i egen boks.

LRSK's oppgave er å kvalitetssikre observasjoner som er rapportert, og alle observasjoner som blir publisert gjennom LRSK-rapportene er å betrakte som godkjent. Et utvalg av arter ønsker vi dokumentasjon eller nærmere beskrivelse av, og disse er listet opp i tabell 1. Dette er arter som er svært sjeldne i fylket, uvanlig forekommende arter som kan forveksles med lignende arter eller arter hvor fjærdrakten i enkelte aldersklasser og kjønn også kan forveksles med andre arter. I slike tilfeller ønsker vi en nærmere beskrivelse eller dokumentasjon fra rapportøren, for å forsikre oss om at artsbestemmelsen er korrekt, men enkelte observasjoner kan også bli publisert selv om ikke de understøttes av påkrevet beskrivelse

eller dokumentasjon. Observasjoner av arter som er nasjonalt sjeldne blir vurdert og behandlet av Norsk sjeldenhetskomite for fugl (NSKF) og en liste over hvilke arter det omfatter blir publisert i NSKF's årsrapporter eller kan lastes ned fra NOF's hjemmeside (birdlife.no/nskf/) For observasjoner som står NSKF's liste, er det et ufravikelig krav om beskrivelse/dokumentasjon.

For å gjøre rapporten mer leservennlig er det prioritert å skrive mer utfyllende kommentarer, og oppsummert forekomster av enkelte arter, fremfor å liste opp samtlige observasjoner. For de som har interesse av inngående studier av observasjonsdetaljer som ikke listes opp i rapporten, er det fullt mulig å søke opp de fleste av disse i AO.

Sårbare arter

Hekkefunn, hekkeindikasjoner eller observasjoner fra hekketida/i hekkesesongen for sårbare eller sjeldne arter vil ikke bli oppgitt med eksakt lokalitet, kun med angivelse av kommunenavn eller navn på et større geografisk område i kommunen eller fylket. Dette gjelder de fleste rovfugler og ugler, lommer og sangsvane. Unntaket er av fugler som velger hekkeplasser som er allment kjente eller hekker på lokaliteter som ligger i områder som er lett tilgjengelige og mye besøkt.

Kategorier

Bak enkelte artsnavn er kategoriene C, D og/eller E nevnt. Dette gjelder for arter som i utgangspunktet ikke er naturlig hjemmehørende i Norge. Arter uten kategori er i kategori A (arter som er funnet minst en gang siden 1.1.1950 og som regnes som spontant forekommende). Kategori B gjelder arter funnet før 1950.

C: Arter som i utgangspunktet enten er forvillet eller satt ut, men

Bruk rapportskjema!

Som nevnt under «Rapportering» skal LRSK kvalitetssikre observasjoner av uvanlig og sjeldne arter. Det omfatter observasjoner av arter som er listet opp i tabell 1. For at vi skal gjøre det, må vi enten ha en beskrivelse eller dokumentasjon av observasjonen. Beskrivelse av aktuelle observasjoner gjøres i et eget rapportskjema i Artsobservasjoner. Når du logger deg inn på Artsobservasjoner kommer du inn på «Min startside». I et eget vindu på venstre side vises observasjoner som ønskes beskrevet (validering) og du kan klikke på artsnavnet for å laste ned et rapportskjema. I rapportskjemaet kan du beskrive mer utfyllende detaljer omkring observasjonen og laste opp fotodokumentasjon. Vi vil oppfordre til å fylle ut dette skjemaet så fort som mulig etter at observasjonen er gjort mens minnet om det du har sett ennå er ferskt. Dessverre er det en del rapportører som slurver med dette, og for observasjoner hvor vi ikke har mottatt noe rapportskjema, kan man risikere at observasjonen blir underkjent grunnet manglende beskrivelse eller dokumentasjon.

Tabell 1 Observasjoner av disse artene/underartene skal dokumenteres eller beskrives. For enkelte arter/underarter (u.a.) er det knyttet kommentarer (se fotnote til tabellen). I tillegg skal observasjoner med NSKF-status dokumenteres/ beskrives, samt nye arter for fylket.

Arter			
Dvergsvane	Tundragås u.a. <i>flavirostris</i>	Dverggås	Snøgås
Ringgås u.a. <i>bernicla</i>	Ringgås u.a. <i>brotta</i>	Mandarinand F-f. ¹	Amerikakrikkand ¹⁰
Praktærfugl F-f. ¹	Stellerand F-f. ¹	Rapphone	Vaktel ⁵
Grålire	Havlire	Havsvale	Stormsvale
Egretthege ¹⁰	Storskarv u.a. <i>sinensis</i>	Vepsevåk	Svartglente ¹¹
Glente ⁹	Sivhauk	Myrhauk	Steppehauk ¹¹
Musvåk	Lerkefalk	Vannrikse	Myrrikse
Avosett	Dverglo	Alaskasnipe ⁸	Fjellmyrløper
Dobbeltbekkasin ²	Polarsvømmesnipe ⁷	Svarthalespove u.a. ³	Polarjo
Fjelljo juv. ⁴	Svartehavsmåke ¹¹	Dvergmåke	Sabinemåke ⁶
Sildemåke u.a. <i>gruellsii</i>	Splitterne	Svartterne	Polarlomvi
Skogdue	Turteldue	Snøugle	Slagugle
Lappugle	Isfugl	Hvitryggspett	Fjellerke
Tartarpiplerke	Sibirpiplerke ¹¹	Lappiplerke	Sitronerle ¹⁰
Gulerle u.a. <i>flava</i>	Svarttryggerle	Nattergal	Svartrodstjert
Svartstrupe	Gresshoppesanger	Elvesanger ¹¹	Myrsanger
Busksanger	Rørsanger ¹⁰	Hauksanger	Gulbrynsanger
Bøksanger ⁵	Dvergfluesnapper	Skjeggmeis	Lappmeis
Rosenstær ¹⁰	Pirol	Tornskate	Svartkråke
Polarsisik	Polarsisik u.a. <i>exilipes</i>	Polarsisik u.a. <i>bornemanni</i>	Rosenfink
Hortulan	Vierspurv	Dvergspurv	

¹Kun enslige F-f., ²gjelder hekkefunn og funn utenfor hekkeområder, ³underarter beskrives, ⁴kun ungfugler skal beskrives, ⁵ikke syngende, ⁶f.o.m. 2008, ⁷f.o.m. 2009, ⁸f.o.m. 2010, ⁹f.o.m. 2011, ¹⁰f.o.m. 2012 og ¹¹f.o.m. 2014.

som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa og opprettholder frittlevende bestander uten behov for supplerende utsettinger.

D: Funn av arter hvor det er vanskelig eller umulig å bedømme om fuglen er en rømling eller har nådd landet ved egen hjelp fra naturlige utbredelsesområder. Det ene kan være like sannsynlig som det andre.

E: Funn av arter som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men er vanlige burfugler eller individer som viser tegn på å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakten o.l.).

Forkortelser

NSKF etter artsnavnet = arten står på rapportlista til Norsk sjeldenhetskomite for fugl. Dette omfatter enkelte observasjoner som ennå ikke er ferdigbehandlet i NSKF men hvor funnet er godt

dokumentert og det ikke er tvil om arten.

* etter dato = observasjonen er dokumentert med foto, video, lydopptak, fjær o.l.

* foran observatør(er) = observatør(ene) oppdaget fuglen(e).

Alle lokaliteter angis med kommuneplassing, hvor

Tabell 2 Forkortelser for kommuner.

Kommune (Forkortelse)	
Flatanger (Fl.)	Namsos (Na.)
Fosnes (Fo.)	Namsskogan (Nsk.)
Frosta (Fr.)	Nærøy (No.)
Grong (G.)	Overhalla (O.)
Høylandet (H.)	Røyrvik (R.)
Inderøy (In.)	Snåsa (Sn.)
Leka (Lk.)	Steinkjer (Ste.)
Leksvik (Lks.)	Stjørdal (Stj.)
Levanger (Lev.)	Verdal (V.)
Lierne (Li.)	Verran (Vr.)
Meråker (Me.)	Vikna (Vi.)
Namdalseid (Nd.)	

kommunenavnet er forkortet ihht. tabell 2. I tillegg benyttes alder- og kjønnsbegrepene i tabell 3 og forkortelsene i tabell 4.

Tabell 3 Alders- og kjønnsbegrep.

Beskrivelse	
Ad. ¹	Voksen fugl
juv. ²	Flyvedyktig ungfugl i første ekte fjærdrakt
pull. ³	Dununge som enda ikke kan fly
1K	Individ i første kalenderår
2K	Individ i andre kalenderår
F	Hunn (female)
F-f.	Hunnfarget
M	Hann (male)

¹Adult. ²Juvenil. ³Pullus, flertall pulli.

Tabell 4 Andre forkortelser.

Beskrivelse	
medd.	meddelt
rm.	ringmerket
sy.	syngende
pt	på trekk (etterfulgt av himmelretning)
N, Ø, S, V	nord, øst, sør, vest

Fugleåret 2015

241 arter ble registrert i Nord-Trøndelag, og av disse var 237 i kategori A-C, mens fire arter (svartsvane, stripegås, snøgås og fasan) var i kategori D/E. Tabell 5 og 6 viser antall arter pr kommune og de mest artsrike lokalitetene. Rapporterte observasjoner av nasjonale/regionale sjeldenheter som enten er usikre eller hvor rapportøren ikke har sendt inn dokumentasjon/ beskrivelse er ikke medregnet.

Svartsvane var eneste nye arten som ble registrert, på Frosta og i Stjørdal, men fuglen regnes som en rømt fangenskapsfugl. Første funn av ærfugl, underarten *borealis* ble gjort i Svaet, Tautra. Rødhalsgås (funn nr. 6) og kuhegre (funn nr. 2) var de eneste NSKF-artene som ble registrert.

En lang rekke med regionale/ fylkesvise sjeldenheter ble rapportert (antall >1 i parentes): dvergsvane, dverggås (3),

Tabell 5 Antall registrerte arter pr. kommune i Nord-Trøndelag i 2015.

Kommune - Antall arter	
Levanger - 206	Flatanger - 99
Verdal - 203	Namdalseid - 86
Stjørdal - 173	Vikan - 86
Frosta - 171	Grong - 85
Steinkjer - 171	Namsos - 83
Inderøy - 153	Namsskogan - 83
Lierne - 138	Leksvik - 73
Leka - 127	Høylandet - 58
Verran - 122	Overhalla - 51
Meråker - 120	Fosnes - 44
Snåsa - 119	Nærøy - 42
Røyrvik - 108	

Tabell 6 De 10 mest artsrike lokalitetene i Nord-Trøndelag i 2015.

Lokalitet	Antall
Ørin, V.	155
Tautra, Fr.	138
Vellamelen, Ste.	123
Vera, V.	123
Rinnleiret, Lev./V.	112
Leksdalsvatnet sør, V.	111
Hammervatnet, Lev.	111
Fiborgtangen, Lev.	105
Falstadbukta, Lev.	101
Storleiret, Fr.	99

stripegås (2), snøgås, mandarinand (5), taffeland, egretthege (2), svartglente (2), sivhauk (3), steppehauk (5), «stenghauk», musvåk (3), lerkfalk (4), åkerrikse, dverglo, polarjo, splitterne, skogdue (6), turteldue, slagugle, hærfugl (5), hvitryggspett, sibirpiplerke (2), svartryggerle (5), steinskvett (u.a. leucorhoa), svartrødstjert, lappmeis (2), pirol, tornskate (3), rosenfink (2). Andre forekomster som er nevneverdige var fylkets andre hekkefunn av knekkand, og rekordartet opptreden av gulbrynsanger (38).

Observasjoner fra 2015

Svartsvane *Cygnus atratus* E

Svartsvanen er naturlig utbredt i Australia, men er introdusert som parkfugl i mange land. Fugler sett i det fri i Norge stammer derfor fra rømte fangenskapsfugler. I Norge har det i flere år hekket 1-2 par på Bryne, Jæren, Rogaland, hvor de lever fritt sammen med andre vannfugler (Bevanger 2005). Spredte funn av enkeltfugler foreligger fra flere steder i landet. Observasjonene på Liavatnet og Sandfærhus regnes som samme fugl, og er også det første funnet i fylket.

Alle funn: 1 ad. Liavatnet østende, Liavatnet, Fr. 29.7* (Joakim Gulbrandsen Lein) og Sandfærhus, Stj. 30.7 - 7.8* (Jannicke Kristiansen, PIV m.fl.).

Dvergsvane *Cygnus columbianus*

Funn nr. 13 i fylket. Tidligere funn er gjort i 1972, 1984, 1992, 1995, 1996, 1997/98, 2000, 2001, 2004 og 2008.

Dvergsvane er registrert en gang tidligere i Levanger kommune, i Eidsbotn 1995.

Alle funn: 1 ad. Hammervatnet - Nesvatnet - Ronglan, Lev. 25.3 - 7.4* (*TRe m.fl.).

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Seks hekkefunn påvist i fem kommuner: Høylandet (2), Namsos, Namdalseid, Inderøy, Lierne.

Større antall (>100 ind.): 133 ind. Utløpet av Lømsenelva, Lømsen, Ste. 24.3 (AVa). 122 ind. (98 ad. + 24 2K) Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 28.3 (EBa, MVa). 468 ind. (422 ad. + 46 2K) Leksdalsvatnet sør, V. 31.3 (BST).

Sædgås *Anser fabalis*

Det er en krevende oppgave å estimere antall sædgjess, spesielt på vårtrekk, med en blanding av systematiske og tilfeldige observasjoner, fordelt på mange lokalitet over et lengre tidsrom, og varierende grad av underartebestemming gjort av rapportørene. Et forsiktig estimat tilsier ca 60 sædgjess i 2015, fordelt på ca. 38 ind. (18 *rossicus*, 10 *fabalis*, 10 ubestemt) på vårtrekk og 4 ind. (3 *rossicus*, 1 *fabalis*) på høsttrekk, i Trondheimsfjorden, og 18 ind. (*fabalis*) i Røyrvik/Lierne. Høyeste antall på en dag var den 11.4 da minst 12 sædgjess ble registrert på 6 lokaliteter mellom Falstadbukta og Ørin.

Gåseflokkene forflytter seg gjerne mellom flere lokaliteter, både i løpet av et døgn og over flere dager, noe som gjør at samme fugl(er) kan bli registrert som ulike fugler. Et dokumentert eksempel er et halsmerket individ (Z77 - gul halsring)

En eksotisk fugl i trøndersk natur, svartsvane, her på Sandfærhus. Foto: Per Inge Værnesbranden.

Dvergsvane, Ronglan. Foruten mindre størrelse og kortere hals, er det gule feltet på nebbet hos dvergsvanen bare halvparten av sangsvanens og når ikke forbi neseborene. Foto: Terje Kolaas.

som ble sett 11.4-11.5 på Fiborgtangen (11.4-2.5), Falstadbukta 16.4) og Risbergaunet, Hammervatnet (11.5) i perioden. Utenom et tidlig ind. i Stjørdal, ble alle vårobservasjoner gjort mellom Falstadbukta og Vellamelen. I indre deler av fylket ble det registrert minst 15 sædgjess (*fabalis*) i Røyrvik (3 lokaliteter) og 3 ind. (*fabalis*) Lierne (2 lokaliteter).

Tidlige funn: 1ind. (*rossicus*) Prestmoen, Stj. 15.2-18.2* (*Kjetil Schjølberg m.fl.) og trolig samme ind, Almogatnet og Skjelstadmarka, Stj. 12.3-13.3* (Arnstein Friberg medd. PIV, Kjell Arnfinn Aune). 6 ind. (*rossicus*) Håa, Nettet/Rinnleiret, Lev. 22.2-15.3* (TRe, TKo, ALo m.fl.).

Funn i indre strøk: 6 ind. Hudningsdalen, R. 5.5-6.5 (TRØ, JEØ,

RTK, IBU, AEs). 1 par Strømnes, Sørli, Li. 15.5-17.5 (TRe, MMy, BCM). 4 ind. Skåltjøna, Sørli, Li. 23.5 (MVe). 3 ind. Strømnes, Sørli, Li. 3.6-11.6 (JEØ, RTK, MVe m.f.). 15 ind. Heimvatnet, R. 17.6-18.6 (JEØ, RTK, IBU, OKA).

Høstfunn: 4 ind. rapportert i perioden 13.9-4.11, med 2 ind. (hhv *rossicus* og *fabalis*) Måsøya, Ørin, V. 13.-15.9 (ANA, TRe), og 1-2 ind. (*rossicus*) Alnesfjæra/Nettet/Eidsbotn/Falstadbukta, Lev. 28.9-4.11 (TRe, BST, PSh, Per Willy Bøe).

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*

Første vårfunn: 1 ind. Naust, Ytterøy, Lev. 15.-17.3* (ANA). Sommerfunn (1.6-31.8): 1-13 ind. Vellamelen, Ste. 2.6 - 25.8

Denne snøgåsa holdt seg i Verdals- og Inderøyområdet en måneds tid på vårtrekket. Foto: Inge Joar Indahl.

(*AVa, ALy, *OKA). 1 ind. Storholmen, Tautra, Fr. 6.-20.6 (*RPe, TSø). 1 ind. Eidsbotn, Lev. 7.6 - 25.8 (TRe m.fl.). 1 ind. Steinkjernelva, utløpet, Ste. 23.6 (AVa). 1 ind. Hyllbukta, Røra, In. – Måsøya, Ørin, V. 30.6 - 6.7 (KKr, ALo, ANa). **Vinterfunn (januar-februar og desember):** 16 ind. Nossum, Eidsbotn, Lev. 1.-5.12 (TRe). 1 ind. Kåra, Ørin, V. 2.12 (ANa). 4 ind. Bjerka, Alnesfjæra, Lev. 5.-9.12 (TRe). **Maksimumstall:** 10000 ind. Håa, Nesset, Lev. 10.4 (TRe). 20000 ind. Vellamelen, Ste. 19.4 (BLy). 10000 ind. Fiborgtangen, Lev. 19.4 (HSø).

Tundragås *Anser albifrons*

Estimert antall tundragjess i 2015 er ca 34 ind. Siste 10 år er følgende antall registrert: 2014 (30+), 2013 (17), 2012 (102), 2011 (44), 2010 (24), 2009 (18), 2008 (24), 2007 (14), 2006 (34), 2005 (30). På vårtrekk, i perioden 30.3-22.5 ble ca 29 ind. registrert, hvorav 15 bestemt til underarten *albifrons* og min. 5 ind. (5-8 ind.) til *flavirostris*, resten ubestemt. Enkelte fugler kan være de samme som er sett på flere nærliggende lokaliteter, som Falstadbukta, Fiborgtangen, Nesset og Eidsbotn.

Første vårfunn: 2 ind. Ørin, V. 30.3 (HSø, TSø). **På de tradisjonelle rasteplassene for gjess i Innherredskommunene og Snåsa ble følgende maks. antall rapportert (begge u.a.) på vårtrekk:** Falstadbukta, Lev. (5), Fiborgtangen, Lev. (6), Nesset/Eidsbotn, Lev. (2), Ørin/Verdalsområdet (3), Leksdalsvatnet, V. (2), Hyllbukta/Røra, In. (1), Gjørsv, In. (1), Lundleiret/Rise, Ste. (2), Vellamelen, Ste. (1), Malm, Vr.

(1), Viosen-Seemsøra, Sn. (4). **Funn utenom disse kommunene:** 1 ind. (*albifrons*) Tautra, Fr. 5.-8.4 (MHu, RPe). **På høsttrekk, i perioden 14.9-9.11, ble 5 ind. rapportert, med 4 albifrons:** 1 ind. Måsøya, Ørin, V. 14.-15.9 (ANa, TRe). 1 ad. Håa, Nesset - Alnesfjæra - Fiborgtangen - Eidsbotn, Lev. 25.9-9.11 (TSø, TRe, PSh m.fl.). 2 ind. Vellamelen, Ste. 31.10 (AVa) og 1 *flavirostris* (se under). **Funn av u.a. flavirostris (alle funn):** 1 ind. Måsøya, Ørin, V. - Øya, Rinnleiret, V. 9.-10.4 (Gunnar Dybvik, Svein Melum, BAS). 1-2 ad. + 1 2K Falstadbukta - Fiborgtangen, Lev. 9.4-1.5* (TRe m.fl.). 1 ad. Flage, In. 3.5 (AWi). 1 ind. Gjørsvdammen, Gjørsv, In. 7.5 (BST). 1 1K Hegra, Stj. 19.10 (*PIV, KKr) og Vikanvegen/Vikanbukta, Stj. 26.10-7.11* (TRØ, PSh).

Dverggås *Anser erythropus* E/A

Årets funn antas å omfatte tre ind. og er funn nr. 13-15 etter 1970. Alle fuglene var fargeringsmerket, og dermed er det mulig å avsløre hvor de kommer fra. Observasjonene fra Falstadbukta, Tautra og Storleiret antas å være samme fugl, og i likhet med Leka-fuglen fra det svenske reintroduksjonsprosjektet, mens fuglen på Rinnleiret i september var merket som unge i Finnmark i juli 2013 (via Dverggåsprosjektet/IJØ), og dermed fra den norskfinske ville populasjonen. **Alle funn:** Vår: 1 ind. Leka, Lk. 11.-12.4* (Tommy Furre Holmstrand og Steinar Garstad via TKo). 1 3K Gustadtangen, Falstadbukta, Lev. 23.4* (TRe). 1 ind. Tautra, Fr. 30.4 - 21.5 (RPe, JEØ, RTK m.fl.). **Høst:** 1 ad. rastende Storleiret, Frosta 30.8 (RPe). 13K Grasenga, Rinnleiret, Lev. 11.-30.9* (*TRe m.fl.).

Grågås *Anser anser*

Vinterfunn: Januar-februar: 2 ind. Håa, Nesset, Lev. 22.-28.2 (TRe, TSø, ANa m.fl.) er tidlige vårtrekkere. Desember: 9 ind. Bjerka, Alnesfjæra - Holsandbukta, Skogn, Lev. 1.-13.12 (TRe, RTK).

Ekstreme innlandsfunn: 1 ind.

Hudningsdalen, Hudningsvatnet, R. 6.-7.5 (TRØ, IBU, RTK, JEØ, AEs). 1 ind. Sessilvollen, Vera, V. 10.5 (TSø, IJI, HSø, TMy, KKr). **Maksimumsantall:** Høst: Til sammen 13231 ind. rastende i området Stjørdal-Steinkjer 15.9, med 4200 ind. i Falstadbukta som høyeste antall på en lokalitet (TRe m.fl.).

Maksimumsantall fra utvalgte

lokaliteter: 1480 ind. Grasenga, Ørin, V. 30.8 (HSø). 3300 ind. Alnesfjæra, Lev. 31.8 (TRe). 3550 ind. Fiborgtangen, Lev. 8.9 (TRe). 2200 ind. Lundflata, Lundleiret, Ste. 8.9 (ALy). 1500 ind. Rinnleiret, Lev./V. 13.9 (RTK, IBU). 2000 ind. Eidsbotn, Lev. 21.9 (AWi).

Stripegås *Anser indicus* C/E

To ind. ble registrert i 2015. Alle observasjoner antas å være av de samme 1-2 fuglene.

Alle funn: 1 ind. Storholmen, Tautra, Fr. 31.5 (RPe). 1 ind. Gustadtangen, Falstadbukta, Lev. 12.6 (TRe). 1 ind. Storholmen, Nyøra, Fr. 13.7 (RPe). 1 ind. Ringstøa, Ytterøy, Lev. 1.8* (ANa). 2 ind. Falstadbukta, Lev. 7-19.8 (TRe, AWi).

Snøgås *Chen caerulescens* D/E

Antatt samme fugl ble sett på flere lokaliteter i Verdals og Inderøy i perioden. Forrige funn var i 2013, 2009 og 2008.

Alle funn: 1 ind (hvit fase) Stiklestad - Ørin - Leksdalsvatnet - Minsås, V. - Flage - Hyllbukta - Røra, In. 8.4-6.5* (IJI, Kristoffer Indahl, DGL m.fl.).

Hvitkinngås *Branta leucopsis*

Hvitkinngåsa opptretr fåtallig, men regelmessig på vår- og høsttrekk i Trondheimsfjorden og Snåsavatnet, og er ofte å se i kortnebbgåsflokkene. Underrapportert fra kysten grunnet dårlig observatordekning, med kun en rapport i 2015.

Første vårfunn: 1 ind. Gamle flystripa, Rinnleiret, V. 28.3 (HSø).

Maksimumsantall: 42 ind. Alnes, Alnesfjæra, Lev. 26.4 (TRØ).

Sommerfunn: 1 ind. Falstadbukta, Lev. 30.7 - 5.8 (TRe). **Siste høstfunn:** 1 ind. Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 9.11 (TRe).

Kystfunn: 16 ind. ptS Aglen, Otterøy, Na. 27.9 (OMS).

Ringgås *Branta bernicla*

De to enkeltfuglene fra Leka og Alnesfjæra var av underarten *B. b. bernicla*,

mens de 200 ind. på høsttrekk i Flatanger antas å være *B. b. brota*. Ringgåstrekket fra Svalbard passerer langs norskekysten, men dette fenomenet blir sjelden registrert i vårt fylke, grunnet lav observatørdekning på Namdalskysten. Fuglen på Leka var også sammen med dvergås.

Alle funn: 1 ind. (*bernicla*) rastende Leka, Lk. 11.4* (Tommy Furre Holmstrand og Steinar Garstad via TKo). 1 ind. (*bernicla*) Alnes, Alnesfjæra, Lev. 19.-22.9* (KAS, BES, IJI m.fl.). 200 ind. ptS Småværet, Hasvåg, Fl. 4.10 (AVa, TSø).

Rødhalsgås *Branta ruficollis* NSKF

Funn nr. 6 i fylket, og som tidligere ble fuglen sett sammen med kortnebbgæss. Fuglen holdt seg i Verdal hele perioden, med en avstikker til Lundleiret/Homnes, Ste. 18.4 og Røra, In. 21.4. Tidligere funn er fra 1991, 1992, 1999, 2000 og 2011.

Alle funn: 1 ind.

Ørin/Fæby/Kjæran/Minsås/Øster-Hallem V. 8.4-10.5* (*DSe m.fl.), Lundleiret/Homnes, Ste. 18.4* (EMo, KAS, BES m.fl.) og Røra, In. 21.4. (Kjell Larssen).

Mandarinand *Aix galericulata* C/E

Fem ind. rapportert i 2015. Siste 10 år ble følgende antall registrert: 2014 (3), 2013 (6), 2012 (2), 2011 (3), 2010 (3), 2009 (2), 2008 (2), 2007 (2), 2005/06 (1).

Alle funn: 2 M Tronsmoen, Vera, V. 12.4* (IJI, TSø) og Brattåslunet, Veresvegen, V. 18.4 (IJI). 2 M Lorentsenfjæra, Mosvik, In. 20.5 - 21.10* (*ALo m.fl.). 1 M Fallet-Fånes, Åtlosanden, Fr. 6.10 - 8.11* (*TRe m.fl.).

Brunnacke *Anas penelope*

Vinterfunn (maksimumsantall pr.

lokalitet): Januar-februar: 1 F Kvislabekken, Verdalsøra, V. 3.1 - 9.2 (TSø, ANa m.fl.). 7 ind. Rinnleiret, Lev./V. 5.1 - 11.2 (ANa, IJI, TRe). 7 ind. Halsøen, Stj. 5.1 - 28.2 (KKr, BNy, TRØ m.fl.). 11 ind. Verdalselva, Ørin, V. 13.1 - 28.2 (ANa, KKr, IJI, RJo, AKJ). 1 M Holsandbukta, Skogn, Lev. 23.2 (ANa). 1 M Falstadbukta, Lev. 24.-27.2 (TRe, BST). Desember: 6 ind. Holsandbukta, Skogn - Alstadhaugbukta, Alnesfjæra, Lev. 3.-6.12 (RTK, TRe, ALo). 1 ind. Hammervatnet, Lev. 4.-5.12 (TRe, REs). 62 ind. Halsøen, Stj. 5.-27.12 (PIV, KKr, TBo m.fl.). 1 ind. Vellamelen, Ste. 13.12 (AVa). 1 M Kåra, Ørin, V. 20.12 (ANa). 2 ind. Falstadbukta, Lev. 22.12 (TRe). 1 F-f. Rolshamn, Børgin, In. 26.12 (HSø). Større antall (>100 ind.): 110 ind. Sone 1, Leksdalsvatnet, V. 4.5 (TRe). 330 ind. Ørin, V. 10.10 (HSø).

Snadderand *Anas strepera*

Ca 25 snadderender ble rapportert i 2015, i perioden 18.4-18.7. Siste 10 år ble følgende antall registrert: 2014 (25), 2013 (14), 2012 (16), 2011 (35), 2010 (17), 2009 (18), 2008 (17), 2007 (15), 2006 (6), 2005 (27). Kjønnfordeling: 15 M - 9 F - 1 F-f. Fugler sett på samme lokalitet over lengre tid antas å være de samme fuglene.

Alle funn: 1 M Gjorvdammen, Gjorv, In. 18.4 (IJI, AWi, ALo m.fl.). 3 ind. (2 M + 1 F) Flasnæs, Eidsvatnet, O. 1.5 (TRe). 1 par Gjorvdammen, Gjorv, In. 4.-20.5 (TRe, RTK, IBU m.fl.). 2 M Måsdammen, Tautra, Fr. 10.5 - 16.6 (*TRØ, *MVa). 1 par Liavatnet, Fr. 12.-26.5 (AWi, BAS, RPe m.fl.). 1 par

Måsdammen, Tautra, Fr. 20.5 - 30.6 (RPe). 1 M Vellamelen, Ste. 23.-31.5 (AVa). 1 par Rinnleiret, Lev. 26.5 (*ANa, TRe). 1 par overflygende Verdalselva, Ørin, V. 26.5 (ANa). 1 par Fiborgtangen, Lev. 31.5 - 4.6 (*TRe, OMS). 1 par Vektarli, Vektarbotn, R. 2.6 (Øyvind Spjøtvoll via RTK). 4 M - 1 F Falstadbukta, Lev. 24.6 - 13.7 (*TRe, AWi, KKr m.fl.). 1 F-f. Hammervatnet, Lev. 18.7 (RTK, IBU). 1 F Måsdammen, Tautra, Fr. 18.7 (RPe).

Krikkand *Anas crecca*

Vinterfunn: Januar-februar: 7 ind. Halsøen, Stj. 7.1 - 28.2 (KKr, BNy, TRØ m.fl.). 1 F Steinkjerelva, Ste. 4.2 (ALo). 1 F-f. Rinnleiret, Lev. 11.2 (TRe). 1 ind. Hyllbukta, Røra, In. 14.-20.2 (HSø, TKo, RTK m.fl.). Desember: 15 ind. Hopla, Åsenfjord, Lev. 1.12 (ØHe). 36 ind. Halsøen, Stj. 5.-27.12 (PIV, KKr, TBo m.fl.). 1 F Rolshamn, Børgin, In. 12.12 (ALo m.fl.). 1 M Moloen, Mosvik småbåthavn, In. 13.12 (ALo). 12 ind. Fugletårnet, Ørin, V. 20.12 (JAp). 19 ind. Falstadbukta, Lev. 22.12 (TRe). 1 F Bogen, Ste. 26.12 (SMo).

Stokkand *Anas platyrhynchos*

Større antall (>500 ind.): 1. halvår: 741 ind. Halsøen, Stj. 1.3 (DOB). 701 ind. Ørin, V. 7.3 (BST). 2. halvår: 527 ind. Alstadhaugbukta, Alnesfjæra, Lev. 31.10 (DOB, TBo). 1132 ind. Ørin, V. 31.10 (DOB, TBo). 531 ind. Falstadbukta, Lev. 22.12 (TRe). 629 ind. Halsøen, Stj. 27.12 (TBo).

Stjertand *Anas acuta*

Vinterfunn: Januar-februar: 2 ind. Holsandbukta - Falstadbukta, Lev. 3.1 - 28.2 (TRe, KTL m.fl.). 1 F Verdalselva, Ørin, V. 15.1 (ANa). 1 F-f. Levangerbukta - Nordfjæra, Lev. 25.1 - 28.2 (TRe, OMS). 1 ind. Straumen, Børgin, In. 31.1 - 27.2 (HSø, BST, KKr). 2 ind. Hyllbukta, Røra, In. 31.1 - 20.2 (HSø, TSø, TKo m.fl.). 1 F-f. Nordfjæra, Levangerneset, Lev. 28.2 (RTK, IBU). Desember: 1-2 ind. Rolshamn - Sund, Børgin, In. 9.-26.12 (ALo, HSø). 3 F-f. Falstadbukta, Lev. 10.-22.12 (TRe). 1 F-f. Halsøen, Stj. 12.-20.12 (KKr, JAp). 1 F Vinge, Skatval, Stj. 22.12 (TRØ). **Funn i potensielle hekkeområder:** 1 M Flatmyr ved Rangla, Rangeldalen, Me. 9.6 (RTK, JEØ). 1 M Bobbeltjønna, Rangeldalen, Me. 9.6 (RTK, JEØ). **Vårtrekk (mars-mai):** Ca. 36 ind. på 15 lokaliteter. **Høsttrekk (fra og med 1.8):** Ca 32 ind. på 14 lokaliteter. Høyeste antall: 7 ind. Falstadbukta, Lev. 15.10 (TRe).

Siden 1991 er rødhalsgås registeret 6 ganger i Nord-Trøndelag. Her er den fotografert i Verdal. Foto: Inge Joar Indahl.

Praktærflugl, hunn, Vellamelen, juni. Her ses den artstypiske konkave panna som hunnen har. Foto: Arne Vanebo.

Knekkand *Anas querquedula*

Ca 10 ind. ble rapportert i 2016, inkludert et hekkefunn i Leksdalsvatnet, V. Kun et sikkert hekkefunn er gjort tidligere i Nord-Trøndelag:

Halltussvatnet, Nærøy i 1996. Antall fra foregående 10 år: 2014 (25), 2013 (28), 2012 (6), 2011 (46), 2010 (8), 2009 (10), 2008 (14), 2007 (7), 2006 (6), 2005 (6).

Alle funn: 1 par Lynvatnet, Lev. 8.5 (*TRe, OMS). 1 M sone 2 - Tjelderengenget, Leksdalsvatnet nord, V. 8.-23.5 (*TSø m.fl.). 2 M Fugletårnet, Sone 1, Leksdalsvatnet sør, V. 8.-30.5 (*TRØ, *Audun Eriksen, ANa, DGL, m.fl.). 3 ind. Lømsen, Ste. 11.-25.5 (*SMo, EMo, AVa m.fl.). 1 par Leksdalsvatnet nord, V. 19.5 (ALy). 1 F + 6 pull. AUSA, Leksdalsvatnet sør, V. 16.6 (TON). 1 F Lømsen, Ste. 30.6 (AVa).

Skjeand *Anas chapeata*

26 ind. ble rapportert i 2015, de fleste på de tradisjonelle lokalitetene ved og nær Trondheimsfjorden, samt et uvanlig funn i Lierne. Et hekkefunn ble gjort på Tautra, og trolig også et hekkefunn i Leksdalsvatnet, med observasjon av 2 1K-fugler i august.

Funn fra Tautra, Fr.: Registrert i perioden 20.4-21.8, med høyeste antall på 3 par + 1 M (mange observatører).

Hekkefunn: 3 1K Sjødammen 11.8-21.8 (TRe, GSt). **Øvrige funn:** 1 par sone 1, Leksdalsvatnet, V. 28.4-21.5 (ANa, RTK, IBU m.fl.). 2 1K Fugletårnet, Sone 1, Leksdalsvatnet, V. 27.8 (ANa). 3 M + 1 F sone 2, Leksdalsvatnet, V. 30.4-14.6. 1 par Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 2.5 (TRe, KAS, BES). 2 ind. Ørin, V. 3.5 (TKo, BNy). 3 ind. (1 M + 2 F) Lømsen, Ste. 15.5 - 30.6 (AVa, SMo). 2 par Brenna,

Bakken, Stugguvatnet, Li. 22.5 (MVe). 3 M Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 8.-10.7 (TRe, ANa). 3 F-f. Falstadbukta, Lev. 16.9 - 27.10 (TRe, KKr). 1 F-f. Halsøen, Stj. 29.11 (DOB, Gunn Frilund).

Taffeland *Aythya ferina*

Kun en M sett i 2015. Antall siste 10 år: 2014 (2), 2013 (2). 2012 (6). 2011 (1). 2010 (7). 2009 (1). 2008 (4). 2007 (0). 2006 (1). 2005 (2).

Alle funn: 1 ad. M sone 1 og sone 2, Leksdalsvatnet, V. 28.4 - 1.5* (*ANa m.fl.).

Topppand *Aythya fuligula*

Ingen vinterfunn dette året.

Større antall (>50 ind.): 57 ind.

Nesvatnet, Lev. 2.5 (TRe). 121 ind.

Lømsen, Ste. 6.5 (AVa). 73 ind. Vester-Dylen, Ste. 22.5 (THa).

Bergand *Aythya marila*

50 ind. ble rapportert i perioden 28.4-10.11, med 10 ind. på vårtrekk, 16 ind sommer og 24 ind. på høsttrekk. I indre strøk ble vårrastende fugler (1-3 par) rapportert fra Veresvatnet, V., Ulen, Li., Rengen, Li., Kvesjøen, Li. og Sundet, R. Ingen hekkefunn, men flere par observert i kjente hekkeområder i Namsskogog og Røyrvik.

Funn i hekkeområder: 1 par Spunstjøenna, Steinfjellet, Nsk. 4.-13.6 (JEØ, RTK, IBU m.fl.). 9 ind. (4 par + 1 F) Bjørkvatnet, Steinfjellet, R. 4.-30.6 (JEØ, RTK, IBU m.fl.). 3 ind. (2 M + 1 F) Litjlangtjøenna, Steinfjellet, Nsk. 11.-17.6 (TRe, JEØ, RTK m.fl.).

Ærfugl *Somateria mollissima*

Innlandsfunn: 2 M + 1 F overflygende Veresvatnet, Vera, V. 9.5 (KKr). Større antall (>1000 ind.): 1450 ind. Børgin, In. 28.1 (TRe). 1021 ind. Stjørdalsfjorden, Stj. 15.3 (TBo). 1600 ind. Straumen, In. 8.11 (AVa).

Ærfugl *S. m. borealis*

Denne underarten av ærfugl er utbredt i arktiske områder, bl.a. Svalbard. Hannen skilles fra "vår" ærfugl på gulere nebb og små "seil" på ryggen. Første funn i Nord-Trøndelag, men pga likheten med nominatunderarten blir nok flere fugler oversett. **Alle funn:** 1 ad. M Svaet sør molo, Tautra, Fr. 20.4 (TRe). Dette var muligens samme fugl som overvintret i havnebasenget i Trondheim.

Praktærflugl *Somateria spectabilis*

Tre ind. rapportert, hannen fra Børgin er gjenganger over flere år, og trolig er hunnen fra Svaet også samme individ som er sett i Svaet og ved Vingevang de siste årene. Hunnene fra Svaet og Vellamelen er trolig to forskjellige individer, basert på detaljstudier av fjærdrakt på bilder.

Alle funn: 1 M Straumen/Børgin - Skarnsundet, In. 2.1-21.3 (AVa m.fl.). 1 F Svaet sør molo, Tautra, Fr. 27.3-12.4 (*IBU, *KHa, *RTK m.fl.). 1 F Vellamelen, Ste. 10.-14.6 (*ALo, AVa, OKA). 1 M Børgin, In. 10.10-26.12 (ALo m.fl.). 1 F Svaet sør molo, Tautra, Fr. 14.10-8.11 (TRe, BST).

Havelle *Clangula hyemalis*

Hekkefunn: 1 F + 6 1K Finnkoisjøen,

Me. 17.8 (PSh). **Øvrige funn i**

hekkeområder: 1 par Spunstjøenna, Steinfjellet, Nsk. 4.6 (JEØ, RTK, IBU). 1 par Rangeljøenna, Rangelødden, Me. 9.6 (RTK, JEØ). 1 par Bobbeltjøenna, Rangelødden, Me. 9.6 (RTK, JEØ). 1 par Litjlangtjøenna, Steinfjellet, Nsk. 11.6 (TRe). 1 par Steinfjellet, Nsk. 23.6 (*KTL, *OMo). 1 M Finnkoisjøen, Me. 17.8 (PSh).

Svartand *Melanitta nigra*

Større antall på trekk: I

Trondheimsfjorden: 80 ind. rastende Ørin, V. 13.5 (RTK, IBU). **Innland:** 54 ind. rastende Ulen, Li. 15.5 (TRe, MMy). **Hekkefunn** ble gjort i Laksjøen, Li. (KTL, OMo), Drivsjøfjellet, V. (Gjermund Gomo), Røyrvik (skjermet lokalitet) (TRe, TRØ, JEØ, RTK), Kvensjøen, V. (Gjermund Gomo), Kråksjøen, V. (BAS) og Østre Sulsjøen, V. (BAS).

Sjøorre *Melanitta fusca*

Større antall: 396 ind. Svaet, Tautra, Fr. 4.4 (TBo). Innlandsfunn: 1-2 par Ulen, Li. 17.-22.5 (TRe, MMy, MVe). 1 par Litjgravtjønna, Li. 26.6 (KHa). 1 par Vektaren, R. 21.7 (Arvid Bredeesen, ALy).

Kvinand *Bucephala clangula*

Større antall: 111 ind. Vinge-Velvang, Stj. 4.4 (TRØ). Ca. 100 ind. Steinkjerfjorden, Ste. 27.11 (ALy).

Lappfiskand *Mergellus albellus*

Hekkebestanden i Vikna ble kartlagt i årene 2011-2014, og anslått til minimum 15 par (Østnes og Kroglund 2016). I 2015 ble det ikke gjort noen total kartlegging, men 15 ind. ble registrert i første halvdel av mai, med 8 M og 7 F. Ingen hekkefunn ble gjort. Nærmere detaljer om lokaliteter presenteres ikke.

Øvrige funn: 1 ad. M Nesvatnet-Hammervatnet, Lev. 9.-17.4 (*TRe, Peter Johan Schei m.fl.). 3 ind. (1 ad. M + 1 2K M + 1 F) Gjorvdammen, Gjorv, In. 15.-27.4 (BAS, AWi, HSø m.fl.). 1 par Leksdalsvatnet midt, Leksdalsvatnet, Ste. 19.4 (BLy). 1 par Lømsen, Ste. 1.5 (EMo, SMo). 1 ad. M Heimsjøen v/E6, Sn. 3.10 (OMS). 1 F-f. Burelvosen, Movatnet, Lev. 15.10 (TRe). 1 F-f. Lømsen, Ste. 16-17.10 (AVa). 1 F-f. Nesvatnet, Lev. 26.10 - 10.11 (*TRe, KKr, BST m.fl.).

Laksand *Mergus merganser*

Større antall: 50 ind. Ørin, V. 6.8 (Rune Solvang).

Vaktel *Coturnix coturnix*

4 syngende ind. rapportert i 2015. Fra de siste 10 år er følgende antall registrert: 2014 (15), 2013 (5), 2012 (8), 2011 (19), 2010 (3), 2009 (1), 2008 (1), 2007 (13), 2006 (1), 2005 (1).

Alle funn: 1 ind. Reitan, Verdalsøra, V. 5.-7.7 (*HSø, TRe). 1 ind. Bjørkbakken, Stj. 7.7 (TMy). 1 ind. Lyngbakken, Heir, Lev. 3.8 (RTK, IBU). 1 ind. Mære østre, Skatval, Stj. 21.8 (OMæ).

Fasan *Phasianus colchicus* E

Alle funn: 1 M sang/spill Tautra, Fr. 19.3-30.7 (TRe, AWi, Ole Herman Winnem m.fl.).

Smålom *Gavia stellata*

Hekkefunn er rapportert fra Røyrvik (3), Steinkjer (1), Stjørdal (1), Meråker (1) og Verdal (1).

Større ansamlinger

(maksimumsantall): 85 ind. Tautra, Fr. 19.2 (TKo). 88 ind. Hestøyflua, Falstadbukta, Lev. 21.4 (TRe). 77 ind. Svaet, Tautra, Fr. 30.8 (PSh).

Storlom *Gavia arctica*

Påviste hekkinger er rapportert fra Snåsa (1), Stjørdal (1) og Levanger (1).

Vinterfunn: 1 ind. Svaet, Tautra, Fr. 13.-21.2 (RPe, EBa). 1 1K Storleiret, Fr. 12.12 (RPe). 1 ind. Kuøra, Tautra, Fr. 18.-20.12 (Svein Gjelle, JAp). **Større ansamlinger:** 20 ad. Svaet, Tautra, Fr. 22.7 (TRe).

Islom *Gavia immer*

Årets forekomst var innenfor normalen. Det var ingen sommerfunn.

Alle funn: 3 ind. Åtlosanden, Fr. 5.1-15.4 (Ole Herman Winnem, Otto Frengen, HSø m.fl.). 2 ind. Vingebukta, Vinge-Velvang, Stj. 18.-29.1 (ØHe, MHe, IJØ m.fl.). 1 ind. Svaet, Tautra, Fr. 19.1-

10.4 (JAp, BST, TKo m.fl.). 4 ind. Bremneset, Leka, Lk. 21.3 (RTK, IBU, TRe m.fl.). 1 ind. ptS Småværet, Hasvåg, Fl. 4.10 (AVa, TSø). 2 ind. Åtlosanden, Fr. 24.10 - 10.11 (ØHe, TRe, KKr m.fl.).

Gulnebbblom *Gavia adamsii*

Forekomsten inne i fjorden var på det jevne, mens det bare var ett funn på kysten. Det var ingen sommerfunn.

Alle funn: 3 ind. Holmgrunnen, Åsholmen, Fr. 5.1 - 1.4 (ANa, TRe, HSø, m.fl.). 2 ind. Svaet, Tautra, Fr. 12.2 - 27.3 (HåS, RPe m.fl.). 2 ind. Stortobbøya, Fl. 3.3 (Ole Martin Dahle). 1 ad. Holmgrunnen, Åsholmen, Fr. 31.10 - 10.11 (TRe, BAS).

Kuhegra fra Flakkenberg, Inderøy, gjorde ikke skam på navne sitt! To av ti kuhegrer i Norge, er sett i Nord-Trøndelag. Foto: Erik Bangjord.

Egretthege blir registrert med økende frekvens i Nord-Trøndelag, og for første gang ble to fugler sett sammen, her i Bunesbukta, Leksdalsvatnet, 26. mai. Foto: Ingvild Buran Kroglund.

Ub. is-/gulnebbblom *Gavia immer/adamsii*

Nevneverdig sommerfunn: 1 ind. Sør-Gjæslingan, Vikna 28.6 (ESæ).

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis*

Det er antatt 6 ind. i perioden januar-april og 5 ind. i perioden september-desember. Forekomsten var på det jevne sammenlignet med de siste årene.

Alle funn: 1 ind. Holmbukta, Lev. 3.1-26.4 (TRe, ANa, BST m.fl.). 2 ind. Levangersundet, Lev. 11.1-9.4 (TKo, TRe, REs, ESp m.fl.). 1 ind. Svaet, Tautra, Fr. 27.1-10.4 (HâS, JAp, RPe m.fl.). 2 ind. Kastvollen, Skjelvågen, In. 8.3 (BST). 1 ind. Svaet, Tautra, Fr. 22.9-9.10 (GSt, RPe). 1 ind. Alnesfjæra, Lev. 23.9 (OMS). 1 ind. Hammervatnet, Lev. 21.11 (Øystein Størkersen). 1 ind. Levangersundet, Lev. 3.-21.12 (TRe, REs, ALo m.fl.). 1 IK Halsøen, Stj. 12.-14.12 (KKr, PIV, KTL).

Toppdykker *Podiceps cristatus*

Det ble observert 30 ind. i januar-mai og 27 ind. i juli-desember. Dette er en forekomst på linje med de foregående årene. Ett par ble observert på Lømsen i april, men ingen videre hekkeindikasjoner.

Alle funn: 25 ind. Svaet nord molo, Tautra, Fr. 3.1-17.5 (BNy, BFu, ANa m.fl.). 1 ind. Børgin, In. 7.1-27.2 (HSø m.fl.). 1 par Lømsen, Ste. 18.-19.4 (AVa). 1 par Rambergholmen, Stranda, Vr. 29.4 (EVEN Johansen). 22 ind. Svaet, Tautra, Fr. 11.7-20.12 (KKr m.fl.). 1 ind. Lynvatnet, Lev. 3.-8.10 (TRe, OMS). 1 ind. Rykkjaskjæret, Røkke, Stj. 14.10 (Håkon Lasse Leira). 1 ind. Reinsvatnet, Ste. 15.10 (KKr). 2 ind. Børgin, In. 17.-20.12 (ALo, JAp).

Gråstrupedykker *Podiceps grisegena*

Innlandsfunn: 2 ind. Lømsen, Ste. 1.-14.5 (EMo, SMo, AVa m.fl.) og 2 ad. 25.-30.7 (AVa). 5 ind. Laksjølia, Laksjøen, Li. 1.-2.7 (JGa, Kari Kvam) og 1 ind. 29.7 (JGa). **Sommerfunn:** 1 ad. Kåra, Ørin, V. 22.6 (HSø). 3 ad. Falstadbukta, Lev. 3.7-21.8 (TRe). 1 ind. Svaet, Tautra, Fr. 4.7 (AWi) og 2 ad. 30.8 (PSh). 2 ind. Skjulsvika, Neset, Fr. 17.7 (KTL). 1 ind. Volleiret, Sundnes, In. 10.8 (SMo, Arne Skjelvan).

Horndykker *Podiceps auritus*

Funn i hekkeområder: I perioden april-primo august ble ca 341 voksne ind. registrert på 56

lokaliteter/superlokaliteter (Leksdalsvatnet delt opp på dellokaliteter) i 11 kommuner.

Kommunevis fordeling

(individer/lokaliteter): Stjørdal (17/2), Frosta (29/5), Levanger (89/11), Verdal (71/13), Inderøy (27/4), Steinkjer (65/10), Verran (4/2), Namdalseid (8/2), Høylandet (21/3), Nærøy (4/1), Lierne (6/3). Dette omfatter maksimumstall på hver lokalitet, og noen fugler tidlig i perioden kan dreie seg om trekkende fugler. I hekkefunn er ungfugler ikke regnet med. **I forhold til tidligere år er følgende nye potensielle hekkeområder:** 2 ind. Austnorvika, Lenglingen, Li. 9.5-14.6 (BCM, MVe, LAL m.fl.). 3 par Skålpundtjønnna, Verstad-Malihaugen, In. 13.5 (TRe). 2 ind. Sildertjønnna, Sela, Vr. 23.6 (Hsk). **Større antall (maksimumsantall):** 67 ind. Svaet, Tautra, Fr. 21.2 (EBa). 56 ind. Svaet, Tautra, Fr. 11.10 (BST).

Havhest *Fulmarus glacialis*

På Sklinna ble det påvist 8 rugende par denne sommeren, og det er en nedgang fra 13 rugende par i 2013.

Alle funn: 8 rugende Sklinna, Lk. 2.6-14.7 (SHL, Hilde Dørum, IHa). 5 ind. Kvaløysæter, Fl. 4.9 (KKr). 9 ind. Sklinna, Lk. 19.-21.9 (RTK, TRe, TMy). 1 ind. Småværet, Hasvåg, Fl. 4.10 (AVa, TSo).

Havsvale *Hydrobates pelagicus*

I likhet med de syv foregående høstene ble det gjort fangstforsøk på Sklinna. Dette resulterte i 22 nymerkinger og 18 kontrollerte individer som er merket foregående år.

Alle funn: 22 ind. rm. + 18 ind.kontroller Heimøya, Sklinna, Lk. 20.9-25.9 (TRe, JHa, TMy, IBU, RTK, OKA).

Mellomskarv *Phalacrocorax carbo sinensis*

Det ble observert 15 ind. av mellomskarv dette året, og er samtidig den beste forekomsten siden førstefunnet som ble gjort så sent som i 2009.

Alle funn: 1 ind. Svaet, Tautra, Fr. 25.1 (ALo). 1 ind. E6-brua, Ste. 31.1 (HSø). 1 ind. Langøra - Stjørdal havn - Vikanbukta, Stj. 13.2 (PIV). 1 ad. Olderøra, Vinge-Velvang, Stj. 2.3* (JKo). 1 ind. Fiborgtangen, Lev. 30.3 (TRe). 1 ind. Hammervatnet, Lev. 9.5 (OHe, Emil Krokan). 2 ind. Fiborgtangen, Lev. 7.8 (TRe). 2 ind. Lorentsenfjæra, Mosvik, In. 19.8-7.11* (ALo). 1 ind. Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 1.9 (Jan Ove Bratset, Hans Olsvik). 1 ad. Falstadbukta, Lev. 28.9 (TRe). 2 ind. Lorentsenfjæra, Mosvik, In. 16.11-9.12* (ALo). 1 ind. Straumen, Børgin, In. 20.11* (ALo).

Kuhegre *Bubulcus ibis* NSKF

Årets funn er det andre i fylket av denne arten det foreligger under ti funn av i hele landet. Førrige funn ble gjort ved Lømsen, Stod (Steinkjer) og Vik (Flatanger) i perioden 13.-21.6.2009.

Alle funn: 1 ind. Flakkenberg, Sandvollan, In. 5.-11.11* (*Lars Flakkenberg m.fl.).

Egretthege *Egretta alba*

Årets funn er nr. 11-12 i fylket. Tidligere funnår er følgende: 1988, 1990, 1995, 1997, 2007 (2), 2010, 2011, 2013 og 2014. De to individene som ble sett samtidig i Bunesbukta vurderes å være de samme som ble sett på hhv Hojemstjønnna og lenger nord i Leksdalsvatnet dagen før.

Alle funn: 1 ind. Hojemstjønnna, Finne, Lev. 25.5* (*TRe, OMS, ANa). 1 ind. Leksdalsvatnet, Ste. 25.5* (*Ronny

IK sivhauk, Skånes, Levanger, 6. september. Foto: Ole Martin Sæterhaug.

Holberg, AKJ, RJo). 2 ind. Bunesbukta, Leksdalsvatnet sør, V. 26.5* (*IBU, *RTK, BAS m.fl.). **Funn fra tidligere år:** 1 ind. Namsen v/Bjørhusdal, Nsk. 18.7.2014 (Kjell Larssen).

Gråhegre *Ardea cinerea*

Hekkefunn i innlandet: 1 ad. besøker bebodd reir Bukta V av Mebygda, Lenglingen, Lierne 16.5 (MMY, TRe). **Større ansamling:** 44 ind. Halsøen, Halsøen, Stj. 24.10 (Geir Hammer).

Svartglente *Milvus migrans*

Det antas at to svartglenter er involvert i årets funnmasse. Høyst sannsynlig samme individ som ble ringmerket i Ness, ble sett dagen etter på Børøya. Fuglen som ble ringmerket ble tatt i en kråkefelle. Årets funn er nr. 8-9 i fylket. Tidligere funnår er følgende: 1997, 2003, 2009, 2010, 2012 (2) og 2013.

Alle funn: 1 ind. ptSV Ulvilla, V. 1.6 (IJJ). 1 1K rm. Ness, V. 31.8-1.9* (HSø, TSø m.fl.). 1 ind. pt. Børøya, Tynesfjæra, Lev. 2.9* (Hans Petter Sundal).

Sivhauk *Circus aeruginosus*

Årets funnmasse vurderes å bestå av 3 individer sett på flere lokaliteter. En F som dukket opp ved Hammervatnet midtsommers flyttet trolig til Leksdalsvatnet senere på sommeren. Her ble den sett på to lokaliteter. 1k-fuglen sett ved Skånes vurderes å være den samme som ble sett ved Reitan noen dager senere. Foregående fem år ble følgende ant. ind. antatt: 2014 (0), 2013 (3), 2012 (7), 2011 (3), 2010 (6).

Alle funn: 1 F Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 19.6-20.7* (*Joakim Gulbrandsen Lein, DOB, TRe, EBa). 1 F-f. Seli, Leksdalsvatnet, Ste. 21.7 (IJJ). 1 F Fugletårnet, Sone 1, Leksdalsvatnet sør, V. 11.-25.8 (*BAS, RTK, IBU m.fl.). 1 F Vellamelen, Ste. 30.8* (AVa). 1 1K Skånes-Rinnleiret, Lev./V. 6.9* (*OMS, GSæ, IJI m.fl.). 1 ind. Reitan, Verdalsøra, V. 12.9 (Trygve Forberg).

Myrhauk *Circus cyaneus*

Det ble observert 6 ind., hvorav 3 ind. på vartrekk og 3 ind. på høsttrekk. Foregående fem år ble følgende antall ind. observert (ekskl. ungfugler fra hekkefunn): 2014 (4), 2013 (12), 2012 (10), 2011 (11), 2010 (5).

Alle funn: 1 ad. M Leirfall - Forra Bru E14, Stj. 20.4* (JKo). 1 F Strådalen, Vera, V. 9.5 (IJI, TSø). 1 F Vang, Buran, Lev. 10.5 (OMS). 1 1K Sklinna, Lk. 19-23.9* (JHa, OKA, RTK, IBU, TRe, TMy). 1 1K Ørnerovet, Lk. 22.9 (HLi). 1 F-f. Venåsmyra, In. 7.10* (Ole Gangstad).

Denne svartglenta hadde kommet seg inn i ei kråkefelle ved Ness, Verdalen, og ble ringmerket før den fikk friheten tilbake. Foto: Jan Eivind Østnes.

Mange var møtt opp for å se et glimt av svartglenta, og oppleve frislippet. Foto: Trond Sørhuus.

Steppehauk *Circus macrourus*

Dette året ble et knallår for arten i Norge, og også vårt fylke hadde en historisk god forekomst av denne sørøstlig utbredte arten i Europa. I forbindelse med vartrekket ble to individer observert i norddelen av fylket, mens på høsttrekket fikk sørdelen av fylket besøk av flere ungfugler. Fuglene som ble observert i Verdalen og Levanger hadde såpass kort avstand i tid og rom, at de vurderes som samme individ. Det ble følgelig observert hele 5 ind. i løpet av året, og disse representerer funn nr. 4-8 gjennom alle tider i fylket. De foregående funnene var fra Vera, Verdalen (mai 2010), Bunes, Verdalen (august 2010) og Teveldalen, Meråker (juni 2012).

Alle funn: 1 3K F Mebygda, Li. 6.5*

(BCM). 1 2K F Tunnsjørvika, R. 7.5* (RTK, JEØ, IBU, TRØ, AEs). 1 1K Leirbekkbukta, Lustadvatnet, Ste. 4.9* (Bernt Austheim). 1 1K Tiller, Skatval, Stj. 13.9 (VKS). 1 1K Fallet, Verdalen, Ørin, V. 3.10* (ANa). 1 1K Sætersmyra, Lev. 5.10 (TRe).

Ub. steppe-/enghauk *Circus macrourus/pygargus*

Ett individ ble godkjent som «stenghauk», da fuglen ikke ble fotografert eller beskrevet godt nok til å utelukke enghauk. Sett i lys av den gode forekomsten av steppehauk dette året, var sannsynligvis også dette individet det. **Alle funn:** 1 ind. Velvang, Stj. 25.8 (Raymond Borgen).

En 2K hunn av steppehauk ble sett i Tunnsjøryrvika. Steppehauk er svært lik enghauk i enkelte fjærdrakter, og et viktig skillemerke er den mørke «boen» rundt halsen, som steppehauken har, men ikke enghauk. Foto: Arild Espelien.

Ub. kjerrhauk *Circus* sp.

Alle funn: 1 ind. pt Riseth, Småland, Fr. 10.8 (GSt). 1 ind. Halsan, Lev. 24.-25.9 (BAS, OMS). 1 ind. Skatval, Stj. 25.9 (ANa). 1 ind. Gammelskogen, Tautra, Fr. 6.10 (GSt).

Musvåk *Buteo buteo*

Det ble observert 3 ind., hvorav et sommerfunn fra et potensielt hekkeområde og to funn fra høsttrekket. Forekomsten er den dårligste siden 2009 (2 ind.). Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2014 (7), 2013 (4), 2012 (5), 2011 (7), 2010 (4).

Alle funn: 1 ind. Mebygda, Li. 5.7* (BCM). 1 ind. Grasenga, Ørin, V. 6.8* (Rune Solvang, Vera Kristensen). 1 ind. Vikaleiret, Storleiret, Fr. 10.8 (RPe).

Fjellvåk *Buteo lagopus*

Første vårfunn: 1 ind. Øyjtønna, H. 20.3 (RTK, IBU, TRe, TRØ). **Funn fra ytterkysten:** 1 1K Sklinna, Lk. 24.9 (RTK, IBU, TRe, TMy, JHa, OKA). Andrefunn for Sklinna. **Seint funn:** 1 ind. Vargåsen, Veresvegen, V. 29.11 (IJI).

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

Hekkefunn (lokaliteter pr.

kommune): Verdal (1), Namdalseid (1), Lierne (2). **Øvrige funn i hekketida fra potensielle hekkelokaliteter gjengis kun med antall lokaliteter pr.**

kommune: Verdal (1), Snåsa (1), Lierne (1), Røyrvik (1). **Øvrige funn:** 1 ind. Leksdalsvatnet sør, V. 21.-28.4 (ESk, OMS). 1 ind. Lømsen, Ste. 30.4 (TRe). 1 ind. Hudningsdalen, Hudningsvatnet, R. 7.5 (TRØ, IBU, RTK m.fl.). 1 ind. Nesvatnet, Lev. 25.5 (TRe). 1 ind.

Brattvika, Fl. 25.5 (Anders Voss Thingnes). 1 ind. Langåsdammen, Lev. 8.6 (BAS). 1 ind. Leksdalsvatnet sør, V. 17.6 (TON). 1 ind. Langenget, Nd. 2.7 (Tore Vang). 1 ind. Lømsen, Ste. 31.7 (BST). 1 ind. Gran, Sn. 4.8 (PMØ). 1 ind. Heimsjøen v/E6, Sn. 20.8 (ALy). 1 ind. Snåsa 22.8 (Bjørn Berg).

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

Første vårfunn: 1 ind. Falstadskogen, Ekne, Lev. 15.3 (KTL). **Hekkefunn:** Det ble påvist hekking på tilsammen 6 lokaliteter i Verdal (2), Snåsa (1), Lierne (2) og Røyrvik (1).

Dvergfalk *Falco columbarius*

Det var ingen vinterfunn eller hekkefunn i lavlandet ved Trondheimsfjorden dette året.

Første vårfunn: 1 ind. Håa, Nesset, Lev. 15.3 (KTL).

Lerkefalk *Falco subbuteo*

4 ind. ble observert i løpet av året. To funn var i mai og regnes som vårtrekkere. Ett funn fra Lierne i midten av juni var spennende i forhold til mulig hekking i området. Videre var det et funn fra Sklinna fra høsttrekket, hvilket var første funn for øya. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2014 (1), 2013 (6), 2012 (8), 2011 (4), 2010 (4). **Alle funn:** 1 ind. ptN Eidsbotn, Lev. 15.5 (RTK, IBU). 1 ad. Skard, Malm, Vr. 27.5 (HSk). 1 ind. Mebygda, Li. 11.6 (MVe, LAL, DLi). 1 1K Heimøya, Sklinna, Lk. 21.-23.9* (TMy, TRe, JHa, OKA, RTK, IBU).

Jaktfalk *Falco rusticolus*

Funn utenom hekkeområdene: 1 2K Alnesfjæra, Lev. 2.4 (TRe). 1 ind. Verdalsøra, V. 8.4 (IJI). 1 2K Levangersundet, Lev. 19-22.4 (TKo, OMS). 1 F Tynesfjæra, Lev. 9.8 (RTK, IBU). 3 1K pt. Auran, Stj. 15.8 (Jo Anders Auran). 1 ind. Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 17.8 (TSø, AKJ, RJo). 1 1K Skei, Lk. 31.8 (HLi). 1 ind. Rindsem mølle, Rindsem, V. 27.12 (TMy).

Vandrefalk *Falco peregrinus*

Vinterfunn: 1 ind. Vingevang, Stj. 12.1-21.2 (TRØ, BNY). 1 ad. Falstadbukta-Vestrembukta, Lev. 17.1-14.2 (ANa, TRe, IJI m.fl.). 1 ind. Ørin-Tronesbukta, V. 22.1-26.2 (TSø, IJI). 1 ad. Alnesfjæra, Lev. 12.2 (TRe).

Vannrikse *Rallus aquaticus*

Det ble et temmelig labert år antallsmessig, men tallene mellom år kan variere i takt med fettinnnsatsen med avspilling av lyd som er den viktigste kilden for å avdekke arten. I årets funnmasse på 4 ind. ble 2 ind registrert syngende om våren, mens to ble observert på høsttrekket i oktober. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2014 (11), 2013 (10), 2012 (4), 2011 (9), 2010 (7).

Alle funn: 1 sy. Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 4.-7.5 (*KTL, TRe, ANa m.fl.). 1 sy. Fugletårnet, Sone 1, Leksdalsvatnet sør, V. 20.5-7.6 (*BAS m.fl.). 1 ind. (respons på lydavspilling) Liavatnet østende, Liavatnet, Fr. 14.10 (TRe). 1 ind. Måsdammen, Tautra, Fr. 27.10 (RPe).

Åkerrikse *Crex crex*

I likhet med det foregående året ble kun 1 ind. registrert, og forekomsten har dermed vært temmelig laber to år på rad. Foregående fem år ble følgende ant. voksne ind. registrert: 2014 (1), 2013 (7), 2012 (1), 2011 (4), 2010 (3).

Alle funn: 1 sy. Storlodalen, Jøa, Fo. 29.-30.6 (TRe).

Sivhøne *Gallinula chloropus*

For sjuende året på rad ble arten observert i fylket, og aldri tidligere i LRSK sin virksomhetsperiode er flere enn 2 ind. blitt observert i ett kalendår. Det var to funn fra vårtrekket og ett vinterfunn som nok dreier seg om høsttrekk. Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2014 (1), 2013 (2), 2012 (2), 2011 (1), 2010 (2). **Alle funn:** 1 ind. Liavatnet, Fr. 7.-12.5* (*TRe, OMS, GSæ). 1 ind. Dam v/kryss E6-R757, Ørin, V. 12.5 (TKo). 1 1K N av

Innerøya, Hammervatnet, Lev. 4.12 (TRe).

Sothøne *Fulica atra*

Antallet sothøner på Hammervatnet var omtrent på nivå med de siste årene, og dette året hekket også et par vellykket på Lømsen. Et vinterfunn ble gjort i utløpet av Steinkjerelva i januar-februar, samt at 6 ind. holdt seg inn i desember måned på Hammervatnet.

Hekkelokaliteter: Hammervatnet: Opptil 10 ad. 25.3-26.8 (TRe, BLy, EHu m.fl.). Minst 6 pull. 7.6-28.7 (PIV, Leif Bjørn Lunde m.fl.). Om høsten i perioden 26.8-16.12 ble makstall på 18 ind. registrert 1.9 (Jan Ove Bratset, Hans Olsvik). **Lømsen:** Opptil 3 ad. 13.4-6.8 (SMo, AVa, EMo m.fl.). 6 pull. 9.7-10.8 (SMo, AVa m.fl.). Om høsten i perioden 22.8-28.11 ble makstall på 4 ind. registrert 19.9 og 3.10 (SMo, AVa). **Funn fra andre potensielle hekkelokaliteter:** 1 ind. Nesvatnet, Lev. 21.4-2.5 (TRe, DSe). 1 ind. Hojemstjønnna, Finne, Lev. 24.4-26.5 (TRe). 1 ind. Straumbrua, Nø. 30.4 (TRe). 1 ind. Fugletårnet, Sone 1, Leksdalsvatnet sør, V. 27.8-1.9 (ANa, AVa). **Vinterfunn:** 1 ind. utløpet av Steinkjerelva, Ste. 28.1-11.2 (AVa, Per Ivar Nicolaisen, HSø m.fl.).

Trane *Grus grus*

Vårtrekk: Årets første funn: 8 ind. trekkende Litj-fjellet, Ytteråsen, Stj. 1.4 (Jon Peter Stav). 1 ind. Liavatnet østende, Liavatnet, Fr. 1.4 (via GSt). 1 ind. hørt Bergstadvatnet, Ste. 2.4 (BST). 1 ind. Fugletårnet, Hammervatnet, Lev. 2.4 (TRe). **Større antall høst:** 125 ind. (119 ad. + 6 1K) Lælo, Ronglan, Lev. 31.8 (TRe). 150 ind. Stjørdalselva, Måsøra - Moaneset, Stj. 12.9 (PIV). 122 ind. (111 ad. + 11 1K) Fostad, Skogn, Lev. 15.9 (TRe). 137 ind. Falstadbukta, Lev. 15.9 (KKr). 220 ind. Slåttemyra, Klingsundet, Ste. 17.9 (JEØ, RTK, TRØ). 281 ind. Mære, Ste. 19.9 (SMo). 150 ind. Øfstigjardet, Øfsti, Stj. 25.9 (PIV). 177 ind. ptS Gran, Sn. 29.9 (PMø). 150 ind. Skogmo, O., O. 3.10 (OMS). 143 ind. ptØ Hofstadøra, Øfsti, Stj. 4.10 (PIV). 170 ind. ptS Vargmyra, Tjønnvolltjønnna, Me. 20.10 (Geir Hammer).

Tjeld *Haematopus ostralegus*

Vinterfunn: 168 ind. Rinnleiret - Ørin, Lev./V. 1.1 - 11.2 (HSø, TRe, TSø m.fl.). 2 ind. Alnesfjæra, Lev. 14.-19.1 (TRe, OMS). 120 ind. Ørin, V. 2.-20.12 (ANa, JAp, TSø). 1 ind. Alstadhaugbukta, Alnesfjæra, Lev. 6.12 (TRe). 6 ind. Levangersundet, Lev. 9.-21.12 (TRe, RTK, IBU).

Heilo *Pluvialis apricaria*

Første vårfunn: 1 ind. Lyngbakken, Heir, Lev. 31.3 (RTK, IBU).

Vipe *Vanellus vanellus*

Tidlige vårfunn: 1 M Tynesfjæra, Lev. 18.2 (RTK, Kristine B. Williksen, IBU). 4 ind. Alstadhaugbukta, Alnesfjæra, Lev. 18.2 (TRe).

Dverglo *Charadrius dubius*

I år som forrige år ble det gjort bare ett funn, også denne gang av en ungfugl på Ørin. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2014 (1), 2013 (0), 2012 (3), 2011 (4), 2010 (0).

Alle funn: 1 1K Ørin, V. 13.-21.8* (*TSø, *OMS m.fl.).

Sandlo *Charadrius hiaticula*

Første vårfunn: 1 ind. Tautra, Fr. 8.3 (TKo, BNy). **Større ansamlinger:** 120 ind. Fugletårnet, Ørin, V. 21.8 (JEØ, RTK).

Boltit *Charadrius morinellus*

Det ble registrert hele 101 ind. på lavlandslokaliteter i forbindelse med vårtrekket. Dette skyldes nok en veldig sein vår med mye i snø i fjellet på den tiden boltitene ankom. Dette er den høyeste forekomsten i lavlandet siden 1998, da f.eks en enkelt flokk talte 143 ind. Fra hekkeområdene foreligger en påvist hekking fra Austra i Leka kommune. Dette er første kjente hekkefunn i kommunen.
Alle funn: Vårtrekk: 14 ind. Buran, Lev. 14.5 - 5.6 (IJI m.fl.). 8 ind. Lyng - Hegstad, Stiklestad, V. 23.-27.5 (IJI, HSø, ANa m.fl.). 14 ind. Utgård, Klingsundet, Ste. 23.-24.5 (THa). 6 ind. Strømmes, Ulen, Li. 23.5 (MVe). 6 ind. Jørstad, Finsås, Sn. 24.5 (THa). 7 ind. Tiltnes, Ste.

24.5 (THa). 5 ind. Klinga, Klingsundet, Ste. 24.5 (THa). 4 ind. Solnes, Klingsundet, Ste. 24.5 (THa). 5 ind. Helset, Binde, Ste. 25.5 (THa). 3 ind. Bunes, Leksdalsvatnet sør, V. 25.5 (IJI, AIn, Kristoffer Indahl m.fl.). 6 ind. Moaneset, Stj. 27.5-31.5 (KTL, PIV). 4 ind. Stene, Innalden, V. 30.5 (HSø). 2 ind. Teveltunet, Teveldalen, Me. 2.6 (TRØ, EHu, TON). 3 ind. Mebygda, Li. 3.6 (JEØ, RTK, IBU m.fl.). 2 ind. Litjbotnet, Huddingselva, R. 4.6 (JEØ, RTK, IBU). 6 ind. Kjærnes, Hudningsvatnet, R. 4.6 (JEØ, RTK, IBU). 4 ind. Bjørkmo, Storfloen, R. 4.6 (JEØ, RTK, IBU). 2 ind. Heimvatnet, R. 4.6 (JEØ, RTK, IBU). Hekkefunn: 1 ad. + 1 pull. Tverrålia, Austra, Leka 20.7 (Snorre Henriksen).

Småspove *Numenius phaeopus*

Første vårfunn: 5 ind. Fugletårnet, Ørin, V. 28.4 (Arne Engås, Anni Breivik).

Storspove *Numenius arquata*

Vinterfunn: 5 ind. Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 18.1 - 1.3 (HSø, RJo, AKJ m.fl.). 5 ind. Volleiret-Vikaleiret, In. 26.1 - 13.3 (ALo, TRe, HSø m.fl.). Det kan dreie seg om samme flokken som har pendlet mellom Ørin og lokalitetene på Inderøya.

Svarthalespove *Limosa limosa*

Rekordlave 3 ind. ble observert i fylket gjennom hele året, og dette er den svakeste forekomsten siden 1989 (!) da kun 2 ind. ble rapportert. Det var ett funn fra vårtrekket, mens et sommerfunn fra Leka føres til høsttrekkperioden som hadde ett funn i tillegg. Foregående fem år ble følgende antall ind. registrert: 2014 (30), 2013 (20), 2012 (12), 2011 (23), 2010 (17).

Fiskeørn, Leksdalsvatnet, april. Foto: Ole Martin Sæterhaug.

Svømmesnipe, 1K, Eidesøra, Eidsbotn, august. Foto: Kjell Thore Leinhardt.

Alle funn: 1 ind. (*islandica*) Fiborgtangen, Lev. 31.5 - 1.6* (*TRe m.fl.). 1 2K+ Skei, Lk. 20.6 (HLi). 1 ind. Kuøra, Tautra, Fr. 13.10 (BAS).

Lappspove *Limosa lapponica*

Første vårfunn: 1 ind. Kåra, Ørin, V. 24.3 (ANa).

Steinvender *Arenaria interpres*

Det var spredte forekomster om våren, mens hovedtyngden av observasjonene som vanlig kom i august-september. Fuglene som ble sett på Kvamsholman kan dreie seg om hekkende fugler.

Alle funn fra Trondheimsfjorden: 2 ind. Storleiret, Fr. 9.5 (RPe). 1 ind. Rinnleiret, Lev. 13.5 (ESk). 1 par Kvamsholman, In. 21.5 (TRe, ESk). 1 par Karløra, Tautra, Fr. 8.6 (TRe). 1 ad. Ørin, V. 16.7 (BAS). 2 1K Ørin, V. 6.-13.8 (TRe, DGL, IJI m.fl.). 1 ad. Kuøra, Tautra, Fr. 17.-18.8 (TRe, AWi). 1 1K Falstadbukta, Lev. 24.8 (TRe). 4 ind. Ørin, V. 30.8 - 2.9 (RJo, AKJ, IJI m.fl.). 1 ind. Kuøra, Tautra, Fr. 13.9 (RJo, AKJ). 1 1K Kåra, Ørin, V. 16.-19.10 (TRe, OMS, ALy).

Brushane *Calidris pugnax*

Første vårfunn: 1 M Fugletårnet, Sone 1, Leksdalsvatnet sør, V. 4.5 (TRe m.fl.).
Funn fra hekkeområdene: Tilsammen 58 hanner og 76 hunner ble sett i hekkeområder og områder som vurderes å være nært hekkeområdet.
Kommunevis fordeling: Røyrvik (16), Lierne (59), Snåsa (1), Verdal (13), Meråker (41), Stjørdal (4). **Større ansamling fra høsttrekket:** 350 ind. Skei, Leka, Lk. 30.8 (HLi).

Fjellmyrløper *Calidris falcinellus*

I trekketidene var det ingen observasjoner fra vårtrekket, mens 3 ind. ble sett på høsttrekket. Fra hekkeområdene foreligger funn av totalt 10 ind. fra fire lokaliteter i Meråker (1), Levanger (1), Lierne (1) og Røyrvik (1). Arten ble funnet på to inntil i år ukjente hekkelokaliteter i hhv Levanger og Lierne kommuner. Av hensyn til hekkeplassene presenteres ikke detaljer rundt funnene.

Høsttrekk: 2 ind. Ørin, V. 13.-16.8* (TSø, OMS m.fl.). 1 ind. Ørin, V. 30.-31.8* (HSø, IJI, RJo m.fl.).

Temmincksnipe *Calidris temminckii*

Det er antatt 63 ind. på vårtrekk i perioden 20.5-9.6, mens det på høsttrekket er antatt 18 ind. i perioden 16.7-31.8.

Første vårfunn: 2 ind. Ørin, V. 20.5 (TSø, HSø). **Hekkeindikasjoner:** 2 par Moloen Ørin-Nord, Ørin, V. 14.6 - 25.6 (TRe m.fl.) og 2 ind. varslende 21.7 (HSø). 1 ind. varslende Avansfjellet nord, Lierne nasjonalpark, Li. 21.7 (KHa). 1 ind. Gammelveien, Steinfjellet, Nsk. 28.7 (TRe, TRØ, JEØ, RTK.).

Sandløper *Calidris alba*

Det ble observert ganske så brukbare 13 ind. på høsttrekket, og funnet fra Ørin i oktober-november er den seneste registreringen av arten i fylket.

Alle funn: 2 ad. Kåra, Ørin, V. 4.-5.8 (IJI, DGL m.fl.). 1 ind. Rinnleiret, Lev. 6.8 (OMS). 7 ind. Ørin, V. 31.8 - 16.9 (RTK, ANa m.fl.). 2 ind. Sor-Gjæslingan, Vi. 31.8 - 1.9 (Emil Krokan). 1 1K Ørin, V. 16.10 - 6.11 (TRe, RJo, AKJ m.fl.).

Myrsnipe *Calidris alpina*

Vinterfunn: 9 ind. Ørin, V. 5.1 - 29.3 (HSø, TRe, TSø m.fl.). 1 ind. Kalvøya, Ste. 12.2 (SMo). **Hekkeindikasjoner:** 1 ad. sy. Myr V av Rognåsen, Forramyrene, Lev. 5.6 (TRe). 2 ind. Finnvollan, Gaundalsstien, Sn. 9.6 (TMy). 6 ind. Flatmyr ved Rangla, Rangeldalen, Me. 9.6 (RTK, JEØ). 4 ind. Bobbeltjøna, Rangeldalen, Me. 9.6 (RTK, JEØ). 1 ind. Myrene SV for Måsflohalla, Øvre Torsbjørkdalen, Me. 13.6 (TRØ, PIV). 1 ind. Myrer i øvre Torsbjørkdal, Me. 13.6 (TRØ, PIV). 1 ind. varslende Hestkjølen, Lierne nasjonalpark, Li. 21.7 (KHa). **Større ansamlinger:** 98 1K Kåra, Ørin, V. 19.8 (TRe, DGL).

Fjæreplytt *Calidris maritima*

Større ansamlinger

(maksimumsantall): 72 ind. Kalvøya, Ste. 12.2 (SMo). 43 ind. Lundleiret, Ste. 21.2 (AVa). 61 ind. Kåra, Ørin, V. 28.2 (HSø). 65 ind. Stortobbøya, Fl. 3.3 (Ole Martin Dahle). 50 ind. Tautra, Fr. 12.-15.3 (HåS). **Hekkeindikasjoner:** 1 par Storkluken, Me. 9.6 (RTK, JEØ). 1 ad. v/reir Oivisfjellet, Li. 4.8 (BCM).

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus*

På grunn av den kalde våren ble det sett flere ansamlinger i lavlandet på vårtrekket, mens forekomsten på høsttrekket var på det jevne. Anselige 48 ind. ble registrert på vårtrekket, mens 3 ind. er antatt fra høsttrekket.

Vårtrekk: 2 ind. Vinge-Velvang, Stj. 23.5 (JKo). 1 F Lømsen, Ste. 31.5 (AVa). 3 ind. Grønbergdammen, Teveldalen, Me. 3.-4.6 (TON, KTL). 9 ind. Stugguvatnet, Li. 3.-11.6 (JEØ, RTK, IBU m.fl.). 20 ind. Bjørkmo, Storfloen, R. 4.-18.6 (JEØ, RTK, IBU m.fl.). 1 M Sjødammen, Tautra, Fr. 8.6 (TRe). 5 ind. Litjbotnet, Huddingselva, R. 11.-23.6 (TRe, AVa m.fl.). 5 ind. Austnorkvika, Mebygda, Li. 14.6 (MVe, LAL, DLi). 1 F Fugletårnet, Sone 1, Leksdalsvatnet sør, V. 16.6 (TON). 1 ind. Hudningsvatnet, R. 23.6 (KTL, OMo). **Hekkeindikasjoner:** 1 ind. m/avledningsmanøver Strifjellområdet, Strifjellet, Li. 19.-21.7 (KHa). 2 ind. Litjbotnet, Huddingselva, R. 21.7 (Arvid Bredesen, ALy). **Høsttrekk:** 1 1K Fiborgtangen-Falstadbukta, Lev. 30.7 - 1.8 (TRe). 1 ind. Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 5.8 (TRe, TKo). 1 ind. Dammen, Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 19-22.8 (KTL, MHu, ALo).

Strandsnipe *Actitis hypoleucos*

Første vårfunn: 1 ind. Tjelderengen, Leksdalsvatnet nord, V. 2.5 (BST). **Nevneverdig funn:** 1 ind. Sklinna, Lk. 22.9 (TRe, TMy).

Skogsnipe *Tringa ochropus*

Første vårfunn: 1 ind. Hotterelva, Fiborgtangen, Lev. 18.4 (TRe).

Sotsnipe *Tringa erythropus*

Året ble meget svakt, og vi må tilbake til 2008 for å finne en likedan forekomst. Kun 3 ungfugler ble observert, alle i siste halvdel av august. Foregående fem år ble følgende antall ind. observert: 2014 (9), 2013 (17), 2012 (10), 2011 (28), 2010 (22).

Alle funn: 1 1K Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 18.8* (TRe). 1 1K Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 20.8* (ANa). 1 1K Skei, Leka, Lk. 31.8 (HLi).

Gluttsnipe *Tringa nebularia*

Første vårfunn: 1 ind. Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 24.4 (TRe).

Grønnstilk *Tringa glareola*

Første vårfunn: 2 ind. Hattjønna, Fl. 30.4 (Runar Jacobsson).

Rødstilk *Tringa totanus*

Vinterfunn: 3 ind. Nordfjæra-Tautra, Fr. 9.1 - 1.4 (TRe m.fl.). 3 ind. Nordfjæra, Fr. 10.-16.12 (TRe). **Større ansamlinger:** 128 ind. Halsøen, Stj. 14.5 (PIV). 122 ind. Lundleiret, Ste. 16.5 (AVa).

Kvartbekkasin *Lymnocyptes minimus*

Det ble observert 8 ind., og alle ble observert på høsttrekket i september-november. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2014 (12), 2013 (10), 2012 (4), 2011 (5), 2010 (9). **Alle funn:** 3 ind. Sklinna, Lk. 20.-22.9 (RTK, IBU, TRe, TMy, JHa, OKA). 2 ind. Trøite, Stj. 10.-30.10 (PIV, TRØ). 2

ind. Bjertermøra, Hegra, Stj. 29.10 (TRØ). 1 ind. Kåra, Ørin, V. 14.11* (IJI, ANa, ALo m.fl.).

Rugde *Scolopax rusticola*

Første vårfunn: 1 sy. Kjølsvikbukta-Vansvik, Ytterøy, Lev. 15.3 (ANa).

Enkeltebekkasin *Gallinago gallinago*

Vinterfunn: 1 ind. Evjegrøfta, Lillemoen, Stj. 15.2 (PIV).

Dobbeltbekkasin *Gallinago media*

Sein vår og mye snø i fjellet førte trolig til at 12 ind. ble observert ved dyrka mark og grøfter på flere lokaliteter i mai-juni. Flere av disse avslørte seg ved å trå til med spilling.

Vårtrekk: 2 ind. Vestgården, Skjeldbreivatnet, Li. 14.5* (TRe, MMy). 2 ind. Sandnes, Li. 14.-17.5 (Erlend Resell). 1 ind Ytterdalen, Ingeldalen, Li. 17.5* (TRe, MMy). 1 ind. Nordøstre felt, Åsanfeltet, Forradal, Stj. 17.5 (PIV). 1 ind. Setervika, Kvesjøen, Li. 24.5 (MVe). 1 ind. Strømnes, Ulen, Li. 3.6 (JEØ, RTK, IBU m.fl.). 3 ind. Kjærnes, Hudningsvatnet, R. 4.6 (JEØ, RTK, IBU). 1 ind. Bringsåsen, Vera, V. 5.6 (TSø). **Funn fra hekkeområdene:** Levanger (10 ind./1 lok.), Verdal (1 ind./1 lok.), Snåsa (1 ind./1 lok.), Lierne (1 ind./1 lok.), Røyrvik (5 ind./1 lok.).

Polarjo *Stercorarius pomarinus*

Etter den gode forekomsten i 2014, var det tilbake til mer normale forhold dette året. Kun ett funn ble gjort, og det i typisk trekketid for arten på senhøsten. Foregående fem år ble følgende antall ind. observert: 2014 (10), 2013 (0), 2012

(0), 2011 (3), 2010 (10), **Alle funn:** 1 1K Storleiret, Frosta 16.11 (RPe).

Tyvjo *Stercorarius parasiticus*

Innlandsfunn: 1 ind. Skage, O. 8.6 (Carl-Ludvig Thorsen). **Funn fra Trondheimsfjorden:** 2 ind. Søndre Hestøygrunnen, Lev. 20.5 - 7.6 (TRe). 1 ind. Kvamsholman, In. 30.5 - 7.6 (ALo, SMO, Arne Skjelvan). 2 ind. Ørin, V. 30.-31.5 (DGL, HSø, IJI m.fl.). 1 ind. Åsenfjorden, Steinvikholmen - Saltøya, Stj. 30.5 (PIV, KTL). 2 ind. Svaet, Tautra, Fr. 6.6 (OHe, Charlotte Hallerud, Torjus Haukvik m.fl.). 1 ind. Alstad, Fr. 16.6 (RPe). 4 ind. Åtlo, Åtlosanden, Fr. 21.6 (TKo). 2 ind. Falstadbukta, Lev. 23.7 (TRe).

Fjelljo *Stercorarius longicaudus*

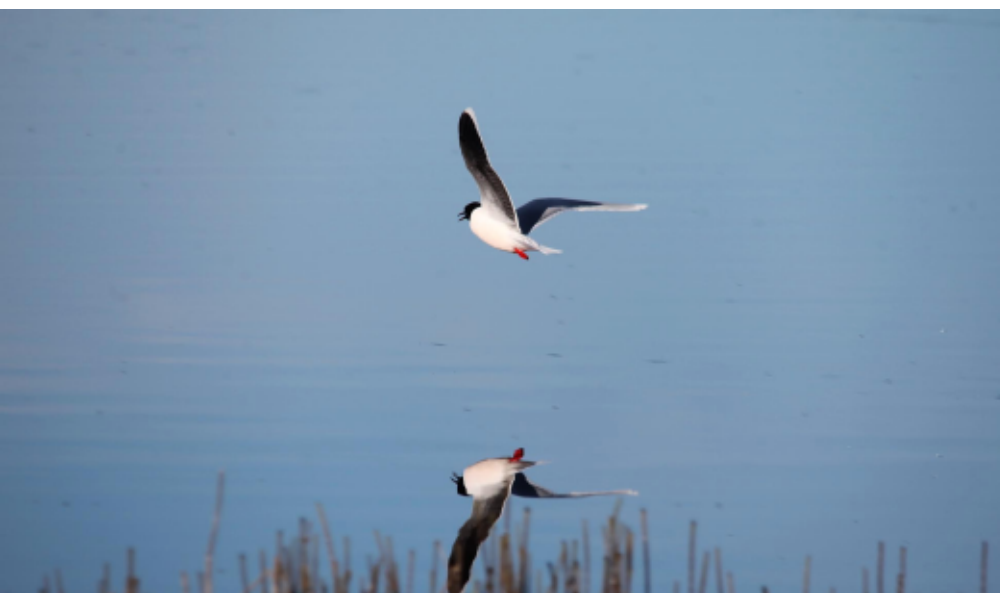
Totalantallet kom på noe labre 23 ind. dette året. På lavlandslokalitetene var det to funn fra vårtrekket, mens et funn fra Vikna ultimo juni sannsynligvis dreier seg om tidlig høsttrekk ut fra hekkeområdene. Fra hekkeområdene er det kun rapporter fra Lierne og Meråker. **Vårtrekk:** 1 ind. Eidsbotn, Lev. 26.5* (*TRe, TKo). 1 ind. R., R. 3.6 (JEØ, RTK, IBU). **Funn fra hekkeområdene:** 12 ind. Storkluken - Rangeldalen, Me. 9.6 (RTK, JEØ). 1 ind. Jersåstjønnin, Li. 24.6 (BCM). 3 ind. Strifjellet, Li. 28.6 (KHa). 4 ind. Avansfjellet nord, Li. 21.7 (KHa). **Høsttrekk:** 1 ind. pt. NV Sør-Gjæslingan, Vikna 27.6 (ESæ).

Storjo *Stercorarius skua*

Det ble observert to individer på høsttrekket i slutten av august, og det var hele årsbeholdningen. **Alle funn:** 1 ind. pt. S Bremneset, Leka, Lk. 26.8 (TRe). 1 ind. Småværet, Hasvåg, Fl. 29.8 (TSø, Anders Sørhuus).

Dvergmåke *Hydrocoloeus minutus*

Årstotalen kom opp i 24 ind., hvorav alle høyst sannsynlig var 3K+. Denne forekomsten er noe dårligere enn de to foregående årene. På Leksdalsvatnet ble det observert 9 ind., og minst to par gjorde hekkforsøk. Hekkeforsøkene ble imidlertid mislykket som så ofte før. **Alle funn:** 2 3K+ ptS Lønnvika, Mære, Ste. 4.5 (TRe). 9 3K+ AUSA - Tjelderenget, Leksdalsvatnet, V. 16.5 - 22.6 (DGL m.fl.) og minst 2 par med reir Tjelderenget 6.-9.6 (ALo, AVa, TSø). 2 ind. Grensvika, Rengen, Li. 22.5 (MVe). 3 ind. Jule, Ulen, Li. 22.5 (MVe). 1 ad. Ulen, Li. 12.6 (MVe, LAL). 3 ind. Bjørkmo, Storfloen, R. 13.-18.6 (AVa, JEØ, RTK). 1 3K Vingebukta, Vingevang, Stj. 16.6 (IJØ). 1 ind. Husvika,

Dvergmåke, Leksdalsvatnet. Foto: Are Nakrem.

Storfloen, R. 18.6 (JEØ, RTK, IBU). 1 ind. Litjbotnet, Huddingselva, R. 18.-30.6 (JEØ, RTK, IBU). 1 ind. Vektaren, R. 21.7 (Arvid Bredesen, ALy). 1 3K+ Alnesfjæra, Lev. 5.8 (TRe).

Krykkje *Rissa tridactyla*

Funn fra hekkeområdene: Min. 300 ind. Hustak v/Rørvik sentrum, Inner-Vikna, Vi. 1.5-28.6 (TRe, ESæ). 200 ind. Sør-Gjæslingan, Vi. 27.6 (ESæ). **Funn fra Trondheimsfjorden:** 4 ind. Storgrunnen, Tautra, Fr. 12.2 (RPe).

Hettemåke *Chroicocephalus ridibundus*

Funn fra hekkeområder (> 20 ind.): 400 ad. Måsdammen, Tautra, Fr. 7.5 og 93 1k Måsdammen/Skagbukta 16.7 (TRe). 69 ad. Hustadøya, In. 20.5 (TRe, ESk). 450 ind. Kvamsholman, In. 21.5 (TRe, ESk). 104 ind. Sandvikholman, Åsenfjord, Lev. 21.5 (TRe, ESk). 110 ind. Alnesholmen, Alnesfjæra, Lev. 21.5 (TRe, ESk). **Større ansamlinger vinter:** 40 ind. Verdal havn, Ørin, V. 31.1 (TSø).

Fiskemåke *Larus canus*

Større ansamlinger: 1653 ind. Tautra, Fr. 21.5 (TRe, ESk). **Større ansamlinger vinter:** 46 ind. Falstadbukta, Lev. 13.1 (TRe). 45 ind. Verdal havn, Ørin, V. 31.1 (TSø). 21 ind. (13 ad. + 8 1K) Trøbakken, Storleiret, Fr. 19.12 (RPe).

Sildemåke *Larus fuscus*

Vinterfunn: 1 ind. Børgin, In. 12.2 (BAS). **Første vårfunn:** 5 ind. Alnesholmen, Alnesfjæra, Lev. 4.4 (Roy Mediås).

Sildemåke *L. f. graellsii*

2 ind. er rapportert med karaktertrekk til u.a. *graellsii*.

Alle funn: 2 ad. Fiborgtangen, Lev. 15.-25.5 (KKr, TRe).

Gråmåke *Larus argentatus*

Nevneverdige innlandsfunn: 2 ind. Sessilvollen, Vera, V. 14.5 (IJJ). 1 ind. Teveltunet, Teveldalen, Me. 15.7 (BST). 4 3K- ptØ Nedre Rekarvasselva, Namsvatnet, R. 27.7 (TRe, TRØ, JEØ, RTK). 1 ad. Skogmo, Rengen, Li. 5.9 (MMy, TRe).

Grønlandsmåke *Larus glaucooides*

Årstotalen er antatt å dreie seg om 5 ind. Fuglene på Vinge og Vikanbukta er antatt og dreie seg om samme fugl. Året ble følgelig på det jevne sammenlignet med de siste fem år, og hvis vi ser bort fra kjempeforekomsten i 2012. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2014 (6), 2013 (7), 2012 (31), 2011 (3), 2010 (2).

Alle funn: 1 2K Vingebukta - Vikanbukta, Stj. 4.1 - 13.2* (Kjetil Schjølberg, KTL, TRØ, Bjørn Eide m.fl.). 1 2K Fiborgtangen, Lev. 11.-12.2* (*BAS, TRe). 1 ad. Stortobbøya, Fl. 3.3* (Ole Martin Dahle). 1 2K Holme v/Sør-Gutvik, Sør-Gutvik, Lk. 20.3 (RTK, IBU, TRe, TRØ). 1 1K Holsandbukta, Skogn, Lev. 28.-29.11* (*TRe, RTK, IBU, TSø).

Polarmåke *Larus hyperboreus*

Det ble observert 2 ind. i løpet av året, og føyer seg inn i rekken av flere svake år det siste tiåret. Tidligere i LRSK-perioden ble det jevnt over observert flere polarmåker enn grønlandsmåker i løpet av året, men dette er nå motsatt. **Alle funn:** 1 2K Alstadhaugbukta, Alnesfjæra, Lev. 7.2 (TRe). 1 2K Alstad, Fr. 28.4 (RPe).

Splitterne *Thalasseus sandvicensis*

Årets funn er kun det tredje i fylket. Arten har hatt en oppsving i hekkeområdene ved Skagerakkysten de siste årene og observasjonsfrekvensen i Norge har vært økende sammenlignet med midten av 2000-tallet (Falkenberg m.fl. 2015). Tidspunktet for funnet er typisk for observasjoner i Norge, da de fleste gjerne blir sett i juli-august. De forgående to funnene i fylket var ved hhv. Øksninga, Nærøy i mai 1981 og Nordøyan, Vikna i 2000.

Alle funn: 1 ind. ptSV Eidsbotn, Levanger 21.7* (TKo, Kent Olav Aleksandersen).

Makrellterne *Sterna hirundo*

Første vårfunn: 2 ind. Sone 1, Leksdalsvatnet sør, V. 28.4 (TRe, Trond Hynne, Aud Solveig Aas m.fl.). **Større**

ansamlinger: 52 ind. Fugletårnet, Sone 1, Leksdalsvatnet sør, V. 24.5 (HSø).

Rødnebbterne *Sterna paradisaea*

Første vårfunn: 2 ind. Nesvatnet, Lev. 9.5 (OHe, Emil Krokan).

Lomvi *Uria aalge*

«Innlandsfunn»: 1 ind. funnet på E6 i Værnestunnelen, Stj. 11.11* (Stig Kvaal). Senere sluppet i sjøen. **Funn fra Trondheimsfjorden:** 1 ind. Svaet nord molo, Tautra, Fr. 9.-16.1 (KTL, OMS). 7 ind. Småskjæra-Storholmen, Åsenfjord, Lev. 7.11 - 16.12 (TRe). 1 ind. Tautra, Fr. 10.11 (JAp). 1 ind. Velvang, Vinge-Velvang, Stj. 15.11 (DOB). 3 ind. Verdal havn, Ørin, V. 15.11 (HSø, AKJ, RJo, DGL). 1 ind. Åbåten-Kuøra, Tautra, Fr. 18.-20.12 (Svein Gjelle, JAp).

Alke *Alca torda*

Større ansamlinger: 200 ind. Svaet, Tautra, Fr. 6.11 (TBo).

Alkekonge *Alle alle*

Innlandsfunn: 1 ind. funnet i snøen i Forradalen, Stj. 7.2* (Arne-Bjørn Fossen). 1 ind. Guldbergaunet, Ste. 10.2* (OKA, RTK, JEØ, IBU). 1 ind. funnet død Jørstad, Finsås, Sn. 18.2* (Rannveig Kristiansen). 1 ind. Vestre Langvatnet, Ste. 5.11 (Arnulf Oddbjørn Langli). **Funn fra Trondheimsfjorden:** 1 ind. Svaet nord molo, Tautra, Fr. 8.2 (RTK, IBU, KHa). 1 ind. Vikanbukta, Stj. 10.2 (KTL). 1 ind. Høpla, Åsenfjord, Lev. 10.2* (TRe). 1 ind. funnet død Steinkjerelva, utløpet, Ste. 11.2 (EMo). 1 ind. Levangerbukta, Lev. 11.2 (OMS). 1 ind. funnet død Havfrua, Rinnleiret, V. 11.2 (DGL). 4 ind. Klosterflua, Tautra,

Grønlandsmåke, 2K, Vikanbukta, februar. Foto: Per Inge Værnesbranden.

Fr. 12.-19.2 (RPe, TKo). 1 ind.
Småskjæra, Åsenfjord, Lev. 20.11 (TRe).
1 ind. tatt av svartbak Lorentsenfjæra,
Mosvik, In. 22.11* (ALo). 1 ind.
Storleiret, Fr. 22.11 (RPe).

Lunde *Fratercula arctica*

Funn fra Trondheimsfjorden: Alle funn dreier seg om inndrevne døde lunder etter stormen «Ole»: 1 ad. Ystad, In. 21.2* (Tommy Eliassen). 1 ad. Havfrua, Rinnleiret, V. 3.3* (HSø). 1 ad. Bjørga, Tronesbukta, V. 8.3* (via HSø). 1 ad. Hoplafjorden, Åsenfjord, Lev. 12.3* (TRe).

Skogdue *Columba oenas*

Det ble observert 6 ind., hvorav 4 ind. i et antatt hekkeområde i Steinkjer kommune. Ett funn var fra vårtrekket, mens det var ett sommerfunn. Foregående fem år er følgende antall ind. registrert: 2014 (7), 2013 (5), 2012 (12), 2011 (6), 2010 (4).

Alle funn: Opptil 4 ad. skjernet lokalitet, Ste. 14.4 - 3.7* (*BAS, TRe). Fuglene ble her sett ved potensielle reirhull, men det lyktes ikke å påvise hekkinger med sikkerhet. 1 ind. Røyskje, In. 25.4* (ESp, Emil Krokan, REs). 1 ind. Landfald, V. 8.8 (TSø).

Ringdue *Columba palumbus*

Vinterfunn, kommunevis fordeling (januar/februar – desember): Stjørdal (5-8). Frosta (1-0). Levanger (8-5). Verdal (7-0). Inderøy (4-0). Steinkjer (2-0).

Høyeste antall: 6 ind. Momarka nedre, Halsan, Lev. 25.1 (OMS). 8 ind. Monsberga, Fosslia, Stj. 27.12 (PIV).

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*

Ved å bruke maksimumstallene fra de respektive leveområdene antas 41 ind. dette året. Dette er på linje med fjorårets 42 ind.

Største ansamlinger: 16 ind. Reitan, Verdalsøra, V. 31.8 (Trygve Forberg). 12 ind. Garnerhallen, Heirsmarka, Lev. 4.9 (RTK, IBU). Disse representerer makstallene rundt sentrum av Levanger og Verdal. **Øvrige funn:** 3 ind. Straumen, Børgin, In. 6.1 - 20.12 (ALo, TRe). 1 par Rørvik, Vi. 7.3 - 11.5 (Eivind Gjelsås, TRe). 2 ind. Fosslia-Husbyfaret, Stj. 15.3 - 14.9 (Kjetil Schjølberg, JKO). 1 ind. Ulvilla, V. 4.4 (IJI). 1 sy. Gammelskogen, Tautra, Fr. 11.4 (RPe). 1 ind. Vellamelen, Ste. 21.4 (AVa). 1 ind. Søndre Egge - Suttungs veg 6, Ste. 28.4 (Ørjan W. Jenssen). 1 ind. Stiklestad Planteskole, Stiklestad, V. 17.-30.5 (DGL). 1 ind. Hoset, Ste. 29.5 (Ronny Holberg).

Skogdue, Steinkjer. Opptil 4 fugler ble sett ved et potensielt reirhull i passende hekkebiotop, men uten at det lyktes å påvise hekking. Foto: Tore Reinsborg.

Denne slagugla ble oppdaget lille julaften, i skogen ved Innherred Renovasjon, Ørin. Her med en uheldig kråke som endte som julemat. Foto: Trond Sørhuus.

Turteldue *Streptopelia turtur*

Årets funn er nr. 14 i fylket, og arten er registrert for tredje året på rad. Alle de tre siste funnene har vært fra høsttrekket. Foregående funnår er følgende: 2014, 2013, 2010, 1998, 1996, 1993, 1991 (2), 1986, 1984, 1983 (2) og 1979.

Alle funn: 1 ind. Skei, Leka, Lk. 25.10* (Tore Hagen).

Gjøk *Cuculus canorus*

Første vårfunn: 1 ind. Finnvollen, Vera, V. 17.5 (IJI).

Haukugle *Surnia ulula*

Etter to år med mange haukugler i fylket, ble det en nedgang i antallene i 2015. Ekskludert unger fra ungekull ble det

registrert 38 ind, hvorav 34 første halvår med følgende kommunevis fordeling: Stjørdal (2), Meråker (4), Levanger (3), Verdal (8), Leksvik (1), Snåsa (1), Lierne (7), Namsskogan (1) og Rørvik (5). I perioden 2.9-27.12 ble kun 4 ind.

registrert med følgende kommunevis fordeling: Verdal (1), Inderøy (1), Steinkjer (1) og Namdalseid (1). Påviste hekkinger/varslende par er rapportert fra Rørvik (2) og Grong (1).

Spurveugle *Glaucidium passerinum*

Årets forekomst med 28 ind. var omtrent på nivå med fjorårets (25 ind.). Det ble ikke rapportert noen hekkefunn dette året heller. Kommunevis fordeling: Stjørdal (2), Meråker (1), Levanger (8),

Verdal (5), Inderøy (2), Steinkjer (3), Verran (1), Namdalseid (1), Flatanger (1), Namsos (2), Overhalla (1) og Nærøy (1).

Kattugle *Strix aluco*

Funn nord for Steinkjer: Opptil 2 sy. Gran, Sn. 20.2 - 15.10 (PMø, Ragnhild Mølnvik). 1 ind. Sørhaugen, H. 10.10* (fotografert med viltkamera) (Karl Brøndbo). Funnet på Høylandet er det første i kommunen.

Slagugle *Strix uralensis*

Utenfor Lierne er slagugla en stor sjeldenhets i fylket, men dette året ble 1 ind. sett på Ørin lille julaften. Fuglen ble oppdaget av en hundelufter som tipset det ornitologiske miljøet. Forrige funn utenom Lierne var i 2012, da 1 ind.

hadde et lengre opphold i Staupshaugen, Levanger i februar-mars. Det var ingen rapporter fra Lierne dette året.

Alle funn: 1 ind. skogen Innherred renovasjon - grasenga, Ørin, V. 23.12* (TSø, Anders Sørhuus, HSø).

Hornugle *Asio otus*

Temmelig labre 14 ind. ble rapportert dette året. Det ble påvist hekking på 2 lokaliteter.

Alle funn: 2 sy. Mebygda, Li. 28.2 - 15.3 og 1 ind. 29.6 (BCM). 1 sy. Rallvollen nord, Tomtvatnet, Lev. 14.3 (TRe). 1 sy. Ytteråsen, Stj. 19.3 (Kjell Arnfinn Aune). 1 ind. Devika, Lenglingen, Li. 28.3 (MMy, TRe). 1 par ved reir Bruenget, Vera, V. 9.-30.5 (TSø, AIn, HSø m.fl.). 1 ind. funnet død Okkenhaug, Lev. 5.6* (Paul Anders Okkenhaug). 1 ind. Strømsnes, Ulen, Li. 11.6 (MVe, LAL, DLi). 1 ind. rugende Vera kapell, Vera, V. 13.6 (IJI). 1 ind.

Ospeholt 600 m Ø for Murumoen, Murusjøen, Li. 13.6 (MVe, LAL, DLi). 1 ind. Bakken, Storleiret, Fr. 15.6 (RPe). 1 ind. funnet skadet (døde senere) Skjækerfossen, Helgådalen, V. 19.9 (IJI).

Jordugle *Asio flammeus*

Med 22 ind. er dette det tredje året på rad hvor relativt få jordugler er rapportert. Observasjonene var spredt gjennom året i perioden 12.4-12.11 med følgende fylkesvise fordeling: Stjørdal (2), Meråker (2), Frosta (2), Levanger (5), Verdal (4), Steinkjer (1), Snåsa (1), Lierne (3), Namsskogan (1) og Leka (1).

Første vårfunn: 1 ind. Tautra, Fr. 12.4 (Stig Gaarden, Christina Gaarden, Mari Gaarden).

Tårnseiler *Apus apus*

Første vårfunn: 1 ind. Hammervatnet, Lev. 22.5 (TRe).

Hærfugl *Upupa epops*

Det ble sett 5 ind. dette året, hvilket er tangering av rekordforekomsten fra 2013. Det var ett funn fra vårtrekket, mens de øvrige var fra høsten. Funnene utgjør nr 49-53 i fylket. Foregående fem år ble følgende antall ind. registrert: 2014 (3), 2013 (5), 2012 (1), 2011 (3), 2010 (0).

Alle funn: 1 ind. Ørin industriområde, Ørin, V. 4.5 (HSø). 1 ind. Fjellmyra, Støa, Ogdal, Ste. 24.9* (Thomas Aarskog). 1 ind. Korsenget, Mellom-Vikna, Vi. 30.9 - 8.10* (Siv Slåen). 1 ind. Berglia, Li. 3.10* (Kjell Olav Bergli). 1 ind. Moen, Vännåbuvegen, Ste. 20.11 (Randi Skar).

Vendehals *Jynx torquilla*

Det ble observert 8 ind. på samme antall lokaliteter. Forekomsten er litt i underkant av forekomsten de siste fem år. Hekking ble ikke påvist på noen lokaliteter, men 1 ind ble hørt varslende på en lokalitet. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2014, 10), 2013 (10), 2012 (11), 2011 (11), 2010 (9). **Alle funn:** 1 ind. Hammervatnet, Lev. 7.5 (TKo). 1 sy. Sandvika, Movatnet, Lev. 12.5 (TRe). 1 sy. Eggevammen, Egge, Ste. 12.5 (HSø). 1 sy. Lømsen, Ste.25.5 (SMo). 1 sy. Sone 2- Dalemark, Leksdalsvatnet nord, V. 26.5 (BAS). 1 sy. Giskås, Ste.15.6 (TMy). 1 sy. Grønøra, Sn. 4.7 (TKo). 1 ind. varslende Forbregd, V. 19.7 (TSø).

Gråspett *Picus canus*

Tilsammen 42 ind. er rapportert fra 40 lokaliteter i 16 kommuner. Dette er marginalt flere enn for fjoråret. Det var ingen påviste hekkefunn. Foregående fem år ble følgende antall ind. registrert: 2014 (38), 2013 (58), 2012 (47), 2011 (52), 2010 (48). **Kommunevis fordeling (lok.):** Stjørdal (2), Meråker (1), Frosta (2), Levanger (10), Verdal (4), Inderøy (1), Steinkjer (4), Verran (3), Leksvik (1), Flatanger (1), Namsos (1), Snåsa (3), Grong (1), Lierne (2), Vikna (1), Leka (3).

Grønnspekk *Picus viridis*

Ekskludert ungfugler fra hekkefunn ble tilsammen 124 ind. rapportert fra 108 lokaliteter i 13 kommuner. Dette er noen flere enn for fjoråret (112 ind.). Foregående fem år ble følgende antall ind. registrert: 2014 (112), 2013 (142), 2012 (99), 2011 (111), 2010 (115), 2009 (102). **Påviste hekkinger (ekskludert enslige 1K-fugler om høsten):** Leksvik (1). **Kommunevis fordeling (lok.) inkl. hekkefunn:** Stjørdal (9), Meråker (1), Frosta (6), Levanger (31), Verdal (7), Inderøy (19), Steinkjer (14), Verran (6), Leksvik (3), Flatanger (3), Snåsa (5), Namsos (1), Nærøy (1), Leka (2).

Svartspett *Dryocopus martius*

Ekskludert ungfugler fra hekkefunn ble tilsammen 70 ind. rapportert fra 66 lokaliteter i 12 kommuner. Dette er det laveste antallet siste fem år. Foregående fem år ble følgende antall ind. registrert: 2014 (83), 2013 (94), 2012 (71), 2011 (86), 2010 (106). **Påviste hekkinger:** Verdal (1). **Kommunevis fordeling (lok.) inkl. hekkefunn:** Stjørdal (6), Frosta (2), Levanger (16), Verdal (12), Inderøy (4), Leksvik (3), Steinkjer (8), Verran (1), Namdalseid (1), Snåsa (2), Grong (1), Lierne (10).

To hornugleunger i Vera, klare for ringmerking. Foto: Trond Sørhuus.

Hvitryggspett *Dendrocopos leucotos*

På samme lokalitet i Stjørdal som i 2013 og 2014, ble det observert en trommende M. Dette regnes følgelig ikke som et nytt funn.

Alle funn: 1 M trommet skjermet lokalitet, Stjørdal 25.1 - 25.3 (Børge Wahl, PIV).

Dvergspett *Dendrocopos minor*

Ekskludert ungfuglene fra hekkefunn er det rapportert 35 ind. fra tilsammen 30 lokaliteter i 8 kommuner. Dette er på det jevne sammenlignet med de siste åra.

Foregående fem år ble følgende antall ind. registrert: 2014 (38), 2013 (32), 2012 (37), 2011 (32), 2010 (52).

Påviste hekkinger: Stjørdal (1), Levanger (1).

Kommunevis fordeling (lok) inkl. hekkefunn: Stjørdal (5), Frosta (3),

Levanger (10), Verdal (7), Steinkjer (2), Overhalla (1), Nærøy (1), Leka (1).

Tretåspett *Picoides tridactylus*

Ekskludert ungfuglene fra hekkefunn er det rapportert 44 ind. fra tilsammen 40 lokaliteter i 14 kommuner. Dette er på det jevne sammenlignet med de siste åra.

Foregående fem år ble følgende antall ind. registrert: 2014 (49), 2013 (52), 2012 (34), 2011 (42), 2010 (42).

Påviste hekkinger: Verdalen (1). **Kommunevis fordeling (lok) inkl. hekkefunn:**

Stjørdal (3), Meråker (3), Frosta (1), Levanger (1), Verdalen (12), Steinkjer (3), Verran (1), Leksvik (2), Namdalseid (4), Snåsa (1), Grong (2), Lierne (4), Røyrvik (2), Nærøy (1).

Sanglerke *Alauda arvensis*

Første vårfunn: 4 ind. Håa - Alnesfjæra, Lev. 13.3 (TRe). **Nevneverdige funn:** 1 ind. Strådalen, Vera, V. 9.5 (TMy). 1 ind. Syinnerenget, Vera, V. 9.5 (TSø). 1 ind. Ytterdalen, Ingeldalen, Li. 17.5 (TRe, MMy).

Sandsvale *Riparia riparia*

Første vårfunn: 1 ind. Nesvatnet, Lev. 6.5 (TRe). **Hekkekolonier:** 58 ind. 31.5 og 45 reirhull (uvisst hvor mange i bruk) Røsegg sandtak, Lømsen, Ste. 29.6 (AVa, TRe). 40 reirhull (uvisst hvor mange i bruk) Sandtak v/Troset, Øvre Markabygd, Lev. 9.6 (TRe). Min. 50 ind. ved koloni Steinbruddet, Værem, G. 21.6 (OMS). Aktivitet i koloni Ravlo, V. 24.6 (HSø). 65 reirhull (uvisst hvor mange i bruk) Høyslo gruve, Torsbustaden, Lev. 5.7 (TRe). 22 reirhull (uvisst hvor mange i bruk) Sandtak v/Lein, Finne, Lev. 5.7 (TRe). ca 70 reirhull (uvisst hvor mange i bruk) Øverkil grustak, Øverkil, Stj. 22.7 (Claus Bech). Ungeforing i koloni Vuku, V. 29.7 (ANa). 60 reirhull (uvisst hvor

Sibirpiplerke, Sklinna. Alle funn av arten i fylket er gjort på Sklinna. Foto: Rolf Terje Kroglund.

mange i bruk) Holt, Ste. 1.8 (Else Landsem). **Seint funn:** 1 ind. Moloen, Tautra, Fr. 21.9 (RPe).

Låvesvale *Hirundo rustica*

Første vårfunn: 1 ind. ptNV

Våsetbukta, Børgin, Ste. 14.4 (TRe).

Seint funn: 1 ind. ptSV Alstad, Fr. 16.10 (RPe).

Taksvale *Delichon urbicum*

Første vårfunn: 1 ind. Nesvatnet, Lev. 6.5 (TRe). 1 ind. Lømsen, Ste. 6.5 (AVa).

Høyt antall: Minst 60 ind. og 1 ad. som foret unger Sjøfartsgata, Ste. 22.8 (TRe, RTK, IBU). **Seine funn:** 1 ind.

Twistvold, Verdalsøra, V. 6.10 (ANa). 1 ind. Namsskogan, Nsk. 22.10 (Sigmund Trøen).

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni*

Årets funn er nr. 6-7 i fylket og i likhet med alle andre funn i fylket var årets to funn fra Sklinna. Foregående funnår er 2000 (2), 2011 og 2013 (2).

Alle funn: 2 ind. rm. Heimøya, Sklinna, Leka 21.-24.9* (TRe, TMy, RTK, IBU, JHa, OKA.).

Trepiplerke *Anthus trivialis*

Første vårfunn: 3 ind. Tromsdalen, V. 5.5 (TKo).

Heiplierke *Anthus pratensis*

Første vårfunn: 1 ind. Storleiret, Fr. 3.4 (RPe).

Skjærpiplerke *Anthus petrosus*

Vinterfunn i Trondheimsfjorden: 1 ind. Storholmen, Tautra, Fr. 3.-26.1 (BNy, BFu, TRe, KTL). 1 ad. Olderøra, Vinge-Velvang, Stj. 8.1 (JKo). 1 ind.

Tømmerlager Norske Skog, Fiborgtangen, Lev. 11.1 (BAS). 1 ind. Breivika, Småland, Fr. 13.2 (RPe). 1 ind. Småland havn, Småland, Fr. 12-22.12 (GSt). 1 ind. Litjholmen, Tautra, Fr. 22.12 (RPe). 1 ind. Råttavika, Fr. 28.12 (RPe).

Gulerle *Motacilla flava*

Første vårfunn: 1 ind. Kvam, Volhaugen, V. 9.5 (IHa).

Vintererle *Motacilla cinerea*

Etter et tilsynelatende bunnivå for hekkebestanden i årene 2011-2012, trolig som en følge av kaldere vintre i Europa, er nå hekkebestanden tilbake hvor den var før de kalde vintrene satte inn. I forhold til tidligere år, ble arten funnet på 3 nye lokaliteter som antas å være potensielle hekkeområder. Pr. 2015 er vintererle i hekketid nå funnet på 97 potensielle hekkelokaliteter i fylket. Nye lokaliteter fra hekketida: Tvårråsjøen, Kjerråa, Øyensåa v/Fossli.

Alle funn: Vår-/sommerfunn: 1 par Reistaddammen, Reistad, Lev. 3.4 - 24.5 (TRe, OMS, GSæ m.fl.). 1 M Sunnan, Ste. 4.4 (THa). 2 ind. Hopla, Åsenfjord, Lev. 5.-21.4 (ANa, REs, ES p m.fl.). 2 ind. Mæresbekken, Skatval, Stj. 6.4 - 8.8 (KTL, TRØ, Jo Anders Auran m.fl.). 1 ind. Ulvillia, V. 6.4 (IJJ). 1 ind. Melhus, Hammervatnet, Lev. 6.4 (KAS). 2 ind. Stjørdalshalsen, Stj. 8.4 (KTL). 1 M Gråbrek mølle, Stj. 9.4 - 15.5 (TRØ, JKO). 1 ind. Munkrøstad, Lev. 11.4 (RJo, AKJ). 2 ad. Floan, Munkeby, Lev. 11.4 - 21.7 (BAS, ALo, RTK m.fl.) og 1 1K 16.7 (RTK, IBU). 1 ind. Vada, Ytter-Vada, Vr. 11.4 (HSk). 1 M nedre Brekkelva, Vassbygda, Stj. 12.4 (PIV). 1 ind.

Langåsdammen, Lev. 20.4 (BAS). 1 M + 1 F Klinga/Ausa, Leksdalsvatnet sør, V. 20.4 (IHa, MHu). 1 ind. Tromsdalen, V. 5.5 (TKo). 1 par Tvårråsjøen, Torsbustaden, Lev. 6.5 - 3.6 (BAS). 1 par Fugletårnet, Sone 1, Leksdalsvatnet sør, V. 10.5 (BAS). 1 ind. Haugen, Munkeby, Lev. 21.5 - 19.6 (Ole Jonny Hagen, OMS). 1 ind. Kjerråa, Nsk. 30.6 (TRØ, Øyvind Spjøtvold). 1 ind. Øyensåa v/Fossli, Nd. 2.7 (Tore Vang). Høsttrekk: 1 F-f. Ulvill, V. 9.8 (IJI). 1 ind. Tømte, Follavatnet, Folladal, Vr. 11.8 (OKA). 1 1K Fotballbanen, Vellamelen, Ste. 29.8 (AVa). 4 ind. Mære østre, Skatval, Stj. 3.-9.9 (OMæ). 3 ind. øvre Brekkelva, Vassbygda, Stj. 20.9 (OMæ). 1 ind. Hopla, Åsenfjord, Lev. 27.9 (GSt).

Linerle *Motacilla alba*

Første vårfunn: 1 ind. Tjuin fjæreområder, Malm, Vr. 7.4 (Hsk).

Seine funn/vinterfunn: 1 1K Tautramoloen, Tautra, Fr. 3.-8.11 (TRe, BST). 1 ind. Alstad, Fr. 3.-12.11 (RPe, GSt). 1 ind. Mosvik sentrum, Mosvik, In. 16.11 (ALo). 1 ind. Bolkan, Fr. 17.11 (RPe). 1 ind. Magneten, Eidsbotn, Lev. 22.11 (Ottar Reinsborg). 1 ind. Alstad, Fr. 3.12 (RPe).

Svartryggerle *M. a. yarrellii*

Hele 4 funn av 5 ind. ble gjort, og er den klart beste årsforekomsten i fylket. Funnene utgjør nr 16-19 i fylket.

Foregående funnår er følgende: 1991, 1993, 1994, 1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2007, 2010, 2012, 2013 og 2014.

Alle funn: 1 F Tangen næringsområde, Halsøen, Stj. 3.5 (*TRØ, ANa). 1 M Vellamelen, Ste. 5.-30.5 (*AVa, Even Johansen, OKA m.fl.). 1 F Tautramoloen - Valavollen, Tautra, Fr. 29.5 - 28.6 (*TRØ, RPe, GSt). 1 M + 1 F-f. Eidsbotnsundet - Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 15.-22.9 (OMS).

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Hekkeindikasjoner/sommerfunn: 1 par Flatfjellet, Ste. 7.6 (IHa). 1 par Dalslått, Sørli, Li. 12.6 (MVe, LAL, DLi). 3 ind. Momarka nedre, Halsan, Lev. 2.7 (GSæ). 1 ind. pt. Nesheimvn 9, Eidsbotn, Lev. 4.7 (TKo). 2 ind. Høysjøen, Landfastholmen, V. 5.7 (AIn). Opptil 6 ind. Langåsdammen, Lev. 8.-19.7 (BAS). 1 ind. Krokkan, Kaldåa, Stj. 14.7 (TRØ). 3 ind. Skei vestre nordre, Stj. 19.8 (Jon Kristian Skei). 2 ind. Vikavatnet, Framverran, In. 30.8 (ALo).

Jernspurv *Prunella modularis*

Det var tre vinterfunn fra januar-februar, mens ingen individer ble registrert i

Svartryggerle, Vellamelen. Foto: Arne Vanebo.

desember. En av disse fuglene ble også rapportert i desember 2014.

Vinterfunn: 1 ind. Nesheimvn 9, Eidsbotn, Lev. 2.1 - 2.2 (TKo). 1 ind. Vinje, Sn. 26.1 (Alfred Berget). 1 ind. Skaget, naustområdet, Tautra, Fr. 30.1 (RPe). **Første vårfunn:** 1 sy. Lyngåsen, V. 10.4 (IHa).

Rødstrupe *Eritrichus rubecula*

Vinterfunn: Det ble rapportert 29 ind. i januar-februar og 4 ind. i desember.

Kommunevis fordeling (januar/februar-desember): Stjørdal (2-1), Frosta (2-1), Levanger (8-1), Verdal (4-1), Inderøy (1-0), Steinkjer (3-0), Leksvik (3-0), Namsos (2-0), Nærøy (1-0), Vikna (1-0), Leka (2-0).

Blåstrupe *Luscinia svecica*

Første vårfunn: 1 ind. Sandnes, Li. 19.5 (Erlend Resell).

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros*

Årets funn er nr. 25 i fylket, og var meget interessant, da det dreide det seg om en syngende M. Fuglene ble hørt jevnlig i ca en og en halv måned, men det var ikke videre indikasjoner på hekking. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2014 (3), 2013 (2), 2012 (1), 2011 (0) og 2010 (1).

Alle funn: 1 2K M sy. Ørin industriområde, Ørin, V. 30.4 - 19.6* (TSø, TKo, BNy m.fl.).

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

Første vårfunn: 1 ind. Hønkleiva, Vuddudalen, Lev. 8.5 (RPe). 1 ind. Syinnerenget, Vera, V. 8.5 (IJI). 1 M Finnvollen, Vera, V. 8.5 (TMy). 1 M Syinnerenget, Vera, V. 8.5 (KKr).

Buskskvett *Saxicola rubetra*

Første vårfunn: 1 ind. Gran, Sn. 1.5 (PMø).

Steinskvett *Oenanthe oenanthe*

Første vårfunn: 1 M Olderøra, Vingelvang, Stj. 27.4 (KKr).

Steinskvett *O. o. leucorhoa*

Det var ett funn av grønlandsk steinskvett, og funnet var fra Sklinna hvor alle godkjente funn stammer fra. Foregående fem år ble følgende ant. ind. rm: 2014 (0), 2013 (1), 2012 (0), 2011 (10), 2010 (1).

Alle funn: 1 1K M rm. Sklinna, Lk. 21.9 (RTK, IBU, JHa, OKA, TRe, TMy).

Ringtrost *Turdus torquatus*

Første vårfunn: 2 M Kluksbakkan, Ulvill, V. 16.4 (IJI). 2 M Moum, Øfsti, Stj. 16.4 (Arnt Bjørseth). **Større ansamlinger:** 35 ind. Åsanfeltet, Forradal, Stj. 3.5 (PIV). 25 ind. Limingen, Li. 6.5 (TRØ, IBU, AEs, JEØ, RTK).

Gråtrost *Turdus pilaris*

Flere flokker på over hundre individer hang igjen på nyåret, men innen midten av januar hadde storparten trukket bort. **Større flokker vinter (> 500 ind.):** opptil 600 ind. Tautra, Fr. 1.-9.1 (GSt, KTL, BNy m.fl.). 1000 ind. Staup, Lev. 2.-3.1 (TKo).

Måltrost *Turdus philomelos*

Ekstremt tidlig vartrekk eller overvintring: 1 ind. Gamle Kongevei, Husebymarka, Volhaugen, V. 15.3 (TSø).

Rødvingetrost *Turdus iliacus*

Vinterfunn: 1 ind. Staup, Lev. 2.1 (TKo). 2 ind. Gammelskogen, Tautra, Fr. 3.-9.1

(BNy, BFu, TRe). 1 ind. Nesheimvn 9, Eidsbotn, Lev. 4.1 - 5.2 (Mina Birgithe Rudi, TKo). 1 ind. Vingebukta, Vingevang, Stj. 12.1 (TRØ). 1 ind. Straumen, Børgin, In. 26.1 (ALo). 1 ind. Frøyasvei 8, Egge, Ste. 1.2 (EMo). 1 ind. Vikanvegen, Stj. 1.2 (TRØ). 2 ind. Holmhaugen, Lev. 1.-24.2 (Vidar Krøke Steinvik, TRe). 1 ind. Breidablikktunet, Lev. 5.2 (TSø). 1 ind. Gamleveien, V. 14.2 (AKJ, RJo). 1 ad. Tautra, Fr. 28.2 (HåS). Det var ingen funn i desember.

Duetrost *Turdus viscivorus*

Det er rapportert anslagsvis 162 individer, og med de største antallene som vanlig på vårtrekk i april-mai. Forekomsten er ganske gjennomsnittlig sammenlignet med de foregående årene. Det var ingen påviste hekkinger dette året. Foregående fem år ble følgende ant. registrert: 2014 (243), 2013 (132), 2012 (236), 2011 (140), 2010 (223).

Kommunevis fordeling (ind.): Stjørdal (2), Meråker (15), Frosta (3), Levanger (14), Verdal (19), Inderøy (4), Leksvik (2), Steinkjer (4), Namdalseid (4), Snåsa (1), Grong (1), Lierne (78), Røyrvik (14), Namsskogan (1). **Første vårfunn:** 1 ind. Helgåsen, Helgådalen, V. 12.4 (IJI, TSø). 2 ind. Falstadskogen, Ekne, Lev. 12.4 (TRe, ANa).

Gulsanger *Hippolais icterina*

Første vårfunn: 1 ind. Staupshaugen, Lev. 18.5 (TKo).

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

Det er rapportert 30 voksne ind. fra hekkeområdene. Forekomsten er den svakeste siden 2010 (27 ind.).

Kommunevis fordeling av funn fra hekkeområdene (voksne ind.): Frosta (2), Levanger (6), Verdal (11), Steinkjer (6), Namdalseid (2), Fosnes (1), Nærøy (1), Leka (1). **Første vårfunn:** 1 sy. Fugletårnet, Leksdalsvatnet, V. 20.5 (BAS).

Møller *Sylvia curruca*

Det er rapportert 21 ind. fra hekketid i antatte hekkeområder. Med 3 ind. fra høsttrekkperioden i tillegg ender årstotalen på kun 24 ind. Dette er den svakeste forekomsten siden 2008 (20 ind.). **Første vårfunn:** 1 sy. Raudmyra, Tautra, Fr. 14.5 (RPe). **Kommunevis fordeling av funn fra hekketida (ind.):** Meråker (2), Frosta (3), Levanger (4), Verdal (4), Inderøy (1), Verran (1), Namsos (1), Lierne (4), Røyrvik (1). **Høsttrekk (ind.):** Verdal (3).

Syngende bøksanger, Bergsmo, Sorte, 12. juni. Her ble det påvist hekking senere på sommeren med utflydde unger. Foto: Kjell Thore Leinhardt.

Tornsanger *Sylvia communis*

Første vårfunn: 1 sy. Hyndøyvågen, Fr. 10.5 (RPe). **Nevneverdige funn:** 1 ind. Fjergen, Meråker 4.6 (KTL). 1 ind. Laksjøen, Li. 9.6 (KTL, OMo). 1 sy. Stortjønnv/ Julestraumen, Li. 13.6 (MVe, LAL, DLi). 1 sy. Mebygda, Li. 9.7 (BCM). Er tornsangeren på full fart inn i Lierne? Inntil det ene funnet i 2014 var ikke arten kjent her, og dette året fikk vi plutselig tre funn!

Hagesanger *Sylvia borin*

Første vårfunn: 1 sy. Tvistvold, Verdalsøra, V. 12.5 (ANa). 1 sy. Langnes naturreservat, Verdalsøra, V. 12.5 (DSe).

Munk *Sylvia atricapilla*

Det ble observert 5 ind. i januar-mars, 1 ind. i november og 2 ind. i desember. **Vinterfunn/seine funn:** 1 ind. Søndre Egge, Egge, Ste. 21.1 (Solbjørg Musum). 1 ind. Ottersøy, Nø. 25.1 (Karin Kvarsnes Pedersen). 1 M Gamleveien, Verdalsøra, V. 25.1 (RJo, AKJ). 1 ind. Auran, Stj. 17.-22.2 (Jo Anders Auran). 1 F Bamberg, Lev. 12.3 (Hallvard Klepp). 1 M Bremset, Stj. 18.11 (PSh). 1 M Kolvereid, Nø. 5.12 (Birger Dahl). 1 M Riseth, Småland, Fr. 28-29.12 (GSt).

Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus*

Det ble satt ny årsrekord i antall individer hvert år i perioden 2011-2013, toppet med 37 ind. i 2013. I 2014 ble det en solid kræsjlending med "kun" 6 ind. registrert, men i 2015 ble hele 38 ind. notert igjen. Dette høyner den gamle årsrekorden fra 2013 med ett individ. Hele 33 ind. ble ringmerket på Sklinna i dagene 18.-24.9. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2014 (6),

2013 (37), 2012 (16), 2011 (11), 2010 (1). **Alle funn:** 1 ind. Frøyasvei 8, Egge, Ste. 6.9 (EMo). 1 ind. Nesheimvn 9, Eidsbotn, Lev. 8.9* (TKo). 1 ind. Bakken, Storleiret, Fr. 11.9 (RPe). 1 ind. Kvaløy vest, Lk. 18.9 (HLi). 33 ind. rm. Heimøya, Sklinna, Lk. 18.-24.9 (RTK, IBU, JHa, OKA, TRe, TMy). 1 ind. Ørnerovet, Lk. 23.9 (HLi).

Bøksanger *Phylloscopus sibilatrix*

5 ind. ble registrert i 2015 (unger fra hekketida ikke inkludert). Et hekketida, to syngende ind. og et høstfunn. Funn nr. 2 på Sklinna, det første ble gjort i 2013. **Alle funn:** 1 sy. + 1 ad, og etterhvert 3 nylig utflydde unger Bergsmo, Sortasgrenda, Stj. 5.6-14.7* (*Børge Wahl, TRØ TRe, KTL m.fl.). 1 sy. ind. Linnes, Rengen, Li. 12.6 (MVe, LAL, DLi). 1 sy. ind. Rundtbuan, Stj. 11.7 (Håkon Lasse Leira). 1 ind. rm. Sklinna, Lk. 19.-24.9* (*TRe, RTK, TMy, IBU, OKA JHa).

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Første vårfunn: 1 sy. Hammervatnet, Lev. 15.4 (Svein Gjelle, Otto Frengen, Olav Hovlandsvåg m.fl.). Dette er seneste førstefunn siden 2008 (17.4).

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

Første vårfunn: 1 sy. Hammerbukta, Hammervatnet, Lev. 5.5 (TRe). 1 sy. Liavatnet østende, Liavatnet, Fr. 5.5 (TRe). Dette er seneste førstefunn siden 2006 (6.5).

Gråfluesnapper *Muscicapa striata*

Første vårfunn: 1 ind. Lømsen, Ste. 21.5 (AVa). Dette er seneste førstefunn siden 2007 (23.5).

Stjertmeis, Langnes naturreservat, Verdal, mars. Foto: Terje Kolaas.

Svarthvit fluesnapper *Ficedula hypoleuca*
Første vårfunn: 1 ind. Bråten Røli, Ste. 30.4 (Arnulf Oddbjørn Langli). 1 sy. Båtsvika, Statland, Nd. 30.4 (Runar Jacobsson).

Stjertmeis *Aegithalos caudatus*
 Årets funnmasse omfatter 93 ind. (eksklusive unger i påviste hekkinger) fordelt på 7 kommuner. Tradisjonelt er det blitt rapportert svært få funn i hekketida, men dette året ble hele 11 funn gjort i hekketid, hvorav 3 påviste hekkinger. En litt høyere funnmasse var som forventet om høsten.

Kommunevis fordeling: Stjørdal (6). Frosta (17). Levanger (28, inkl. 2 hekkefunn). Verdal (14, inkl. 1 hekkefunn). Inderøy (9). Steinkjer (7).

Hekkefunn: 1 par m/reir Langnes naturreservat, Verdalsøra, V. 2.3 - 2.5 (DSe m.fl.). 1 par + 1 ad. m/reir Munkby klosterruin, Munkeby, Lev. 8.3 - 5.6 (TRe, RTK, IBU, Kristine B. Williksen m.fl.). 1 par m/reir Munkrøstad, Lev. 14.-30.5 (RTK, IBU).

Lappmeis *Poecile cinctus*

Det ble gjort to funn utenom hekketid dette året av en art som har en meget sparsom forekomst i fylket. Funnet i Lierne er ikke så overraskende, da arten nok hekker sparsomt her. Funnet av et individ som ble innfanget for ringmerking i Vera var mer overraskende, og var kun det andre for Verdal.

Alle funn: 1 ind. på foringsplass Eidesmoen, Sandsjøen, Li. 24.1 (Anne Grete Nordalen). 1 1K rm. Einerbu, Vera, V. 8-9.10* (IHa).

Pirol *Oriolus oriolus*

Det ble observert ett ind. på Sklinna på høsttrekket, og representerer det første høstfunnet i fylket og nr. 8 totalt. Foregående funnår: 1964, 1967, 1983, 2007, 2008, 2011 og 2012.

Alle funn: 1 ind. Sklinna, Lk. 23.9* (*JHa, OKA, RTK, IBU, TRe, TMy).

Tornskate *Lanius collurio*

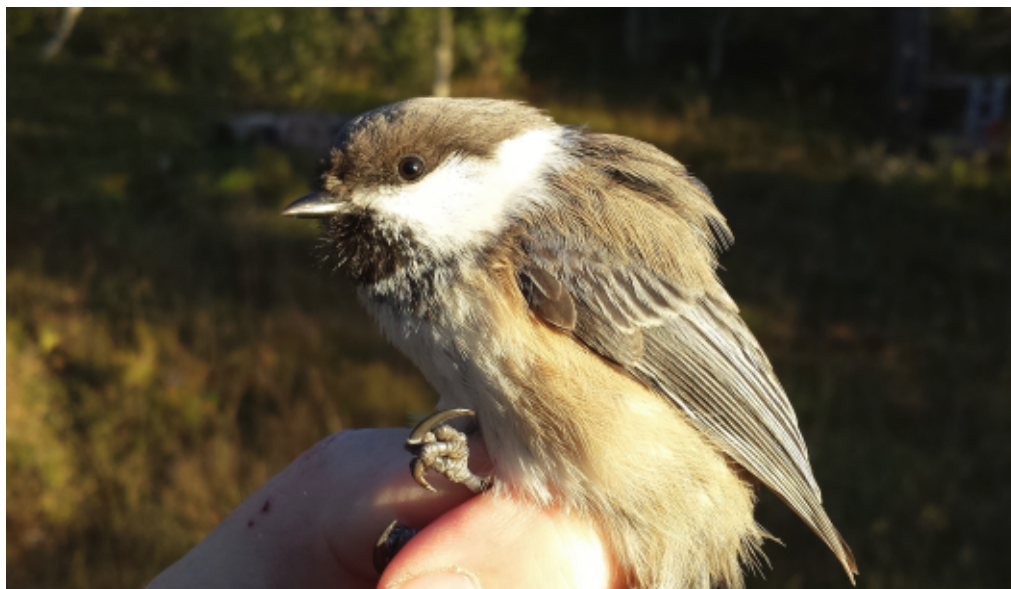
Med tre funn ble året det nest beste gjennom alle tider, bare overgått av 2013 (4 ind.). Det var to funn fra vårtrekk/sommer og ett funn fra høsttrekket. Funnene er nr. 25-27 i fylket siden 1970. Foregående fem år ble

følgende ant. ind. observert: 2014 (0), 2013 (4), 2012 (0), 2011 (2), 2010 (2).

Alle funn: 1 M Storfloen, R. 8.-12.6 (Øyvind Spjøtvoll). 1 M Sklinna, Lk. 10-16.6* (SHL, Hilde Dørum). 1 1K Leknessjøen, Leka, Lk. 26.8* (TRe).

Varsler *Lanius excubitor*

Ekskludert ungfugler fra hekkefunn ble det observert anslagsvis 111 ind. dette året. Forekomsten er bedre enn de tre foregående årene. Foregående fem år ble følgende ant. ind. registrert: 2014 (105), 2013 (75), 2012 (65), 2011 (133), 2010 (87). **Kommunevis fordeling (ind. ekskludert ungfugler fra hekkefunn):**

Lappmeis, fanget og ringmerket i Vera i oktober. Foto: Inge Hafstad.

Stjørdal (18), Meråker (3), Frosta (6), Levanger (18), Verdal (10), Inderøy (17), Steinkjer (14), Verran (2), Leksvik (2), Namdalseid (3), Namsos (1), Lierne (14), Namsskogan (3). **Hekkeindikasjoner:** 1 ind. Ulendeltaet, Li. 15.5 (MMy, BCM, TRe). 2 ind. varslende Storåa, Li. 20.7 (KHa). 1 ind. Strifjellområdet, Strifjellet, Li. 21.7 (KHa). 3 1K Grøndalen nedre, Nsk. 21.7 (Arvid Bredesen, ALy). 1 ad. Storsetermyra, Dorråsbrenna, Nd. 1.8 (AVa). 1 ind. Holtamyra, Ste. 1.8 (Else Landsem). 2 1K Langvatnet, Fjellbygda, Nd. 15.8 (AVa).

Nøttekråke *Nucifraga caryocatactes*

Meget konservativt sett er det vurdert 60 ind. i årets funnmasse. Dette er en den svakeste registrerte forekomsten siden 2007. Tallene er vanskelig å tolke, da nøttekråkene stort sett blir registrert ved sembrafuruforekomster i bebygde strøk. I år så det ut til å være et dårlig kongleår hos sembrafura, og det kan følgelig være årsaken til at relativt få nøttekråker ble registrert. Toppåret 2010 ble 128 ind. antatt, og etter det har det gått jevnt nedover, før det ble en oppsving i 2014 (83 ind.). **Kommunevis fordeling (ind.):** Stjørdal (9), Meråker (1), Frosta (2), Levanger (14), Verdal (9), Inderøy (8), Steinkjer (8), Verran (2), Snåsa (5), Grong (2).

Kornkråke *Corvus frugilegus*

Det ble observert 7 ind. dette året, og er den beste forekomsten siden 2010 (10 ind.). Foregående fem år ble følgende antall ind. observert: 2014 (4), 2013 (1), 2012 (2), 2011 (5), 2010 (10). **Alle funn:** 1 2K Lauvsnes, Flatanger 23.4 (Morten Strøm). 1 ad. Mosvik sentrum, Mosvik, In. 30.4* (ALo). 1 ind. Bakkan v/Følling, Lømsen, Ste. 17.5* (TRe, *MMy). 2 ad. Åsen, Lev. 12.6 (Øystein Birkelund). 1 1K Sutterøleiret, Stj. 17.10* (TRØ). 1 ind. Værnes flyplass, Stj. 15.12 (Atle Ivar Olsen).

Stær *Sturnus vulgaris*

Det ble observert 48 ind. i perioden januar-20.februar og 40 ind. i desember. Forekomsten i jan.-feb. var på det jevne, mens forekomsten i desember var den beste siden 2011. **Kommunevis fordeling (januar/februar - desember):** Stjørdal (13-3), Frosta (2-0), Levanger (19-4), Verdal (2-15), Inderøy (8-2), Steinkjer (1-16), Flatanger (1-0), Namsos (1-0), Fosnes (1-0).

Pilfink *Passer montanus*

Større ansamling: 60 ind. Bakken, Storleiret, Fr. 24.1 (RPe).

Bokfink *Fringilla coelebs*

Vinterfunn: Det ble observert 76 ind. i januar-februar og 22 ind. i desember. Forekomsten i januar-februar var den høyeste registrerte gjennom alle tider, mens forekomsten i desember var den laveste siden 2010. **Største flokk:** 11 M Nord-By, Falstadbukta, Lev. 4.1 (TRe). **Kommunevis fordeling (januar/februar - desember):** Stjørdal (5-4), Frosta (11-9), Levanger (18-3), Verdal (10-6), Inderøy (9-0), Leksvik (2-0), Steinkjer (3-0), Flatanger (1-0), Namsos (6-0), Fosnes (2-0), Vikna (6-0), Snåsa (2-0), Grong (1-0).

Bjørkefink *Fringilla montifringilla*

Vinterfunn: Det ble observert 192 ind. i januar-februar og hele 357 ind. i desember. Både forekomsten i januar-februar og i desember var rekordstor. **Største flokk:** 150 ind. Røli, Henning, Ste. 8.12 (Arnulf Oddbjørn Langli). **Kommunevis fordeling (januar/februar - desember):** Stjørdal (38-23), Frosta (12-23), Levanger (16-4), Verdal (4-42), Inderøy (13-12), Steinkjer (69-232), Namsos (28-0), Vikna (10-0), Snåsa (0-21), Grong (2-0).

Stillits *Carduelis carduelis*

I perioden januar-april ble det observert 55 ind. og i perioden ultimo oktober-medio november 20 ind. I tillegg var det et sommerfunn av 2 ind. i Namdalseid. Funnet fra Namsskogan var førstefunn i kommunen. Den totale årsforekomsten var den svakeste siden 2010. **Alle funn:** 9 ind. Sjødammen, Tautra, Fr. 1.1 (GSt). 11 ind. Sundsneset, Straumen, Børgin, In. 9.1 (TMy). 2 ind. Øvre Helgesmark 13, Ste. 4.-5.2 (EMo). 15 ind. Hopla, Åsenfjord, Lev. 14.2 - 4.4 (ØHe, MHe m.fl.). 17 ind. Skei, Stj. 20.2 - 18.4

Pirolen som ble sett i felt på Sklinna var en av godbitene for feltsliterne høsten 2015. Foto: Torstein Myhre.

(Jon Kristian Skei, Renee Gatewood m.fl.). 1 ind. Stiklestad flyplass, V. 26.2 - 13.3 (Kent Olav Aleksandersen, TKo). 2 ind. Fossli, Nd. 2.7 (Tore Vang). 3 ind. Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 24.10 (TSø, TKo, IJI). 2 ind. Litleiret, Storleiret, Fr. 25.10 (RPe). 1 ind. Stasjonsgrenda, Me. 27.10 (Inger Troøyen). 4 ind. Havfrua, Rinnleiret, V. 3.-4.11 (*RTK, TRe). 4 ind. Tangen, Alnesfjæra, Lev. 6.11 (TRe). 1 ind. Stormoen, Nsk. 14.11 (Øyvind Spjøtvoll). 5 ind. Skatval kirke, Stj. 17.11 (DOB).

Tornirisk *Carduelis cannabina*

Det er antatt 15 ind. i årets funnmasse. 2 ind. er antatt fra vårtrekket, 7 ind. fra potensielle hekkeområder i juni-juli og 6 ind. fra høsttrekket. Funnene fra Leka var de første i kommunen. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2014 (10), 2013 (7), 2012 (4), 2011 (6), 2010 (10).

Alle funn: 2 ind. Velvang, Vinge-Velvang, Stj. 11.4 (TBo). 2 ind. Botnen, Lk. 20.6 (HLi). 2 i par Hernesøra, Nordfjæra, Fr., Fr. 17.7 (KTL). Opptil 3 ind. Fiborgtangen, Lev. 23.-31.7* (TKo, TRe m.fl.). Opptil 4 ind. Eidesøra, Eidsbotn, Lev. 1.-16.9 (Jan Ove Bratset, Hans Olsvik, TRe). 2 ind. Bron Leknesbekken, Lk. 5.9 (HLi).

Bergirisk *Carduelis flavirostris*

Vinterfunn: 50 ind. ble registrert i januar-februar, mens det var ingen funn i desember. **Alle vinterfunn:** 15 ind. Tvistvold, Verdalsøra, V. 2.1 (ANa). 35 ind. Vikanvegen, Stj. 8.-15.2 (KTL, TRØ).

Brunsisik *Carduelis cabaret*

61 ind., hvorav 33 rm. ind. er rapportert med draktkarakterer til brunsisik. Dette er mer enn en fordobling av funnmassen fra 2014 (31 ind.).

Alle funn: 2 ind. Røstad, Lev. 29.1 (TRe). 1 ind. Foringsplass, Vellamelen, Ste. 16.-22.2 (AVa). 1 ind. Elvheim, Lk. 20.3 (RTK, IBU, TRe, TRØ). 1 ind. Okkenhaug, Lev. 29.4 (TRe). 1 ind. Vektarli, Vektarbotn, R. 7.5 (TRØ, IBU, JEØ m.fl.). 1 par Raudmyra utløpet, Fr. 14.5 (RPe). 1 ind. Vikaleiret, Fr. 11.7 (RPe). 1 1K Gammelsgården, Tautra, Fr. 28.7 (GSt). 1 ad. M Fugletårnet, Sone 1, Leksdalsvatnet sør, V. 29.7 (ANa). 2 ind. rm. Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 26.8 - 24.10 (IJI, AIn, TSØ m.fl.). 2 ind. Riseth, Småland, Fr. 27.8 - 8.9* (GSt). 31 ind. rm. Lyngbakken, Heir, Lev. 29.8 - 25.10 (RTK, IBU, TRe, TMy). 3 ind. Momarka nedre, Halsan, Lev. 5.9 (OMS, GSæ). 2 ind. Alnesfjæra, Lev. 24.9 (OMS). 2 ind. Aglen, Otterøy, Na. 3.10 (OMS). 6 ind. Klostergården, Tautra, Fr. 10-11.10 (OMS, GSæ, BST). 1 ind. Fergeli, Ste. 25.10 (ALy). 1 ind. Kleivan, Stj. 22.12 (TRØ).

Polarsisik *Carduelis hornemanni*

Årets forekomst kom på 7 ind., hvorav 2 ringmerket. Det var ett vårfunn, mens de øvrige var fra høsten og førjulsvinteren. Dette er den svakeste forekomsten siden 2008 (3 ind.). Foregående fem år ble følgende antall ind. observert: 2014 (13), 2013 (45), 2012 (13), 2011 (21), 2010 (23).

Alle funn: 1 ind. Hudningsdalen, Hudningsvatnet, R. 6.5 (TRØ, IBU, AEs m.fl.). 2 1K rm. Lyngbakken, Heir, Lev. 29.8 - 11.10 (RTK, IBU). 1 ind. Staupslia, Lev. 13.9 (TKo, Mina Birgithe Rudi). 1 ind. Fergeli, Ste. 12.10 (ALy). 1 ind. Alstadhaugbukta, Alnesfjæra, Lev. 21.12 (TRe). 1 ind. Ørin sør for Verdalselva, Ørin, V. 21.12 (ANa).

Båndkorsnebb *Loxia leucoptera*

I årets funnmasse vurderes 9 ind. å være involvert. Alle funn ble gjort siste halvår. Foregående fem år ble følgende antall ind. registrert: 2014 (11), 2013 (16), 2012 (3), 2011 (15), 2010 (6).

Alle funn: 2 ind. Granskog m. Braset og Granheim, Sparbu, Ste. 13.7 (TRe). 1 F-f. Bjørkheim, Stod, Ste. 28.7 (KKr). 1 ind. Frøsendal, Sitter, Fl. 15.8 (via TRØ). 1 M Strådalen, Vera, V. 5.9 (TMy). 2 ind. Strådalen, Vera, V. 15.11 (TMy, IJI). 1 ad. M Bjørhusdal, Nsk. 17.11 (Øyvind Spjøtvoll). 1 M Sørskaget, Ørin, V. 2.12 (ANa).

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

Dette året ble kun 2 syngende ind. registrert, og er dermed den svakeste forekomsten siden 2007 (ingen funn).

Alle funn: 1 sy. Palestina, Hegra, Stj. 28.5 (Vidar Krøke Steinvik). 1 3K+ M sy. Bjørstadhøgda, Helgådalen, V. 30.5 - 2.6 (*IJI, *TSØ, TRe m.fl.).

Konglebit *Pinicola enucleator*

Senhøsten 2014 kom det en moderat invasjon til fjellskogene, og etterdønningen av denne kunne merkes i januar da 22 ind. ble observert. Om høsten ble fattige 5 ind. observert, og årstotalen kom da på labre 27 ind.

Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2014 (51), 2013 (25), 2012 (93), 2011 (97), 2010 (90).

Alle funn: 2 ind. Hoabustaden vest, Tomtvatnet, Lev. 8.1 (TRe). 8 ind. Jervdalen, Innsvatnet, V. 11.1* (ANa). 6 ind. Brattåslunet, Veresvegen, V. 17.1 (IJI). 2 ind. Strådalen, Vera, V. 21.1 (TMy). 2 ind. Raudfloskardet, Volhaugen, In. 21.1 (HSØ). 2 ind. Verås, Grønningen, Lev. 22.1 (TRe). 2 ind. Flatskogen, Mosvik, In. 25.10* (ALo). 3 ind. Brekkvatnet øst, Nsk. 7.11 (RPe).

Kjernebiter *Coccothraustes coccothraustes*

Anslagsvis 130 inder antatt dette året. Dette er noen færre enn for fjoråret (161 ind.), men likefullt det nest beste året gjennom alle tider. Foregående fem år ble følgende ant. ind. observert: 2014 (161), 2013 (99), 2012 (88), 2011 (64), 2010 (64). **Kommunevis fordeling (ind.):** Stjørdal (33), Frosta (11), Levanger (14), Verdalen (23), Steinkjer (29), Verran (1), Flatanger (1), Overhalla (1), Grong (3), Lierne (1). **Funn nord for Trondheimsfjorden:** 1 par Grong, G. 17.1 - 17.5 (JGa, Kari Kvam). 1 ind. Lauvsnes, Fl. 23.4 (Morten Strøm). 1 ind. Granvn, O. 2.-3.5 (Arvid Prestø). 1 ind. Tømmerås, G. 25.5 (OMo). 1 ind. Brattland, Li. 5.6 (Iren Hasfjord).

Lappspurv *Calcarius lapponicus*

Det ble observert 7 ind. på vårtrekk, mens 1 ind. ble observert på høsttrekk. Fra hekkeområdene er det kun observasjoner fra en lokalitet i Meråker sørfjell.

Vårtrekk: 1 M Ytterdalen, Ingeldalen, Li. 16.-17.5 (TRe, MMy). 4 ind. Berglia, Li. 17.5 (TRe, MMy). 1 M Murumoen, Murusjøen, Li. 24.5 (MVe). 1 ind. Bjørkmo, Storfloen, R. 13.6 (AVa).

Høsttrekk: 1 ind. Hansholmen, Sklinna, Lk. 24.9 (TRe).

Snøspurv *Plectrophenax nivalis*

Vinterfunn: 1 ind. Skagbukta, Tautra, Fr. 26.1 (TRe). 8 ind. Bekkheim, G. 26.2 (IHa). **Større ansamling:** 200 ind. Sklinna, Lk. 19.9 (RTK, IBU, JHa, OKA, TRe, TMy).

Sivspurv *Emberiza schoeniclus*

Første vårfunn: 1 ind. Tautra, Fr. 11.4 (TKo).

Tabell 7 Forkortelser for observatører.

Observatører							
AEs	Arild Espelien	EBa	Erik Bangjord	JHa	John Haugen	PSh	Paul Shimmings
Aln	Arnstein Indahl	EHu	Einar Hugnes	JKo	Jørn Konradsen	REs	Roger Espen
AKJ	Anne Karin H. Johnsen	EMo	Erlend Moen	KAS	Kjetil Aadne Solbakken	RJo	Roger Johnsen
ALo	Arnold Lorentsen	ESk	Erlend Skutberg	KHa	Kåre Haugan	RPe	Roar Pettersen
ALy	Arnold Lysfjord	ESp	Eirik Spets	KKr	Knut Krogstad	RTK	Rolf Terje Kroglund
ANa	Are Nakrem	ESæ	Einar Sæter	KTL	Kjell Thore Leinhardt	SHL	Svein-Håkon Lorentsen
AVa	Arne Vanebo	GSt	Gunnar Stenhaug	LAL	Leif Arne Lien	SMo	Steinar Moe
AWi	Andreas Winnem	GSæ	Gisle Sæterhaug	MHe	Morten Hegge	TBo	Tor Bollingmo
BAS	Bjørn Arild Steinsmo	HLi	Henrik Lind	MHu	Magne Husby	THa	Trond Haugskott
BCM	Børje Cato Moen	HSk	Henry Skevik	MMy	Magne Myklebust	TKo	Terje Kolaas
BES	Beata E. Solbakken	HSØ	Halvor Sørhuus	MVa	Morten Vang	TMy	Torstein Myhre
BFu	Bjørn Fuldsteth	HÅS	Håkon Sørheim	MVe	Morten Venås	TON	Terje O. Nordvik
Bly	Bjørn Lysklett	IBU	Ingvild Buran Kroglund	OHe	Oddvar Heggøy	TRe	Tore Reinsborg
BNy	Bård Nyberg	IHa	Inge Hafstad	OKA	Ole-Kristian Antonsen	TRØ	Tom Roger Østerås
BST	Bjørn S. Tanem	IJI	Inge Joar Indahl	OMo	Oddvar Moa	TSØ	Trond Sørhuus
DGL	Dag Goran Lyng	IJØ	Ingvar J. Oien	OMS	Ole Martin Sæterhaug	ØHe	Øystein Hegge
DLi	Daniel Lien	JAp	John Apeland	OMæ	Oddbjørn Mæhre		
DOB	Dag O. Bollingmo	JEØ	Jan Eivind Østnes	PIV	Per Inge Værnesbranden		
DSe	Daniel Sellæg	JGa	Jens Gaundal	PMo	Pål Mølnvik		

Kommentaren

Bare politikk?

NOF som Norges fuglevernforening har trappet opp sitt engasjement for vern av fugler og natur. Det er et svært hyggelig skritt fremover og absolutt påkrevd. Jeg viser til den betydelige økning på området som NOF nå viser gjennom ansettelse av egen koordinator for naturvernsspørsmål (se nr 1/16 av TN). Vi lever i menneskets tidsalder (antropozon), der nå godt over halvparten av jordas natur er omvandlet til å passe våre behov. Ingen kontinenter er uberørt av massive inngrep (unntatt Antarktis). Påvirkningene og inngrepene er så store at vi truer vår egen eksistens på ulike måter. Det er en lang vei fra det kristne budskapet i sin tid om å bli mange og legge under seg jorda frem til dagens situasjon, der menneskene vrir over alt og globaliseringen virkelig har satt fart på ødeleggelsen av naturen. Profitt og grådighet er prioritert nr én, godt underbygget av politikere som i all hovedsak lytter til næringslivet. Regjeringer og folkevalgte kan lettere enn noen gang forveksles med forretningsministerier, der bunnlinjen er i høysetet. Dette gjelder så vel i Norge som i Malawi eller hvilken som helst annen stat. Den norske grunnloven sier noe om å ivareta naturen, ren luft og rent vann til fordel for folket. Holdningene viser noe annet og det tas fortsatt for gitt at det er bare å forsyne seg av naturen, den er der for å bli voldtatt og helst uten at det skal koste noe. Vil den nye saken for norsk domstol konkludere med at norske myndigheter er i stand til å forsvare disse prinsippene i grunnloven, sett i

lys av den store trusselen klimaendringene medfører? Kanskje blir domstolene nødt til å overstyre de folkevalgte. Det sier både noe om

Vi lever i menneskets tidsalder, der nå godt over halvparten av jordas natur er omvandlet til å passe våre behov.

hvor langt politikere er villige til å la seg styre av næringslivet og hvor lite opptatt de samme er av vårt felles miljø og jordas fremtid.

Hver uke vokser for tiden folketallet på jorda med 1,5 millioner, alene i Afrika forventes dagens 1 milliard mennesker å øke til 4,8 milliarder før århundret er omme. Hvordan tror du at natur og naturvern håndteres i dette verdensbildet? Er det plass til verneområder, eller er de bare reservoarer på områder som kan ofres i fremtiden på næringslivets alter? Mitt håp er at land som Norge og Malawi kan klare å ta vare på de få verneområder som finnes, da disse nok blir de siste gjenværende områder som kanskje kan bevare noen av de varierte forekomster av planter og dyr. Resten overgis først

Øystein R. Størkersen

Grunnlovens §112 (miljøparagrafen) slår fast vår og våre etterkommeres rett til ren luft, vann og jord, og en natur der produksjonsevne og mangfold bevares. Er norske myndigheter i stand til å ivareta våre rettigheter? Foto: Andreas Haldorsen.

og fremst til agroindustrien, med enorme klimagassutslipp fra bruk av kunstgjødsel og bl.a. som følge av avskoging og monokulturer. Det er heller ikke usannsynlig at de siste større rester av regnskog vil være hogd til fordel for korrupsjon, gruver og landbruk innen 20-30 år. Mao massive påvirkninger pågår i dag og vil etter alle sole merker fortsette i samme intensitet eller til og med øke fremover. Jeg tror at sivilsamfunnet må ta ansvar, da politikerne synes ute av stand til det. Jeg tror også at menneskene må endre sin livsstil betydelig, det gjelder ikke bare f.eks. en ny virkelighet hva angår massiv nedslakting av trekkfugler (som nå må slutte!), men i like stor grad ivaretagelse av bærekraft prinsippene. Profittjag og globalisering har ført

oss til randen av kollaps blant f.eks. jordas fiskerier og den ødeleggende påvirkning på alles klima er nå vel kjent og kanskje den mest skremmende påvirkning vi mennesker påfører kloden. Er dette oppskrifter vi ønsker å fortsette å følge? Når skal en ny virkelighet gå opp for oss? Virkningene av klimaendringene klarer det ikke, hva kan da hjelpe oss til en ny kurs?

Kjære leser forstår du at den virkelighet vi lever i nå ikke er bærekraftig? At den er direkte ødeleggende for et godt liv for kloden og fremtidige generasjoner? Vi trenger umiddelbart et taktskifte og følge opp de intensjoner som ble lagt til grunn da det norske Miljøverndepartement ble lansert som det første i verden i 1970: Et

overordnet og koordinerende departement. Dessverre er dette departementet omtrent lavest på rangstigen og dermed underlagt ønskene til de andre naturutnyttende departementene. Hvem ellers spør du? Det er i dag bare ungdommen og verneorganisasjoner som vi kan lite på har sannhet og bærekraft i sine tanker. Alle andre er godt opplært til å tale grådigheten og kapitalismens ødeleggende jag. Norges fuglevernforening og dens medlemmer må ta politikernes manglende evne og vilje til å velge rett på alvor og de må lære å kjenne de metoder som skal til for å få opplyst/informert folket, slik at folket kan tvinge frem rette valg.

Fjæreområder som her i Gaulosen er svært viktige matfat for fuglelivet. Store deler av dette fantastiske elvedeltaet er sikret for ettertiden som naturreservat og marint verneområde, men områdene rundt består nesten utelukkende av jorder.
Foto: Georg Bangjord.

Norsk Ornitologisk Forening (NOF)

NOF er en frivillig naturvernorganisasjon med hovedvekt på fugler og fuglevern. Foreningen har fylkesavdelinger i alle fylker og rundt 50 lokallag. NOF fungerer som et bindeledd mellom fugleinteresserte i hele landet og gjør et omfattende arbeid med natur- og fuglevern. Blant annet gjennom å skape og spre kunnskap om fugl og natur.

Sekretariatet

Sekretariatet sørger for den daglige driften av foreningen fra hovedkontoret i Trondheim.

Kontakt

Sandgata 30 B
7012 Trondheim
nof@birdlife.no
Nettside: birdlife.no
Facebook: fb.com/fuglevern

Tidsskrifter

NOF sentralt utgir tidsskriftene Vår Fuglefauna, Fuglevennen og Fugleåret.

Medlemsskap

Et seniormedlemskap i NOF koster fra kr. 150 og oppover avhengig av hvilke tidsskrifter som ønskes.

Juniorer (under 18) betaler halv pris. I tillegg tilbys lokale tillegg med fylkesvise tidsskrifter. De lokale tilleggene er hhv. 100 og 150 kr i Sør- og Nord-Trøndelag. Som medlem i NOF inviteres du med på en rekke aktiviteter i ditt nærområde.

Internasjonalt samarbeid

NOF er partner av BirdLife International; en paraplyorganisasjon for verdens fuglevernorganisasjoner.

NOF avdeling Sør-Trøndelag

NOF avdeling Sør-Trøndelag har fem lokallag og ble stiftet våren 1958.

Styret

Thomas Kvalnes | Leder
Bjørn-Steinar Tanem | Nestleder
Morten Martinsen | Kasserer
Arnt Stavne | Styremedlem
Vegard Aksnes | Styremedlem

Kontakt

Postboks 139
7401 Trondheim
sor-trondelag@birdlife.no
Nettside: birdlife.no/sor-trondelag
Facebook: fb.com/nof.sortrondelag

NOF Fosen lokallag

Leder: Jørgen Søraker
jssbirdman@live.no
Tlf: 954 10 119

NOF Hemne lokallag

Leder: Knut Totland
knut@hemne.as
Tlf: 944 70 485

NOF Hitra-Frøya lokallag

Leder: Karl Thorvaldsen
karl.thorvaldsen@stfk.no
Tlf: 948 67 665

NOF Orkla lokallag

Leder: Magnar Klingan
mag-klin@online.no
Tlf: 996 34 724

NOF Trondheim lokallag

Leder: Andreas Winnem
andreas.winnem@gmail.com
Tlf: 970 42 313

LRSK Sør-Trøndelag

Andreas Winnem (*sekretær*,
andreas.winnem@gmail.com), Kjetil
Solbakken, Magne Myklebust, Øyvind
Aas og Einar Sæter.

NOF avdeling Nord-Trøndelag

NOF avdeling Nord-Trøndelag har tre aktive lokallag.

Styret

Kjell Thore Leinhardt | Leder
Kåre Haugen | Nestleder/sekretær
John Haugen | Kasserer
Arnold Lysfjord | Styremedlem
Torstein Myhre | Styremedlem

Arnold Lorentsen | Varamedlem
Henry Skevik | Varamedlem

Kontakt

Postboks 68
7501 Stjørdal
nord-trondelag@birdlife.no
Nettside: birdlife.no/nord-trondelag

NOF Namdal lokallag

Leder: Håvard Johnsen
havard.johnsen@gmail.com
Tlf: 906 40 512

NOF Sjørdal lokallag

Leder: Per Inge Værnesbranden
naturobservatoren@gmail.com
Tlf: 456 19 219

NOF Verdal og Levanger lokallag

Leder: Arnstein Indahl
ain@nofnt.no
Tlf: 958 08 287

LRSK Nord-Trøndelag

Per Inge Værnesbranden (*sekretær*,
naturobservatoren@gmail.com), Tore
Reinsborg, Trond Sørhuus, Bård
Nyberg og Terje Kolaas.

Går du med planer om et bidrag til Trøndersk Natur?

Tekst og bilder sendes redaksjonen i digital form via post eller e-post.

trondersk.natur@gmail.com
eller

Trøndersk Natur c/o NOF avd. Sør-Trøndelag
Postboks 139
7401 Trondheim

Returadresse:
Trøndersk Natur
c/o NOF avd. Sør Trøndelag
Postboks 139
7401 Trondheim

Flaggspett. Foto: Per Inge Værnesbranden.

**ER DU IKKE
MEDLEM?**

**Meld deg inn
på birdlife.no**